NOV 16 1953

BRANCH
NOV 2 1953
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIĶSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

85./210. n-rs | SESTDIEN, 1953. G. 31. OKTOBRĪ | 3. GADS

Latvie[illegible] laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIĶSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0732
ASV redakcija — A. ZVERIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
aiud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

KOMŪNISTU BRIESMU DARBI ATKLĀTI

KOMŪNISTI GŪSTĀ NOGALINĀJUŠI 29.815 APVIENOTO NĀCIJU KARA GŪSTEKŅUS

No Vašingtonas ziņo, ka amerikāņu armija turpina vākt visus iespējamos datus par komūnistu briesmu darbiem Korejā. Tagad noskaidrojies, ka 6.113 amerikāņu krituši par upuri sarkano kara noziegumiem. Pavisam kopā komūnistu nogalināto Apvienotām Nācijām piederīgo karavīru skaits sasniedza 29.815. Komūnisti, saka amerikāņi, ar savu brutālitāti pierāda, kas viņi patiesi ir.

Pēc amerikāņu armijas statistikas datiem visvairāk kara noziegumu — 72 proc. — pastrādājuši ziemeļkorejieši, bet ķīnieši 27.3 proc. no visām slepkavībām, iztrūkums vēl nav noskaidrots. Visvairāk slepkavību pastrādāts kara pirmajā gadā, laikā no 1950. gada 25. jūnija.

MOSADEGHS STĀSIES TIESAS PRIEKŠĀ

No Teherānas ziņo, ka tiklīdz tiesneši būs paziņojuši datumu, varēs sākties bijušā Persijas ministru prezidenta Mosadegha tiesāšana. Viņš apvainots valsts nodevībā un sazvērestībā pret šachu.

Preses konference Baltā Namā

Aizjūras spēkus nesamazinās. — Vinstona Čerčila sapņi izgaist.

No Vašingtonas ziņo, ka savā preses konferencē prezidents Eizenhauers žurnālistiem izklāstījis Sav. Valstu politiskos gājienus tuvākā nākotnē.

Vispirms prezidents paziņoja, ka atsākta palīdzība Izraēlai. Pieskaroties militārās dabas jautājumiem, Eizenhauers uzsvēra, ka pagaidām Sav. Valstis nav nodomājušas samazināt savus aizjūras spēkus. Gluži otrādi, aviācijas bažu skaits nepārtraukti turpinot pieaugt. Ar laiku varbūt atomieroči gan došot iespēju samazināt karavīru skaitu, bet vistuvākā nākotnē tas neesot paredzēts.

Dažos vārdos Eizenhauers apraka mēnešiem ilgos Čerčila sapņus. Sav. Valstu prezidents izteicās, ka viņš nedomājot satikties ar Čerčilu. Tāpat sastapšanās ar Maļenkovu būtu tikai laika tērēšana, vismaz tik ilgi, kamēr nav skaidru pierādījumu, ka krievi patiesi ir gatavi sadarboties.

Apcietināti 5 Guānas komūnisti

No Džordžtaunas ziņo, ka angļu gubernātors izdevis rīkojumu apcietināt piecus Progresīvās Tautas Partijas pārstāvjus, jo viņi apdraudot pārējo iedzīvotāju mieru un drošību. Visi pieci apvainoti komūnismā, mēģinājumā atbrīvoties no angļu pārvaldes un nodibināt komūnistisku valsti. Apcietinātie ieslodzījumā atradīsies „nenoteiktu laiku".

Grieķijas karalpāris Vašingtonā

Ar moderno amerikāņu tvaikoni United States Ņujorkā ieradušies Grieķijas karalis Pauls ar karalieni Frederiku, lai trīs dienas viesotos pie ASV prezidenta Eizenhauera.

Pēc ierašanās Ņujorkā karalpāris prezidenta lidmašīnā nekavējoties izlidoja uz Vašingtonu. Karaliskos viesus lidostā sagaidīt bija ieradies ārlietu ministrs Dalless.

Čerčils gatavojas sastapties ar Eizenhaueru

No Londonas ziņo, ka Anglijas ministru prezidents Sērs Vinstons Čerčils esot izteicies, ka dzīvē viņam vislielāko apmierinājumu spētu dot sastapšanās ar Sav. Valstu prezidentu ģen. Eizenhaueru, lai neoficiālās sarunās koordinētu abu lielvalstu nostāju, kā militārā, tā arī politiskā plāksnē. Preses pārstāvjiem Čerčils esot uzsvēris, ka viņam ar Sav. Valstu prezidentu joprojām esot vislabākās un draudzīgākās attieksmes. Iespējamo abu valstsvīru sarunu vieta un laiks nav zināmi. Tāpat nav zināms, vai Eizenhauers tādā gadījumā brauktu uz Londonu jeb Čerčils uz Vašingtonu vai Ņujorku.

Pēc Londonas ziņām spriežot, varētu domāt, ka Čerčilam vislabāk patiktu, ja Eizenhauers brauktu uz Angliju, kaut arī tai pašā laikā cita informācija šo domu apgāž, sacīdama, ka Čerčils gatavojoties braukt uz Sav. Valstīm, lai Ņujorkā apskatītu Apvienotās Nācijas. Tādā gadījumā viņš ar Eizenhaueru sastaptos Sav. Valstīs. Kaut arī Čerčila ikdienas valodu tagad vairs neraksturo doma par sastapšanos ar Maļenkovu, tad šādu iespējamību atmetis viņš arī nav. Satiekoties ar Eizenhaueru šis jautājums, bez šaubām, atkal tiks celts dienas gaismā.

Feldmaršals Pauluss atgriezies Vācijā

Komūnistu radio ziņo no Berlīnes, ka pēc 10 gadu pavadīšanas Padomju Savienībā Vācijas austrumu joslā atgriezies feldmaršals Pauluss, kas pie Staļingradas padevās krievu gūstā kopā ar veselu vācu armiju — 365.000 vīriem. Domā, ka Rietumvācijas bruņošanās gadījumā Pauluss pārņems Austrumvācijas bruņoto spēku komandēšanu.

GUZENKO GRIB RUNĀT

No Otavas ziņo, ka Igors Guzenko, virs, kas atklāja komūnistu spiegu tīklu Kanadā, esot izteicies kādam amerikāņu laikraksta līdzstrādniekam, ka komūnistu spiegi vēl joprojām darbojoties Sav. Valstīs un Kanadā.

Guzenko, kas kādreiz strādāja Padomju Savienības sūtniecībā par rakstvedi, tagad dzīvo zem pieņemta vārda Kanadas karaliskās jātnieku policijas apsardzībā.

Savā intervijā Guzenko uzsvēris, ka vienīgā iespēja, kā sagraut komūnistu spiegu tīklu, ir mēģināt dabūt dažādo spiegu grupu vadītājus savā pusē, kas tad savas zināšanas varētu nodot Kanadas un Sav. Valstu valdību rokās. Guzenko esot arī gatavs stāties sakaros ar senātoru Makkartija izmeklēšanas komiteju, lai pastāstītu tai visu, ko viņš zinot.

Kara sākuma gados Guzenko esot strādājis Maskavas pretizlūkošanas birojā un palīdzējis atšifrēt ziņas un vēstules, kas nākušas no Sav. Valstīm un Kanadas, izklāstot dažādus militārus noslēpumus, ieroču plānus un slepenu Sav. Valstu dokumentu norakstus.

Pārrunājot pašreizējo politisko stāvokli pasaulē, Guzenko atzinis, ka zem Maļenkova valdības jauna kara iespējas esot daudz lielākas un ātrākas nekā tās būtu bijušas Staļina varas laikā.

Pēdējās ziņas no Vašingtonas liecina, ka amerikāņi ir ieinteresēti Guzenko zināšanās. Makkartija izmeklēšanas komitejas pārstāvji jau esot stājušies sakaros ar Kanadas valdību, lai intervētu Guzenko Kanadā.

ANGĻI IZMĒĢINA ATOMIEROČUS

No Melburnas ziņo, ka angļu zinātnieki Austrālijā izdarījuši otro un pagaidām pēdējo atombumbas spridzināšanas mēģinājumu. Angļu atomizmēģinājumi Austrālijā notiek vislielākā slepenībā. Netiek pielaisti nedz žurnālisti, nedz fotografi.

Pēc tikai ļoti daļējās un nepilnīgas informācijas spriežot, pašreiz angļi ir nodarbināti ar mazāku atomsprādzienu radīšanu pretstatā amerikāņiem, kas atombumbas mēģina būvēt tikai arvien lielākas un spēcīgākas. Angļu mēģinājumi varētu nozīmēt nelielu standartatombumbu raošanas sākumu. Bez tam pielaiž varbūtību, ka jaunajiem atomieročiem būs tā īpašība, ka tos varēs lietot raķetēs. Angļi joprojām cenšas panākt lielāku atomnoslēpumu izmaiņu Anglijas un Sav. Valstu starpā. Anglijas atomrūpniecībai progresējot tā var kļūt par drīzu īstenību.

Atomlielgabali Eiropai

ASV nebūt nedomā pamest Eiropu savam liktenim, bet gan tās aizsardzību vēl vairāk pastiprināt. Šinīs dienās pieņemts lēmums par 50 vai pat vēl vairāk atomlielgabalu nosūtīšanu uz Eiropu. Ar to ASV bruņoto spēku kaujas spējas un aizsardzība jūtami pastiprināsies, jo lielgabali ir ļoti moderni (pirmoreiz izmēģināti tikai pagājušā pavasarī Nevadā), tie šauj ļoti precīzi, arī tumšā un visos laika apstākļos. Lielgabalu kalibrs ir 280 mm, un tos apkalpos sevišķi apmācīti karavīri. Atomieročus var lietot tikai ar ASV prezidenta speciāli izteiktu atļauju. Tāpēc to iedarbība pagaidām Eiropā izpaliks.

Līdz šim kā Itālija tā arī Dienvidslavija bija pārliecībā, ka visa Triesta pienākas kā vienai, tā arī otrai. Bet kamēr dienvidslavi kļūst piekāpīgāki, nepiekāpīgāki kļūst itālieši, kas tagad savukārt paziņojuši, ka neielaidīsies nekādās sarunās pirms Triestas A josla nebūs nodota viņu pārziņā.

Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless ziņo no Vašingtonas, ka pirms Triestas A josla tiek nodota Itālijas pārraudzībā, jāpanāk vienošanās Itālijas un Dienvidslavijas starpā, lai sabiedroto karaspēkam izvācoties, Triesta tūdaļ nepārvērstos jaunā „Polijas koridorā".

NO PASAULES GALVASPILSĒTĀM

MASKAVĀ

Aiz dzelzs priekškara nupat kā beigusies ražas novākšana. Pēc Rietumos ienākušām ziņām pārtikas stāvoklis Padomju Savienībā un tās satelītu zemēs nākošajā ziemā būs apmēram šāds: pašiem krieviem savās mājās maizes būs diezgan, bet no gaļas ēšanas gan nekas neiznāks. Austrumvāciešiem jau ar pārtiku būs grūtāk, pat kartupeļi būs racionāti. Apmēram tāds pats liktenis sagaida arī pārējās satelītvalstis, kas nozīmē, ka Austrumeiropā šoziem jostas tiks savilktas vēl ciešāk. Arī Ķīnas komūnistiem būs jāpavada vairāk laika, atkārtojot īso kursu, nekā nododoties rīsa ēšanai, arī kviešu būs mazāk nekā bija pagājušā gadā. Ja arī pārtikas ziņā ķīniešiem ziemu nepareģo tik grūtu kā 1950. gadā, tad daudziem tomēr būs jānomirst bada nāvē ...

Kur meklējams iemesls? Katrā ziņā tie nav laika apstākļi, jo vasara Austrumeiropā šogad bija silta un gara. Padomju Savienības Eiropas daļā šogad izaudzināts vairāk graudu kā pagājušā gadā. Un tomēr paredzams pārtikas trūkums. Tādēļ vaina laikam gan būs meklējams komūnistu saimniecībā. Kaut arī Padomju Savienības Eiropas daļā graudu šogad padevies vairāk nekā pērn, krieviem saimniekošana izmaksā ārkārtīgi dārgi, jo birums no hektara ir krietni mazāks nekā līdz šim. Tas pierāda ka krievu lauksaimniecības brīnumdari ar savām slavenajām mākslām ir palikuši tālu aiz savas lielības.

Vislielākā problēma tomēr ir ārkārtīgais gaļas trūkums. Mājlopu skaits nav pieaudzis reizē ar tautas pieaugumu. Gluži otrādi, mājlopu skaits pagājušā gadā stipri samazinājies, un strādniekiem tauku vietā būs jāiztiek tikai ar stērķeli vien.

Vai nav dīvaina sagadīšanās, ka Sav. Valstīs — rūpniecības zemē — katru gadu ir labības, gaļas un piena pārprodukcija, bet Padomju Savienībā — lauksaimniecības zemē — ir nepārtraukts pārtikas trūkums. Vēl joprojām, pēc 35 gadu ilgas valdīšanas, komūnistiem nav izdevies atrisināt šo problēmu. Tādēļ runājot par Padomju Savienības varenību, varam droši teikt, ka ilga kara gadījumā pārtikas trūkums par kļūt par izšķirēju faktoru.

BERLĪNĒ

No pašreizējās dzīves Berlīnē var redzēt, ka komūnisti vēl nav atrisinājuši Berlīnes un visas Austrumvācijas apspriešanas problēmu. Vietu vietām nepārtraukti vēl joprojām uzliesmo nemieri. Rūpniecības ražotspējas turpina mazināties, sakarā ar komūnistu slikto saimniekošanu jūtams liels pārtikas trūkums.

Viena no lielākām Austrumvācijas šīs ziemas pārtikas problēmām būs kartupeļu trūkums. Pavasarī valdības eksperti aprēķināja, cik hektāru apstādāmi, lai pietiktu ziemas iztikas. Tagad izrādās, ka lietpratēji pārrēķinājušies un kartupeļu izaudzis uz pusi mazāk nekā nepieciešams. Nemaz nerunājot par lopiem vai nākošā gada sēklu, arī cilvēkiem kartupeļi būs racionēti un devas būs niecīgas.

Sakarā ar gaidāmo pārtikas krizi, Austrumvācijas komūnisti baidās no jaunas 17. jūnijam līdzīgas sacelšanās. Vēl nav izdevies iznīdēt pag. vasaras nemieru paliekas. Tā Hallē, paši komūnisti atzīstas, vēl neesot izdevies sagraut pretestības kustības tīklu. Bitterfeldas ķīmiskajās fabrikās strādnieki atklāti runājot pret Padomju Savienības un Austrumvācijas komūnistu valdībām. Tāds pats vai līdzīgs stāvoklis esot arī daudzās citās pilsētās. Strādnieki ne tikai kā nesadarbojas ar komūnistiem un neuzrāda 17. jūnija sacelšanās dalībniekus, bet turpina sabotāžu, kur vien tas liekas iespējams. Pārtikas trūkums ziemā komūnistu dzīvi padarīs pavisam nedrošu.

PARĪZĒ

Sav. Valstu bruņoto spēku štāba priekšnieks admirālis Radfords nupat kā uzsācis trīs nedēļu braucienu pa Eiropu, kā savu sākuma punktu izvēlēdamies Parīzi. Franči, admirāli sagaidīdami, tūliņ sākuši sūdzēt savas bailes un bēdas. Vispirms jau frančiem bailes, ka amerikāņi varētu ierīkot Eiropā un Francijai piederošā Marokā lielu atombumbu krātuvi. Otrkārt, franči ir uztraukušies, ka amerikāņi varētu mēģināt atvilkt savu karaspēku no Eiropas ātrāk nekā franči to izrēķinājuši. Franču bailes un uztraukumi, kā liekas, izraisījušies sakarā ar aizsardzības ministra Vilsona izteicieniem, ka amerikāņi Eiropā savas karaspēka vienības paredzējuši aizstāt ar modernākiem ieročiem.

Bet ja amerikāņi patiesi gribētu savu karaspēku izvākt no Eiropas, tad Francijai vajadzētu pieprasīt lielāku amerikāņu palīdzību, lai tā varētu ātrāk kļūt pietiekami spēcīga un stāvēt pati uz savām kājām.

Bet arī bez palielinātās amerikāņu palīdzības frančiem tagad neklājas slikti. Viņu budžets ir gandrīz vai sabalansēts, viņu rūpniecība pieaug un, rūpniecībai palielinoties, plašāki kļūst arī Francijas tirgi.

Vienīgās īstās galvas sāpes Francijai sagādā varbūtējā Vācijas apbruņošana un Indoķīnas kara turpināšana, kaut arī amerikāņiem tagad jāsedz divas trešdaļas no visiem izdevumiem.

Profesors Jānis Tīdemanis, Leopolda II Pirmā ordeņa kavalieris, pēc savas gleznu izstādes atklāšanas uzvaras saldumā saskumdina šampanieša glāzi ar sava daiļā modeļa atveidu

Ed. Keiša šarža

TRIESTĀ KĻŪST VĒSĀKS

Zīmes rāda, ka Dienvidslavija runās

No Belgrades ziņo, ka Dienvidslavijas ārlietu ministra vietnieks esot izteicies, ka viņa valdībai neesot nekādu iebildumu pret piecu nāciju konferenci Triestas jautājuma pārrunāšanai. Šī ir pirmā zīme, ka Dienvidslavija būtu gatava runāt pirms angļi un amerikāņi anulē savu 8. oktobra lēmumu par Triestas A joslas piesaistīšanu Itālijai.

GROMIKO UZBRŪK GRIEĶIJAI

No Maskavas ziņo, ka Padomju Savienība esot apvainojusi Grieķiju „soļu speršanā, kas noteikti vedot pretī jaunam karam". Komūnistu apvainojums nāk sakarā ar Grieķijas atļauju amerikāņiem lietot vairākus grieķu lidlaukus un dažas ostas kā amerikāņu aviācijas un kara flotes bazes. Padomju Savienības ārlietu ministra vietnieks Gromiko iesniedzis asu Maskavas valdības sūdzību Grieķijas sūtniecības padomniekam, sacīdams, ka Grieķijas territorija tiekot pārvērsta kādas ārvalsts militārā bazē, kas runājot pretim pastāvīgam miera un starptautiskai drošībai. Tālāk Gromiko uzsver, ka tagad Grieķijai pašai jābūt atbildīgai par sekām, kas var izraisīties ar amerikāņu klātbūtni, pasliktinot pašreizējo starptautisko stāvokli.

SAVAM GODAM UN SLAVAI

ČERČILA UN MAĻENKOVA „LIELĀS RŪPES"

Jonatānam pa valzivs vēderu nemierīgi staigājot, valzivs beidzot apskaitusies un sākusi viņu bārt: „vai tad tu nevari vienreiz nostāvēt mierā, ar savu mūžīgo staigāšanu tu man tikai bojā gremošanu!" „Atradies runātājs," kliedzis pretī Jonātāns, "ja tu būtu turējusi ciet savu lielo muti, tad mēs abi nebūtu tādās ziepēs!"

Bet mutes turēšana ir liela māksla, un ir daudz krupju jānorij, pirms to iemācās. Rietumu pasaule šādu gatavību vēl nav sasniegusi un nepārtraukti runā, bet ja nav par ko runāt, tad runā par runāšanu. Un ja nav neviena labāka pie rokas, tad runā kaut vai ar Maļenkovu.

Viens no neapšaubāmi „lielajiem" šai laukā ir Anglijas mīnistru prezidents Čerčils. Viņa nepārtrauktā prasība pēc tiešām sarunām ar Kremli ir tikpat skaļa, kā kāda avīžu zēna balss, izkliedzot jaunākos virsrakstus, bet arī tikpat monotona. Viņa iemesli šādai rīcībai ir dažādi, kaut arī pārējās pasaules acīs ne visai attaisnojami. Vispirms Čerčilam censties liek viņa paša godkāre, vēl pirms aiziešanas no politiskās skatuves turēt rokā pasaules miera nesēja palmas zaru, kaut arī apspiestām tautām tas nestu mūžīgu verdzību. Otrkārt, tā rīkoties liek bailes no Padomju Savienības, kas, kopš Maļenkova paziņojuma par ūdeņraža bumbas noslēpuma sekmīgu atklāšanu, kļuvušas manāmi lielākas. Sarukušās Anglijas impērijas saglabāšana draudīgā komūnisma ēnā liek aizmirst vecus draugus un liek mutē ausi nepatikāmus piekāpšanās vārdus.

Bet šāda konference nav tikai Čerčila dilemma vien. Arī Maļenkovam tā sagādā lielas galvas sāpes, tādēļ nav jābrīnās, ka viņa atbilde vēl nav pienākusi. Piedalīšanās konferencē, sekmīgā konferencē, paceltu Maļenkova prestižu pašu mājās. Ja Staļins fotografijās bija redzams kopā ar Čerčilu un Rūzveltu, kas krievu uzskatos viņu padarīja tikpat lielu kā visvarenākos Rietumu valdniekus, tad Maļenkovs ar šādu godu vēl lepoties nevar. Tāpat kā viņš nevar riskēt doties uz konferenci tikai lai nofotografētos, lai būtu mājās bildes ko parādīt. Šāda konference prasa ātras izšķiršanās un lemšanas spējas. Piedzīvojušu Rietumu politikas lapsu priekšā Maļenkovam būtu grūti pastāvēt. Staļins visās konferencēs kaut ko ieguva, tādēļ tauta viņu mierīgi varēja uzskatīt par politikas un diplomātijas ģēniju. Tā no Teherānas Staļins atgriezās pilnu klēpi visdažādāko solījumu, par otro fronti un saimniecisku un militāru palīdzību. No Jaltas mājās braucot viņa kabatā atradās Portartūra. Potsdamā viņš savās rokās dabūja Austrumvāciju un, kā toreiz likās, arī Berlīni.

MAĻENKOVS GRIB TIRGOTIES

Tagad, Maskavā sēdēdams, Maļenkovs, droši vien, nikni lād savu viltīgo priekšteci, jo kā gan tas izskatītos, ja viņš no konferences mājās pārnāktu bez laupījuma? Tādēļ Maļenkovs vispirms labi apdomāsies.

Līdz šim Maļenkovam ir skaidrs tikai viens varbūtējās konferences dienas kārtības punkts — Vācijas jautājums. Spēcīgā un bruņotā Vācijā komūnisti saskata durkli savā mugurā. Vācijai tādēļ ir jāpaliek neapbruņotai. Tas likvidētu lielāko nākotnes draudu Pad. Savienībai. Par neapbruņotu Vāciju Maļenkovs ir ar mieru „maksāt". Francijai, kam pašai bailes no Vācijas bruņošanās, Maļenkovs nāktu talkā pamiera nolīgšanā Indoķīnā. Sav. Valstīm viņš varētu apsolīt pastāvīgu mieru Korejā, kamēr Čerčilam tiktu viņa kārotā pasaules miera nodibinātāja slava. Kamēr par neko kaut ko ir cerības nopelnīt, Maļenkovs ir gatavs tirgoties.

Ja nu šai jautājumā nevar panākt vienošanos, tad Čerčila piekāpšanās maisā ir vēl kāds cits priekšlikums — neuzbrukšanas līgums Pad. Savienībai. Komūnistu partijai un Maļenkovam šāds līgums nebūtu iztērētā papīra vērts, bet krievu tautai tas spētu aizdzīt bailes no kara briesmām. Un Maļenkovam būtu kaut kas ko pēc konferences pārvest mājās.

P.

ASV atjauno palīdzību Izraēlai

Sav. Valstu ārlietu ministrija ziņo, ka pēc 34 dienu pārtraukuma atjaunota financiālā palīdzība Izraēlai.

Vašingtonā. — Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalles paziņojis, ka amerikāņi turpinās palīdzību Izraēlai, kas tika pārtraukta 25. septembrī, jo žīdi atteicās paklausīt Apv. Nāciju komisijas pieprasījumam pārtraukt elektrikās spēkstacijas būvi gar Izraēlas un Sirijas robežu. Pēc palīdzības aizlieguma atcelšanas amerikāņi piešķīruši Izraēlai 26. milj. dolaru.

Izraēlas valdība ziņo no Palestīnas, ka paklausīs Apv. Nāciju komisijas rīkojumam un nekavēsies pārtrauks uzsākto spēkstacijas būvi, gan piezīmējot, ka pārtraukums nenozīmējot pasākuma norakstīšanu zaudējumos un ka Izraēla arī turpmāk pastāvēšot pie savām prasībām darbus turpināt.

Komūnisti Japānā

Tieslietu ministrs Takēru Inukai nesen kabinetā apspriedē brīdināja, ka japāņu skolotāju arodbiedrība apdraudot izglītības neitrālitāti ar komūnistiskām mācībām.

Šie komūnistiski noskaņotie skolotāji apmeklējot skolniekus mājās un tā iespaidojot plašus sabiedrības slāņus. Ministri nolēma spert soļus, lai pasargātu japāņu izglītības neatkarību.

Tieslietu ministrs paskaidroja, ka pašlaik skolotāju savienībā esot apmēram 300 sarkano skolotāju, kas sastādot mazāk kā vienu procentu no visiem komūnistu locekļiem, bet komūnistu rosība esot ļoti liela un viņu idejas cilvēku prātos visvieglāk iekļūstot caur izglītības masku.

LATVIJA

> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Draugi grib mūs asimilēt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
>
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

ĶĪNA — KREMĻA SATELĪTS

Ķīna pasaules politikā izceļas ar savu nepārredzamo territoriju un milzīgo iedzīvotāju masu (apmēram 480 milj. iedzīv.). Kaut pagājuši tikai daži gadi no tā laika, kad ASV Ķīnu kā mazsvarīgu norakstīja zaudējumos, šodien tomēr tās ir spiestas atzīt, ka pielaista viena no vislielākām kļūdām ASV ārpolitikā. Nav šaubu, ka vislielākās galvas sāpes ASV ārpolitikai tagad sagādā Āzijas problēma, kas radās tikai ar Ķīnas pārvēršanu Kremļa satelītā. Cik vieglprātīgi, paļaujoties uz tā laika prez. Trūmena speciālā vēstnieka Ķīnā ģen. Maršala atzinumiem, ASV iegrūda savu sabiedroto Ķīnu Maskavas lāča ķetnās. Vai korupciju un citas nebūšanas Čangkaišeka valdības aprindās vajadzēja ņemt par pamatu visas Ķīnas norakstīšanai zaudējumos? Vai nebija citu ceļu un citu līdzekļu? Vai nav savāda un neizprotama ASV ārpolītika? Pirms dažiem gadiem Ķīnu nodod Maskavas lācim, bet šodien pie tās atliekām Formozas salās saista ASV ārpolitikas nākotnes cerības Āzijā!

Vēl šodien sabiedrotiem jāmācās, kā Kremlis izmanto Ķīnu savas varas izplešanai un nostiprināšanai pasaulē. Pirmkārt, Kremlis visu Ķīnas rūpniecību (sev. Mandžūrijā) izmanto savas bruņošanās vajadzībām. Otrkārt, izmantojot Ķīnu Kremlim ir pavērusies neaprobežota iespēja sēt savu naida sēklu Āzijas tautās un kurināt tanīs naidu pret Rietumiem un sabiedroto politiku Āzijā. Treškārt, Ķīna ir Kremļa dzīvā spēka rezervuārs, no kura cilvēku masas var ņemt pēc vajadzības katrā laikā un ikkurā vietā. Tā tas bija Korejā, tā ir Indoķīnā un tā būs visos pasaules incidentos nākotnē. Nākotnes karā ķīnietis būs sastopams kopā ar „vaņkām," tāpat kā tagad mongolis.

Cik smieklīgi un nožēlojami bija lasīt sabiedroto presē, kad Mao pārņēma Ķīnā varu, ka Mao Kremlim būšot vēl bīstamāks par Tito un ka Ķīna esot par daudz nacionāla, lai kalpotu Kremlim, uff.

Pilnīgi aplama doma, ka AN nacionālo Ķīnu vajadzēja aizstāt ar sarkano Ķīnu, ar kuru tad vajadzētu rēķināties kā ar patstāvīgu suverēnu valsti. Tā vēlas Anglija, bet tai ir pavisam citas intereses (Honkonga u. c.). Arī Francija to gribētu, ja vien varētu par šādu cenu iegūt mieru Indoķīnā. Bet, pazīstot Kremļa pasaules iekarošanas politiku, šī varbūtība īstenojumā nestu brīvās pasaules sabrukumu. Nožēlojami būtu, ja tā domātu kaut tikai viens trimdinieks.

Starpība starp Kremļa satelitiem Eiropā un Ķīnu ir tikai tā, ka pirmie pieder pie rietumu kultūras tautām, kuras ir apm. 95% pretkomūnistiskas, kamēr Ķīnas tauta ir āziātu masa, kurai sveša rietumu kultūra un rietumnieku politika. Eiropas satelitu tautas Kremlis nevarēs pilnīgi izmantot cīņai pret Rietumiem, bet Ķīnas armijas cīnīsies pret Rietumiem kā naidīgiem svešiniekiem. Tātad Ķīna ir bīstamākais satelīts un varenākais spēks Kremļa rokās visā iekarošanas politikā nākotnē. Ķīnas uzņemšana Apv. Nācijās būtu Kremļa lielākā uzvara un ASV zaudējums. Un kāda gan jēga satelitus uzņemt Apv. Nācijās, ja tie nav patstāvīgas valstis? Nav lielāka absurda par to, ka blakus PSRS Apv. Nācijās tagad pilntiesīgi ir Ukrainas un Baltkrievijas satelitu delegāti. Kāpēc gan nepiešķirt visām Padomijas republikām mandātus Apv. Nācijās, lai kopā ar satelitiem un visiem citiem pasaules stulbajiem Kremlis varētu valdīt Apv. Nācijās?

Rietumu politikai, sevišķi ASV, ir tikai viens ceļš: kopā ar atlikušo brīvās pasaules daļu iznīcināt pasaules imperiālo komūnismu. To prasa brīvās pasaules tautas, to prasa atbildība par pasaules kultūru un civilizāciju, to prasa miljoni pasaulē klīstošo bēgļu, miljoni verdzības važās kalto Sibirijas taigās, prasa miljoni nogalināto, kā arī atbildība par pielaistām politiskām kļūdām, kuru dēļ pasaule ir nonākusi chaosā, un, beidzot, to prasa ASV saimnieciskā un pastāvēšanas politika.

J. Grodnis

ORGANIZĀCIJU APSPRIEDE

Kārtējā Toronto organizāciju pārstāvju sanāksme notiks 1953. g. 6. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, DV mītnē, 123 Huron St., ar šādu darba kārtību:

Iepriekšējās sēdes protokola nolasīšana un pieņemšana; 18. novembra sarīkojums; Sarīkojumu kalendārs; Kalpaka vakars; Dažādi jautājumi un priekšlikumi.

DV Toronto nodaļa

MEDNIEKIEM UN MAKŠĶERNIEKIEM

1953. g. 24. okt. valdes sēdē, caurskatot biedru medību ieroču atļaujas jautājumu, valde konstatēja, ka aizgājušā sarīkojumā paredzētā atļauju pieņemšana praktiski nebija iespējama, tādēļ valde lūdz visus biedrus savas ieroču atļaujas nodot š. g. 1. novembrī no plkst. 2.00 līdz 6.00 vakarā Daugavas Vanagu namā, 123 Huron St., Toronto. Turpat notiks arī biedru informācijas apspriede. Ikviens latvietis, kurš vēlētos iestāties par biedru klubā, var pieteikties turpat.

Valde.

PATEICĪBA

Latviešu Mednieku - Makšķernieku Sporta Klubs izsaka savu vissirsnīgāko pateicību visiem viesiem un personām, kuras atbalstījušas mūsu srīkojuma labu izdošanos.

Valde.

SKRODERDIENU SILMAČOS

izrāde par labu TLB Sestdienas skolai notiks sestdien, 21. novembrī, sv. Andreja baznīcas zālē bet ne 7. nov., kad paredzēts J. Vītols vakars.

DRAUDZES VAKARS

Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja rīko draudzes vakaru svētdien, 1. nov., plkst. 17.30 sv. Trīsvienības baznīcā. Vakarā programmā piedalīsies dzejniece Velta Toma, dzied. J. Flerkovskis un pianiste J. Didrichsone. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot no 50c. Atlikums trūcīgo tautiešu atbalstam. Visi mīļi aicināti.

Ņujorkas bīskaps runā par Baltijas valstīm

Ņujorkas katoļu bīskaps Fultons Šīns (Shean) katru otrdienu televīzijas raidījumos sniedz priekšlasījumus par aktuāliem notikumiem. Viņa priekšlasījumi ir ļoti iecienīti un tiem ir liels klausītāju skaits. Savā pēdējā priekšlasījumā bīskaps Šīns runāja par Baltijas valstīm pierādīdams, ka šī problēma viņam labi pazīstama. Viņš iepazīstināja klausītājus ar solījumiem, kādus krievi devuši Baltijas valstīm, ar Molotova - Ribentropa slepeno līgumu un kā krievi, lauzot savus solījumus, sagrābuši Baltijas valstis. Baltijas valstu likteni viņš minēja kā piemēru, kas rāda, ka krievu vārdi nesaskan ar viņu darbiem, un brīdināja brīvo pasauli neticēt komūnistu runām par mieru.

Komitejas Latvijas Brīvībai pr-dis Dr. V. Māsens nosūtīja bīskapam pateicības rakstu. Bīskaps saņēmis daudz pateicības vēstuļu arī no citiem trimdiniekiem.

HOLIVUDA PĀRVIETOJAS UZ KANADU

Holivūdas filmrūpnieki atraduši jaunu filmēšanas formulu, palašinātu piecu kameru uzņemšanas procesu. Konstatēts, ka Kanadas Banfas un Džaspera parkā uzņemšanas apstākļi ir ideālāki kā Sav. Valstu Kolorado, kur Holivudas producenti uzņem kalnainās ainavas. Šogad Kanadā uzņemtas vairākas filmas, ieguldot pēdējos divos gados 75 milj. dolaru. Nākamā gadā Holivudas filmu ražotāji Kanadā ieguldīs vienu biljonu dolaru. Holivuda jau tagad plāno par savu studiju ierīkošanu Albertas provincē. Kanada filmmagnātus saista arī no tīri materiālā viedokļa. Piemēram, kanadiešu statists sabiedrībai dienā izmaksā tikai 8 dol, turpretim Holivūdā ap 19 dolaru. Tāpat kanadiešu instalātori stundā saņem tikai $1.75, bet ASV $2.75. Kanadiešu laikraksti atzīmē, ka tuvāko gadu laikā Holivūda būs pilnīgi pārcēlusies uz Kanadu.

LATVIEŠU SKOLA TORONTO

ŠOGAD SKOLĀ MĀCĀS PĀRI PAR 200 SKOLĒNU

Toronto latviešu skolas vecākās klases audzēkņi mācās latviešu valodu. Aizmugurē skolas pārzine M. Matīsa un LNAK valdes pr-dis A. Svenne. J. Kreiļa uzņ.

Nav vēl pārāk tālu tie laiki, kad latviešu bērniem grāmatu mācīja māte no misiņa kalumiem rotātās dziesmu grāmatas, bet gaismu deva vāja skalu uguns. Tad nāca laimīgie brīvās Latvijas laiki, kad visās malās pacēlās stalti skolu nami, kuros skanēja jautras bērnu balsis un mācības notika labu skolotāju vadībā.

Arī šeit Kanadā mēs redzam jo lepnus skolu namus, kuros netrūkst pat modernu peldbaseinu. Paldies Dievam, arī mūsu bērniem ir ļauts šinīs skolās iet. Un tomēr, mums ar to nepietiek. Šinīs skolās nemāca to, kas mums tik svarīgs, lai mūsu bērni paliktu latvieši, lai tie augtu Latvijai un kļūtu dienās par Latvijas brīvības cīnītājiem.

Tāpēc visur, kur ir latvieši un latviešu bērni, organizējas arī latviešu skolas. Kanadā lielākā latviešu skola atrodas Toronto, kuru pirms diviem gadiem sāka organizēt Toronto Latviešu Biedrība. Sākums bija grūts. Nebija telpu, nebija naudas nebija piemērota skolotāju kadra. Vietējā latviešu sabiedrība uz jauno pasākumu skatījās labvēlīgi, bet tomēr ar ziņāmām šaubām. Bet tagad, kad atskatāmies uz padarīto, ikvienam jāatzīst, ka darbs nesis labus augļus, jo skola ir izvērtusies par ievērojamu latviskās audzināšanas faktoru, gūstot visas sabiedrības atzinību un atbalstu. Sākuma materiālās grūtības ir pārvarētas, radies labs skolotāju sastāvs, atrastas piemērotas telpas un izstrādāta stabila mācību programma. Audzis arī skolēnu skaits un iegūta bērnu vecāku uzticība.

Skolā atkal sācies jauns mācību gads. Katru sestdienu jau no paša rīta sv. Andreja baznīcā latviski skan meiteņu un zēnu čalas. Skolu šogad apmeklē pavisam 201 skolēni: pirmā klasē 24, otrā — 23, trešā — 33, ceturtā — 29, piektā — 36, sestā — 24 un septītā 19. Vestonas skolā ir 13 skolēnu.

Ieskaitot mācītājus A. Čopu un A. Briedi, skolā darbojas 12 skolotāju: skolas vadītāja M. Matīsa, I. Ķeniņa, R. Skuja, V. Slavieša, N. Līdums, A. Mārtiņsona, M. Miezīte, L. Vītola, G. Beliņa un A. Svenne.

Skolā pasniedz latviešu valodu, Latvijas vēsturi, Latvijas ģeografiju, ticības mācību, dziedāšanu un tautiskās dejas. Šogad vairāk vērības piešķir tieši latviešu valodai. Tā kā Kanadas skolās, izņemot atsevišķo konfesiju skolas, nav ticības mācību, tad bērnu zināšanas šinī nozarē ir ļoti vājas. Tāpēc šogad Toronto latviešu skolā ticības mācībām veltīs vairāk uzmanības: bez abiem mācītājiem, ticības mācībās darbosies arī 2 skolotāji.

Toronto latviešu skola darbojas reizi nedēļā — sestdienās, no pl. 9.30 līdz 14.00. Mācības stundas ilgums ir 40 minūtes. Skolai ir Latvijas karogs, ko glabā septītā klase. Bērni skolu apmeklē kārtīgi un ļoti labprāt. Skolēnu uzvešanās, salīdzinot ar brīvās Latvijas skolu, ir stipri vaļīgāka, bet ik gadus tā ievērojami uzlabojas. Skolēnu sekmes ir ļoti labas.

Mācību maksa ir ļoti zema — $1.25 no ģimenes mēnesī. Pagājušā mācības gadā budžets sedzās ar vecāku iemaksām un skolas sarīkojumu atlikumiem. Arī šogad skola cer, ka ienākumu un izdevumu saskaņošanā grūtību nebūs, vēl vairāk tāpēc, ka atsevišķas personas un organizācijas skolu atbalsta arvien vairāk. V. Bebris šogad skolai dāvinājis 200 zīmuļu. Pateicoties TLNT režisores M. Bērziņas gādībai, visi Toronto latviešu teātri apsolījuši skolai ziedot vienas Skroderdienas Silmačos izrādes ienākumus.

Lielu atbalstu sola jaunā skolas padome, kurā ieiet arī vecāku pārstāvji, no katras klases pa vienam. Padome apņēmusies kārtot visus skolas sarīkojumus, tādējādi atslogojot skolotāju darbu.

Īpaši jāatzīmē, ka pie skolas nodibināta bibliotēka, kurā jau grāmatu un naudas ziedojumu.

KANADĀ

TORONTO

● Toronto latviešu jauniešu sanāksme notiks svētdien, 1. novembrī, plkst. 6.00 vakarā, 198 Osler ielā. Darba kārtībā: 1) Toronto latv. jaun. pulciņa pagaidu valdes ziņojums. 2) Pulciņa statūtu pieņemšana. 3) Ierosinājumi un pārrunas par turpmāko darbību. 4) Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. Noslēgumā tuvināšanās vakars groziņu veidā. Ierasties aicināti visi Toronto dzīvojošie latviešu jaunieši.

Toronto latv. jaun. pulciņa pagaidu valde

● Mednieku un makšķernieku klubs nedēļas nogalē bija sarīkojis jautru vakaru, daļu tīra atlikuma novēlot TLB sestdienas skolai. Vakaru ievadīja biedrības pr. Dr. P. Bārdiņa uzruna, bet ar „mednieku stāstiem" viesus uzjautrināja sekr. J. Treijs. Ar „neoficiāliem" priekšnesumiem vakaru noslēdza Jānis Niedra un viņa audzēknis J. Lipmanis.

● Latviešu tēlojošo mākslinieku kopas pr. gleznotājs O. Grebže, kurš Haidro uzdevumā ir apceļojis vistālākos Kanadas stūrus, iepazīstināja kopas biedrus un lūgtos viesus ar krāsu uzņēmumiem, kas atspoguļoja krāšņo Kanadas dabu. Šais ceļojumos O. Grebže paguvis veikt arī daudzus metus, kurus izmantos savām gleznieciskajām iecerēm nākotnē. Kopas mītnē no maizes darba brīvajā laikā rit rosīgs darbs, vingrinot roku gan jaunajiem, gan vecajiem biedriem.

● Dziesmu svētku laikā Massey Hall lejas telpās atstātas gaiši brūnas kurpes (zemu papēdi, Nr. 8, ieliktas baltā kastītē.

Ja kāds tās būtu atradis, laipni lūdzu ziņot, kur varētu saņemt, uz šādu adresi:

Mrs. G. Upīte, 230 Market Str., Hamilton, Ont.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja ceturto gadu pēc kārtas rīkos savu tradicionālo Ziemassvētku tirdziņu. Tirdziņš notiks sestdien, 5. decembrī, Sv. Trīsvienības baznīcas telpās. Par skaistiem un mākslinieciski vērtīgiem daiļamatniecības izstrādājumiem gādās Latviešu daiļamatnieku savienība Kanadā, bet par grāmatām, jauniem kalendāriem un apsveikumu kartītēm rūpēsies DV grāmatnīca. Cenas būs iespējami zemas, un ikviens varēs atrast kaut ko piemērotu savai gaumei un makam. Par atspirdzinājumu galdu un piparkūkām gādību uzņēmusies draudzes dāmu komiteja. Draudzes dāmu komiteja regulāri aprūpē 8 latviešu ģimenes Vācijā, un arī tirdziņa viss atlikums paredzēts grūtdieņu aprūpei. Dāmu komiteja, tāpat kā tas bija iepriekšējos gados, sagaida kuplu apmeklētāju skaitu un ir pārliecināta, ka tirdziņš dos līdzekļus aprūpes darba sekmīgai turpināšanai.

● Svētdien, 25. oktobrī Sv. Jāņa baznīcas mācītājs A. Briedis noturēja bērnu dievkalpojumu. Šis bija draudzei pirmais dievkalpojums, domāts tikai bērniem. Dievkalpojums bija pulcinājis negaidīti daudz bērnu, kas ar interesi klausījās bērniem domāto sprediķi un rādīja, ka šādi bērnu dievkalpojumi vēlami regulāri.

● Sv. Andreja baznīcas dāmu komiteja 1. novembrī rīko draudzes vakaru. Vakaru ievadīs mācītāja A. Čopa referāts: „Okulto parādību problēma". Programmā V.Leinvēberes klavieru solo un aktrises Vasariņas deklamācijas. Pēc programmas dāmu komitejas rīkotās vakariņas. Sākums plkst. 17.00.

● Sv. Andreja baznīcas lauku īpašuma pārvalde arī pagājušo sestdien rīkoja talku Sidrabenē. Iecementēja stabus laipu ierīkošanai pāri upītei un veica priekšdarbus aizsprosta ierīkošanai, kur vasarā peldēties mazajiem bērniem. Sidrabenē līdz šim izdoti 54 apbūves gabali un pašlaik vasaras mājiņu ceļ draudzes loceklis Pavasars.

● Sestdien, 24. oktobrī, mācītājs A. Čops sv. Andreja baznīcā salaulāja Kārli Vītoliņu ar Jozefu Sucharčevsku.

● DV teātris Toronto iestudē J. Jaunsudrabiņa „Jo pliks, jo traks". Režiju uzņēmies Kičenerā dzīvojošais bij. Latvijas Nacionālā teātra aktieris K. Spricenieks. Pirmizrāde paredzēta decembra mēneša sākumā.

ŠELBORNĀ

● Svētdien, 25. oktobrī Latviešu pagasta saimnieki ar piederīgajiem, skaitā ap 50, bija pulcējušies Šelbornā, kur māc. A. Lūsis noturēja dievkalpojumu, ērģeles spēlēja J. Galejs. Dievkalpojuma laikā pagasta skolas bērni bija ieradušies uz mācībām, ko pasniedzā Ž. Bukovskis un B. Senkēviča. Mācības latviešu farmeru bērniem notiek turpat uz laukiem vairākas reizes mēnesī abu min. skolotāju vadībā.

Pēc dievkalpojuma baznīcēni pulcējās baznīcas zālē, kur noturēja apspriedi. Nolēm Pļaujas svētkus un 18. novembra atceri svinēt 21. novembrī, pl. 7.30 Kamillā (starp Orandžvilli un Sellbornu). Dievkalpojumu vadīs māc. A. Lūsis, bet valsts svētku aktā runu teiks agr. Uiska. Par svētku programmu rūpēsies B. Senkēviča, bet technisko izkārtojumu veiks Feodorovs, Goba un Tīcmanis Tīcmani ievēlēja par draudzes pērminderi. Tuvākas ziņas sekos.

HAMILTONĀ

● Medniekus, kas vēlas uzsākt medību un šaušanas sportu, lūdzam reģistrēties līdz š. g. 31. okt. pie J. Bramaņa, 130 Charlton W., vai pie A. Poļa, 24 Allandale Ave, tel. 4-7214 no plkst. 19.00 līdz 22.00.

● Hamiltonā 4. oktobrī, piedaloties diezgan daudz Hamiltonas šachistiem, tika nodibināta Hamiltonas Latviešu Šacha Kopa. Par Šacha kopas vadītāju ievēlēja E. Bērziņu, par sekretāru R. Dzelmi.

ST. KATARINA, ONT.

● Pagājušā sestdienā Latviešu sestdienas skola atsāka mācības gadu. Šogad skolu apmeklē 27 skolēni. Par skolotājiem darbojas L. Spalviņa, A. Konrāde un M. Vētra. Mācības notiek sestdienās, Niagāras ielā 148, Poļu b-bas telpās no 10—13. Pie skolas darbojas vēlēta vecāku padome: V. Zvejnieks, priekšsēdis, J. Gauše, sekretārs, A. Vīksne, kasieris. Skolas vadība cer uz sabiedrības un organizāciju atsaucību, lai sekmīgi varētu turpināties skolas pastāvēšana.

● Lai sagādātu gaišu Ziemassvētku prieku un patiesu svētku sajūtu trūkumcietējiem un slimajiem Vācijā, Latviešu Dāmu klubs sarīko 31. oktobrī vietējā Queensway'a hotelā Spoguļa zālē rudens balli. Sarīkojuma atlikums paredzēts iepriekš minētam mērķim. Sarīkojumu kuplinās Kanadas Nac. baleta soliste balerīna Irēne Apine. Mūziku sniegs vācu orķestris no Hamiltonas. Sākums plkst. 19.30.

● 7. novembrī, Poļu b-bas telpās, Niagāras ielā 148, notiek DV nodaļas rīkotais biedru vakars. Vakara norise veltīta nodaļas gada svētku atcerei. Sākums plkst. 19.00.

L. L.

LONDONA, ONT.

● Š. g. 16. oktobrī Londonas latviešu organizāciju pārstāvji apspriedās par 18. novembra atzīmēšanu Londonā. Vienojās rīkot kopīgi šai dienai veltītu aktu ar tam sekojošiem priekšnesumiem sestdien, 14. novembrī, plkst. 8 vakarā vietējās ev.-lut. baznīcas lejas zālē. 18. novembra atceres dievkalpojumu noturēs māc. V. Šēfers minētā baznīcā trešdien, 18. novembrī.

● Rietumu Ontario universitātē Londonā latvieši savās studijās turas pirmajās rindās. Daži no viņiem piedalās arī studentu sabiedriskajā dzīvē, piem., medicīnas priekšpēdējā kursa students I. Upmalis. Par ļoti labām sekmēm un sabiedrisko aktivitāti U. ievēlēts par biedru organizācijā Alfa Omega Alfa Honors Society un bez tam saņēmis pusi no visiem apablvojumiem savā kursā divos priekšmetos — patalоģijā un fizioloģijā.

● Kādas desmit jūdzes austrumos no Londonas, Dorčestrī dzīvo E. Spriča ģimene, kur uzcēla sev ģimenes māju un tanī iekārtojās. Pag. piektdien, 23. oktobrī, kad E. Spricis un viņa dzīves biedre bijuši darbā un divi bērni skolā, degot kaimiņa garāžai, aizdegusies arī viņu neapdrošinātā māja un nodegusi ar visu iekārtu. Kaimiņi izglābuši un aizveduši uz slimnīcu E. Spriča slimo meitu; izglābusies arī vecā māte. Pirms neilga laika mira vecais tēvs.

Ps.

DAUGAVAS VANAGI

JAUNI BIEDRI

DV Hamiltonas nodaļā par biedriem uzņemti: Eriks Vanags, Alfrēds Balodis, Vija Veldre, Viktors Leonovs un Emilija Krinkele. Oskars Pētersons un Elza Pētersone pārskaitīti no DVF Anglijā. Ar šiem jaunajiem biedriem, kas pievienojušies Hamiltonas DV saimei, Hamiltonas nodaļas biedru skaits ir sasniedzis 151. Līdz ar to DV Hamiltonas nodaļa ierindojas biedru skaita ziņā Kanadā otrā vietā, pirmajā vietā joprojām paliek DV Toronto nodaļa ar 300 biedriem. Visas Kanadas Vanagu saime līdz ar to ir sasniegusi 1000.

SARAKSTS PAR REGULĀRIEM PABALSTIEM

Hodkevics Leonids, tbc DM 10, 14a, Post Demmingen u. Aalen, Schloss Duttenstein.

Heidemanis Eriks, paralize, 10 DM, c/o E. Kazekovskis, — 13b, Schongau a. Lech, Im Tal 21.

Kalniņš Verners, amp. kāja, 10 DM, turpat.

Krieviņš Kirils, kurlmēms, 10

Lepels Antons, 1 kājas paralize 10 DM, turpat.

Lepels Kirils, kurlmēms, 10DM, turpat.

Šveide Antons, amp. kāja 10 DM, turpat.

Upatnieks Jānis, smags iev., bez pensijas, 20 DM, 17b, Freiburg, Leinhaldenweg 24, Gut Birkenhof.

Benerts Žanis, tbc, 15 DM, 13a, Erlangen, Spardorf, tbc Heim.

Venteris Pēteris, 5 bērni, 20 DM 14a, Kornwestheim, Grunbuhlsiedlung, Kocherstr. 5.

Kopā 115.— DM.

Gautingas sanātorijā: pārst. E. Doktenieks, Gauting b. Munchen, Tbc Sanatorium:

Bērziņš Jānis 20 DM; Ikšele Anna 10; Izaka Vera 10; Jēkabsone Skaidr. 10; Jorensons Fridrichs 10; Jurgens Vilis 10; Kibermanis Arvīds 10; Nāruna Mirdza 10; Šimane Irmgarde 10;

Kopā 100.— DM. Pavisam kopā DM 215.—.

A. Bērziņš, Apr. noz. vad.

MEKLĒ ŠĶILTERU

Ja kāds zinātu kara invalida Šķiltera (kādreiz atradās Marburgas neredzīgo skolā Vācijā) adresi, lūdz paziņot DV Albertas nod. pr-kam uz adr.: Mr. B. Bergs, P.T.S., Red Deer, Alta, Canada.

MEKLĒJU PIRKT no Vācijas atvestu RADIOAPARĀTU

Ar to vēlos iepriecināt kādu likteņa piemeklētu ģimeni Vācijā. Šīs ģimenes galva pēc vairākām operācijām zaudēja redzes spēju un nevar vairs lasīt. Radio viņa bēdīgajā dzīvē būtu vienīgais iepriecinājums. Lūdzu zvanīt

LA 1691, Z. Krādziņam
TORONTO (488)

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

30. okt., pl. 8 vakarā sv. Andreja baznīcas zālē Jāņa Niedras pirmais audzēkņu vakars.

7. novembrī, sestdien, plkst. 7,30 vak., sv. Andreja b-cas zālē, prof. J. Vītola piemiņas vakars ar komp. T. Ķeniņa referātu. Mākslinieciskā daļā piedalās viešņa Annija Vītola no ASV (dziesmas), M. Tūtere un E. Timermane (klavieres), vīru dubultkvartets „Kalvis" (vad. J. Dzeguze) un „Dainas" koris (dirig. E. Freimane).

27. novembrī, piektdien, Ingus Nāruna koncerts sv. Andreja baznīcā.

29. novembrī, pl. 18, Almas Mačas deklamāciju vakars. Piedalās Marta Tūtere.

4. decembrī dubultkvarteta Kalvja koncerts.

18. janvārī, svētdien, plkst. 6.00 vak., sv. Andreja b-cas zālē, komp. T. Ķeniņa klavieru studijas III atklātais audzēkņu vakars.

CITI SARĪKOJUMI

6. nov. plkst. 20.00, 1087 Queen St. W. Mārtiņu balle ar jautru programmu. Rīko TLB un TL-SpK.

15. nov. sv. Andreja baznīcā Gaujas gaidu vienība rīko ķekatu vakaru.

31. dec. Daina kora un Kalvja Jaungada sagaidīšanas balle.

1954. g. 12. februārī Nakts Latīņu kvartālā.

LASĪTĀJU VĒSTULES

DARBI JĀLASA PAŠIEM

Esmu cītīgs literāro vakaru apmeklētājs vēlētos, lai tādi notiktu vēl vairāk un biežāk, bet neredzu nekādu jēgu, ja darbus nolasa aktieri. Šo vakaru nozīme taču ir tā, lai klausītājs iegūtu ciešāku kontaktu ar autoru, kas iespējams tikai tad, ja autors pats nolasa savu sacerējumu. Pavisam netaisnojama ir atsūtītu darbu lasīšana — tos jau mēs varam izlasīt laikrakstos un žurnālos.

K. P. Toronto

VAI ČERČILS TO BIJA PELNĪJIS?

No Zviedrijas nāk ziņa, ka Nobeļa prēmiju literātūrā šogad saņēmis Čerčils. Neapstrīdot, ka Čerčilam ir arī ievērojamas literāras dotības, un ka viņa memuāri uzrakstīti možā stilā un ar lielu vērienu, gribās tomēr apšaubīt, vai Čerčila memuāri vērtējami ar to tīrās literātūras mērauklu, kāda būtu liekama šīs lielās godalgas izvērtēšanas pamatā? Un kur tad paliek morālā puse, kur Nobeļa pamatdoma, un kāds tai sakars ar Čerčilu, kurš gatavs pirkt un pārdot visu — pat savas tautas godu?

Lasītājs G. L., Toronto

TOMĒR JĀPIECEĻAS

Kāda kundze vai jaunkundze, skaidrāk teiksim — dāma — Emma Avote Hamiltonā ir ievietojusi šī laikraksta 17. oktobra numurā rakstiņu: „Jāsēž vai jāpieceļas?"

Te jāsaka tā: priekš slaista tas ir viena alga, vai viņš sēž vai pieceļas. Šī dāma Dziesmu svētkos varēja arī kājās neslieties, kā viņa to te raksta. Ja jau tas viņai bija par grūtu, kad koris dziedāja visu Ķēniņu Ķēniņa un visu Kungu Kunga lūgšanu: „Mūsu-Tēvs".

Man šķiet, tas bija viscēlākais brīdis un sājūsma. Man tieši noritēja prieka asara pār vaigu, ka latvju tauta nav samulsusi un pagrimsi nu godina ar piecelšanos valdnieku Valdnieku, kas visai dzīvei piedod jēgu un pie kā pieturoties, latvju tauta neies bojā un pagrimšanā.

Tikai tas ir uzkrītošs, ka šis rakstiņš ir nekorrekts un skar katra kristīga cilvēka jūtas. Piecelšanās ir pazemošanās, un ir teikts: Pazemojaties, tad Es jūs paaugstināšu.

P. Melnausis, Whirlpool, Ont.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wricth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Z. Unāms

GRIMSTOŠĀS EIROPAS KONGRESS UN LATVIEŠU POTSDAMA

Atmiņu klāsts par notikumiem hitleriskās Vācijas sabrukuma posmā

V

Žaks Dorio bija bijis komūnistu līderis Francijā un kļuvis par kādu Parīzes rajona pilsētas galvu. Kā komūnistu līderis viņš apmeklēja Krieviju. Atmiņā palikusi viņa aprakstītā viesošanās pie Staļina tā vasarnīcā pie Maskavas. Staļins viņu uzņēmis ļoti laipni un viesmīlīgi. Pārādot sevišķu uzmanību Dorio, Staļins teicis, ka viņš pats tam sagatavošot kaukāziešu šašliku. Staļins paņēmis šauteni un izvedis Dorio dārzā, kur ganījusies kāda šmauga aita. Staļins to personiski nošāvis. Kā no zemes izlīduši kalpi, kas aitu nodīrājuši un sadalījuši gabalos. Tad Staļins personiski sagatavojis šašliku un dārzā cepis, ko viņi kopīgi ēduši, lielu kvantumu krievu vodkas piedzerot. Pēc atgriešanās no Krievijas, Dorio aizgāja no komūnistiem un kļuva par to pretinieku. Vāciešiem okupējot Franciju un rodoties Petēna valdības „kollaborācijai" Dorio kā franču tautas partijas prezidents bija īstais varas avots aiz Pētēna un Lavāla.

19. KĀ KONGRESA VADĪTĀJS ZINĀJA KĀDA NELEGĀLA KLAUSĪTĀJA VĀRDU?

Staļina šašļiks žakam Dorio un viņa pozicija Francijā tik lielā mērā saistīja interesi, ka bija vēlēšanās šo vīru redzēt un dzirdēt. Tāpēc gāju pie kongresa tehniskā vadītāja un lūdzu ieejas karti. Nedeva. Pasacīja, ka Veimāras ārzemniekiem ieejas kartes esot izsniegtas caur docentūru. Tātad zināja, ka esmu veimārietis. Bet docentūras birojā es kā nupat no Gestapo apcietinājuma atbrīvots arestants nevarēju cerēt uz ieejas karti. Kamēr vēl par ieejas karti runāju, tuvumā parādījās viens no latviešu delegātiem. Kongresa vadītājs pieaicināja to un jautāja, vai viņš varot par mani galvot. Delegāts pateica: jā, gan drusku negribīgi. Tad kongresa vadītājs iegāja kancelejā un tūdaļ iznesa ieejas karti ar sakidri uzrakstītu manu vārdu. Ne man pašam, ne delegātam viņš manu vārdu prasījis nebija. Kā viņi to zināja?

20. ŽAKS DORIO

Apmeklētāju Ž. Dorio priekšlasījumā bija visvairāk. Bija sperti arī stingri piesardzības soļi. Katram apmeklētājam pārbaudīja ieejas karti un citiem arī dokumentus. Esmu redzējis un dzirdējis runājam daudzus slavenus politiķus Eiropā, sākot ar Krievijas revolūcijas laika slavenībām un beidzot ar Hitleru, Gebelsu, Čerčilu, Šavkrosu, Hartiju Politu, Štrausu u. c. Bet Žaka Dorio atstāja neaizmirstamu iespaidu. Ne tāpēc, ka viņš būtu bijis sevišķi izcils orātors. Nē. Bet viņš bija izcila politiska personība. Franču komūnisti savam kādreizējam līderim bija devuši labu skolu. Viņš bija vienīgais, kas šai kongresā runāja par Eiropas un pasaules nākotnes politiku lielās līnijās. Viņš zināja, ko gribēja, viņš saprata, ko teica. Viņam varēja nepiekrist, bet viņu nevarēja nerespektēt. Pāri visam šī grimstošās Eiropas kongresa slavenībām Dorio pacēlās dažas galvas augstāk. Vēl vairāk — kā okupētās zemes politisks darbinieks viņš pacēlās pāri arī okupantiem un tie uz viņu varēja skatīties tikai no apakšas uz augšu. Tāds bija Žaks Dorio. Kad no Francijas okupantus padzina, Dorio kopā ar maršalu Petēnu pārcēlās uz kādu Vācijas robežpilsētiņu. Tur viņu apciemoja kāda sabiedroto lidotāju bumba un ar to kā kollaborācijas varas avotu paglāba no cilpas negoda.

Kongresa beigu vārdus teica kāds degrelistu propagandists, SS pļkv.-ltn. dienesta pakāpē. Viņš kliegdams aicināja Eiropu uz atmodu, uz apvienošanos, uz ieslēgšanos karavīru pelēkajā uniformā. Uz apvienošanos zem patvarības un varmācības?

Bet 13. janvārī iesākušais negaiss bija jau satricinājis un sašķobījis arī šo grimstošās Eiropas kongresa noskaņojumu. Dažus mēnešus vēlāk drupās sagāzās arī pati jaunā Eiropa.

Beigas

Elga Kalniņa ar uzslavu un divām godalgām beigusi Ontario Hospital School for Nurses, Hamiltonā, kā pilntiesīga žēlsirdīgā māsa, un turpat stiņīta darbā. Viena godalga Kalniņai ir kā labākai savā profesijā, bet otrā kā labākai psīchiatrijā. Kalniņa mīnētajā skolā bija vienīgā latviete. E. Kalniņa ir LKOK vltn. Arvīda Kalniņa vienīgā meita.

DOMU IZMAIŅAI

Slimnieka istabā

Ir vecs pieklājības likums: slimnieka istabā par miršanu nerunāt. It sevišķi tas jāievēro, ja vējinieks cieš garīgu depresiju pārspīlē savu nespēku un iedomājas esam pārāk nevarīgs. Būtu tiešām nepiedodami, ja kāds paziņa tādu slimnieku sveiktu šādiem, labi domātiem, vārdiem: „Tie dakteri jau ir galīgi nejēgas. Pret briesmīgo slimību, kas tev uzbrukusi, tie baidās lietot stiprākas zāles. Tie cer mēri uzveikt ar apvārdošanu. Tad jau, draugs, nekas cits nav sagaidāms, ka tev kaprote būs jānoliek, jo uz dakteru palīdzību nav ko cerēt. Bet nemaz nerūpējies: mēs tev pagādāsim lepnu zārku un kapa runas būs visai sirsnīgas un aizgrābjošas!"

Varētu likties, ka šāda sveiciena iespējamība ir nejēdzīgi pārspīlēta. Un tomēr negribot uzmācas iznāma līdzība, dzirdot dažu tautiešu sarunas par tagadējo vienu vai otru rakstu trimdinieku laikrakstos. Ar apbrīnojamu neatlaidību tiek meklētas un sakopotas visas tās ziņas, kas dzimtenes atbrvošanu nostāda stipri drūmā gaismā: „Anglija un vecais Čerčils mūs jau sen izandelējuši, Francija, no Vācijas baidīdamās, ir ar mieru komūnistiem dot visu, ko vien tie vēlas, arī Savienotās Valstis un Eizenhauers sāk paklauties Anglijas iespaidam, utt." Ar vārdu sakot, viss tumšs un drūms, uz Latvijas atbrīvošanu cerību nekādu, nesaldē nagus un laidies dibenā!

Būtu aplami, ja kāds nopietns laikraksts mēģinātu saviem lasītājiem noslēpt faktus. Bet ir pavisam cita lieta, ja rakstītājs izvēlas atsevišķus momentus un no tiem taisa atzinumus, kuŗi var būt pareizi, bet var arī nebūt pareizi. Dzīve un arī starptautiskās attieksmes ir ļoti sarežģīti procesi, bezgalīgi daudzu fatoru funkcijas, kuŗas atrisināt nevar ne spējīgākais matēmatiķis ar visaugstākās matēmatikas palīdzību, ne arī elektroniskās smadzenes. Tādēļ pasludināt noteiktus slēdzienus ir visai riskanti. Tai pašā laikā, kad pesimists redz tikai faktus, kas iznīcina visas cerības, optimists varētu uzskaitīt veselu rindu citus, kuŗi nākotni rāda taisni pretējā apgaismojumā. Kerstena komitejas nodibināšana, kas oficiāli atsegs komūnistu melus par Baltijas valstu brīvprātīgu pievienošanos, senātora Novlenda runa, ka Krievijas robežu garantēšana pielaižama tikai pēc brīvām vēlēšanām Sav. Valstu neatlaidība Krievijas ielenkšanā, kas pēc 2 gadu sarunām tagad nobeidzās arī ar Spānijas iekļaušanu dzelzs lokā, kam netiešu piekrišanu devuši arī Kanada, pēc vairāku gadu pārtraukuma nupat ieceldama sūtni Madridē, Čerčila pēdējie stingrie norādījumi par Eiropas armijas nepieciešamību — visi šie fakti optismistam dotu drošu pamatu apgalvojumam, ka komūnistu verdzināto tautu atbrīvošana notiks vistuvākā nākotnē... Pārsteidzīgi un vienpusīgi būtu tiklab optimista kā arī pesimista slēdzieni.

Un ja nu ir vienāds pamats slimnieka istabā runāt kā par miršanu, tā par dzīvošanu, tad cilvēciskais ir modināt cerības un nevis veicināt nomāktību. Ja ārsti tiešām nespēj vai negrib dziedināt, ja tie atsakās sniegt spēcīgās zāles, uz kuŗu iedarbību slimnieks licis cerības, tad atliek viens ceļš — stiprināt slimnieka paļāvību uz paša spēkiem, ieteikt tam celties augšā na slimības gultas, mēģināt stāvēt uz savām kājam, sākt strādāt un darboties.

Ja brīvo tautu politiķi ir pārāk piekāpīgi pret komūnistiem, ja tie baidās uzsākt noteiktāku rīcību, tad trimdinieku pienākums ir nevis gausties, bet enerģiskāki pašiem darboties, lai pārliecinātu brīvās tautas par patieso stāvokli un pamudinātu sabiedrisko domu iespaidot politiskos vadoņus vēlamā virzienā.

Raksti par rietumu politisko vadoņu aplamo rīcību un nepareizo komūnistu novērtējumu parasti ir visai interesanti un asprātīgi, bet tiem nav nozīmes trimdinieku laikrakstos. Šādi raksti būtu nekavējoties jānosūta informācijas centriem, jāpārtulko, un jāmēģina iedabūt lielo tautu laikrakstos. Vai tieši, vai netieši lasītāja vēstuļu veidā, vai pat kā sludinājumi. Trimdinieki var palīdzēt pasaules atveseļošanā, sniedzot padomus politiskās dzīves vadītājiem un ārstētājiem, jo trimdiniekiem komūnistiskā mēra bacilis ir vislabāk pazīstams.

Inž. Ž. Pērkons

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Ka allaž viens dumiķis spēj vairāk jautāt nekā septiņi gudreļi atbildēt, to mēs zinām jau no tautas mutē iesakņojušā sakāmvārda. Bet dzīvē dažreiz ir brīži, kad arī paši gudrājie sāk jautāt, un tad nav neviena, kas atbild. Tādu neatbildētu „Kādēļ?" mums sāk rasties arvienu vairāk. Varbūt jūs zināt, kādēļ no 50.000 latviešiem ASV tikai 6000 ir centrālās organizācijas ALA biedri? Kādēļ no šiem 6000 biedriem tikai labi 600 paspējuši samaksāt savu šī gada biedru maksu, ja tikai nepilns gada ceturksnis vairs palicis līdz jaunajam gadam? Kādēļ?

*

To pašu „Kādēļ?" netieši jautā arī mūsu gudrie Zviedrijā: „Trimdinieks kļūst ar katru dienu nacionāli vienaldzīgāks, neatsaucīgāks, no aktīvas līdzdarbības Latvijas atbrīvošanas darbā atraujas lielāks skaits tieši to, kuŗi būtu visvairāk šim darbam kvalificēti. izskaidrojums nav jāmeklē latviešu trimdinieku nacionālās sirdsapziņas skaidrībā, nedz arī viņa nacionālās atbildības pazušanā". Bet kur šis izskaidrojums paslēpies, to arī Stokholmas „Latvju Vārds", diemžēl, nepasaka.

*

Konkurentu grupai Zviedrijā tā patī meldija, tik ar citu tekstu. „Latvju Ziņas" dzied: „Mūsu emigrācija patlaban sēž iekšpolitiskā krīzē. Bet ja nu dažas mūsu aprindas nospējējušās plikas, tad jau nav tūlīt jāseko vecajam sakāmvārdam un jākļūst arī trakiem . . ." Bet kādēļ mēs esam sevi tā garīgi noplicinājuši un savas tieksmes parādījuši visā kailumā, arī tas paliek neatbildēts.

*

Laŗi vai jauni, bet vienmēr vēl pasaules politika ir mūsu liktenis. Pasaules politikas barometrs mums nesola paredzamā nākotnē nekādas saulainas dienas. Bet tieši tādēļ mums jākļepurojas pret straumi vairāk nekā jebkad agrāk. Jāmeklē vai nu zāļes vai — žagari!

o

Rudens garajos vakaros, kad atkal vajadzētu iedzīvināt sabiedrisko dzīvi, labs ierosinājums visās trimdas zemēs vienā laikā, teiksim novembra pēdējā nedēļā, sarīkot plašākas sabiedriskās tiesas par tēmu: „Kādēļ?" (piem., „kādēļ atturība trimdas sabiedriskajā dzīvē?"), kur tad sabiedriskie prokurori un aizstāvji no ikviena izspiedīs atzišanos un viņa iedomāto atbildi: kādēļ? Sabiedrisko tiesu protokoli būtu nosūtāmi mūsu centrālām organizācijām, kas tad uzstādītu diagnozi un konstruktīvu plānu, kā dziedināt kaites. Ar lasītāju aptaujām, caur laikrakstiem, pareizo atbildi jautājumam „ Kādēļ'?' negūsim, jo sirds arvien atklātāka sarunās, nekā iemiesojot domu uz papīra, kur pie tam organizētām grupām iespējams viltot sabiedrisko domu. Spriedumi, kas pamatoti uz mazā skaitā iesūtītām lasītāju aptaujām, atgādina Marka Tvena pastāstu, kuŗā tikai no trim mazlem kauliņiem un 20 mucām cementa rekonstruēts dinozaurs. Tāds, kādu to bija vēlējies tā veidotājs. Mums vajadzīgas ne subjektīvas rekonstrukcijas, bet īstenībai atbilstoši objektīvi fakti.

Karsītis

Par labām un ļaunām lietām Zviedrijas latviešu saimē

TREŠĀ VĒSTLE

Cilvēku sadzīve nav debesvalstība, un sociologi sen ir skaidrībā, ka cilvēku rīcību un darbus vada lielāko tiesu jūtas, kuŗu avoti bieži mēdz būt gluži atāvistiskas dabas, kas kādu acumirkļa notikumu iespaidā asociācijas kārtībā atmostas un darbojas līdzi. Tādēļ gaišajām pusēm ir arī ēnas, un lidztekus labajiem darbiem un labajām parādībām allaž slīd ļauno darbu vai nolūku ēnas. Tā arī Zviedrijas latviešu saimē. Tā visā trimdā, un visā cilvēku dzīvē vispār. Jautājums tikai ir, kas dominē: labais vai ļaunais? Cilvēku varā ir ar labu gribu organizēt cilvēku sadzīvi tā, lai dominētu labie darbi šādā sakarā, kā pagājušā vēstulē redzējām, blakus Zviedrijas labajiem darbiem viņiem jātiek galā arī ar dzīves konkrētības uzspiestām nepieciešamībām, kas izpaužas viņu ciņās.

Šo cīņiņu mērķis ir ar dziļāku saturu, nekā to no ārpuses vien skatoties, grib saredzēt: panākt, lai dominē labais mūsu nacionālā darbībā. Un šajā ziņā labais ir visu latviešu gaišo enerģiju saliedēšanās kopējam darbam Latvijas brīvības labā. Nevis politiskām izdarībām, nevis fražu tukšumam, kas skan, lai slēptu laiskumu, vienaldzību, egoismu, bet augļīgam darbam Latvijas brīvības labā.

Bez šiem ievada vārdiem varbūt paliktu neskaidrs tas, kur esam saskatījuši Zviedrijas latviešu saimes ļaunās lietas.

Nerunāsim par ļaunumiem, kas kopīgi visai trimdai. Par to tiek daudz un ar lielām rūpēm runāts. Šajā gadījumā tikai par to ļauno, no kā cieš taisni Zviedrijas latviešu saime vairāk nekā visas citas latviešu kopas brīvajā pasaulē. Sauksim šo ļaunumu vārdā, jo tikai tad to varēsim pārspēt. Un tas ir mūsu sabiedriskās enerģijas izšķiešana citiem mērķiem, bet ne Latvijas brīvības labā.

Tā nu atkal ir tā pati Zviedrijas latviešu „plēšanās," un tas, kādēļ šī plēšanās notiek. Neatkārtosim tās vēsturi: lai Dievs nedod! Ka tur slēpjas kāds pavisam konkrēts saturs, to sajuta daudzi, bet tikai nedaudzi to izprata, un tādēļ iesāka cīņu pret to.

Ārējās parādības bija ļaunas un nekā labu nesolīja: jau 1945. gadā vecās politiskās partijas (īstenībā gan tikai pavisam nedaudzas atsevišķas personas, kas šajās partijās bija spēlējušas kādu lomu) sadevās cieši kopā un par katru cenu gribēja visu latviešu dzīves vadību saņemt un paturēt savās rokās, kam pretojās trimdiniekiu lielais vairums. Tad pēkšņi radās kāda akcija: norobežoties no vācu okupācijas laika „kollaborantiem" (ne krievu okupāicijas laika!). Nesaprotams palika, kādēļ to dara visas partijas, tātad arī pilsoniskās. Tad pēkšņi radās kāda jauna organizācija, kur partijām jau paredzētas „mūžīgas tiesības," bez pienākuma izpildīt vispārzināmos demokratiskās sadzīves noteikumus, vispirms — saņemt pilnvaras no trimdas latviešiem, lai varētu latviešu vārdā runāt, kādēļ to tā gribēja visas partijas? Un kādēļ to gribēja ne tikai partijas, bet arī Londona!

Ka visām šīm parādībām kā sarkans pavediens cauri slīd kāds nolūks un kāda konsekvence, to sajūta daudzi, to redzēja nedaudzi, un sen jau brīdināja trimdas latviešus, kuŗu viena daļa negribēja šos brīdinājumus dzirdēt — aiz ērtības, aiz izgudrības, aiz egoisma un citiem iemesliem.

Un pēcgalā nu izrādās, ka šis sarkanais pavediens arī tiešām ir neganti sarkans visā savā saturā. Tā ir latviešu sociāldemokrātu trimdas laika vadoņa Bruno Kalniņa partijas politika. To tūdaļ lūkosim pierādīt. Tikai atbildēsim jau iepriekš, kā tas varējis notikt, ka visas partijas padevušās šīs politikas nolūkiem? Un te nu, kas attiecas uz Zviedriju, atbilde šāda: 1) tas ir pierādījums, cik tuvredzīgi egoistigi ir šo veco partiju ļaudis, kuŗi bija sadevušies kopā, lai „kopīgiem spēkiem" noturētu savas privilēģijas; laimīgs izņēmums ir Zviedrijas tagadējā zemnieku savienības grupas vadība, kuŗas faktiskais vadītājs J. Mālītis savus iesakstus izsaccījis vairākos rakstos Zviedrijas latviešu laikrakstā Latvju Vārds, nostājoties uz latviešu saimes vairākuma viedokļa un pret partiju privilēģijām. 2) Zviedrijā tā ir materiālās atkarības pātaga, kuŗu kreisie politiķi izmanto ar nežēlīgu cietsirdību, proti: Zviedrijas valdība vecākiem vai slimiem un fiziska darba nespējīgiem izglītotiem latviešiem piešķir tā sauktos „archīva darbus," kas atgādina Latvijā pazīstamos „pabalstus intelliģentiem bezdarbniekiem." Sevišķi Bruno Kalniņš te ar nepieļaujamu nekautrību izmanto dažas savas pazīšanās ar zviedru sociāldemokratiem, lai ietekmētu lēmumus par šo archīvdarbu piešķiršanu vai arī pārtraukšanu. Bez tam zviedru iestādes ir Palīdzības komitejai uzdevušas funkciju, dot atsauksmes par archīvdarbu pieprasītājiem, bet tā kā Palīdzības komiteju visu laiku savās rokās tur tikai divas kreisās partijas: sociāldemokrati un demcentrs (Breikšs), tad tās šo uzticību, ko zviedru iestādes Komitejai dāvinājušas, izlieto visai nelietīgi. Tādēļ jau arī tā saukto Andersona — Breikša — Bruno Kalniņa „nacoiānālo padomi" Zviedrijas latvieši saukā par „archīvnieku padomi", jo, kā jau nevēlētā iestādē, kreisie pūlējās padomē savilkt iekšā tieši šos materiāli atkarīgos ļaudis, starp kuŗiem ir daudzi citādi visai cienījami un nopelniem bagāti cilvēki, tikai tagad, trimdas smagajā stāvoklī, bez vajadzīgās pilsoniskās drosmes. Tas ir bēdīgi un nožēlojami, bet pagaidām ar to Zviedrijas latviešu dzīvē jārēķinājas un šie „archīvu darbi" jākalkulē kā „politisks faktors."

Un te nu atbildība krīt uz partiju vadību. Nacionālajām partijām ir jāparāda nepieciešamā pilsoniskā drosme un ir jāpārtrauc egoistiskā „savstarpējās apdrošināšanās" praktika, atsakoties no partiju privilēģiju prasības un uz vienlīdzības pamata ar visiem trimdiniekiem jāpasāk skaidra un godīga ciņa par saviem mērķiem. Rēķinoties ar archīvdarbinieku pātagošanu ar materiālās atkarības draudiem, ar ko neskopojas Bruno Kalniņš, archīvnieki politiskas darbības ziņā — jāliek mierā.

Nākošā vēstulē: Sociāldemokratu „jaunā programma".

KERSTENA AKCIJA ČIKĀGĀ

Steidzīgs aicinājums Čikāgas latviešiem

Lai sekmīgāk veicinātu deputāta Kerstena vadītās komitejas pieteikto izmeklēšnas darbību Čikāgā, ČLOA priekšsēža K. Dzirkaļa aicinātie organizāciju un draudžu pārstāvji ievēlēja komisiju, kuŗa aicina katru latvieti liecināt vai nodot dokumentus, kopijas, fotografijas un tml. materiālus par:

1. Latvijas ar varu un viltu pievienošanu Padomju Savienībai. Saeimas vēlēšanās otra vēlēšanu saraksta nepieļaušanu, vēlēšanu viltojumiem un piespiedu balsošanu;

2. Karavīru masu slepkavībām Litenē, pārējām masveida un atsevišķām slepkavībām, kā arī spīdzināšanām;

3. 14. jūnija un citām deportācijām, laulāto šķiršanu, bērnu at šķiršanu no vecākiem, grūtnieču, slimo un sirmgalvju aizvešanu un apcietināšanām;

4. Reliģijas un baznīcas vajāšanām;

5. Skolu un jaunatnes audzināšanas varmācīgu pārkārtošanu, mūzeju, bibliotēku un citu kultūras vērtību iznīcināšanu;

6. Lauku saimniecību un zemes atņemšanu, uzņēmumu naiconālizēšanu, namu un noguldījumu bankās atņemšanu;

7. Strādnieku nelietīgu izmantošanu;

8. Čekas vardarbības un visu, kas atklāj sarkanā terrora šausmas.

Šī komisija aicina katru personu, kas vien varētu liecināt patiesus faktus mūsu dzimtenes un tautas labā, nekavējoties stāties sakaros ar tās priekšsēdi —

A. Vanagu, 2705 W. Hirsch St., tālr. BR 8 - 3357 vai viceprieksēdi —

H. Kreiceru, 3232 W. Crystal Str., tālr. HU 9 - 1089 vai sekretāru —

Dr. A. Rušu, 342 N. Hamlin Ave., tālr. VB - 4458 vai locekliem —

Ed. Avotiņu, 3924 N. Hermitage, tālr.: DI 8 - 0926, un

J. Rītiņu, 2001 - 3 N. Howe Str., tālr.: WH 4 - 9190.

Informāciju sniegs arī katras organizācijas priekšsēdis vai draudzes mācītājs. Kā juridiskie konsultanti būs izpalīdzīgi A. Ozoliņš un T. Eglītis, bet tulki I. Toča un D. E. Gallēns.

Šī ir mūsu pirmā izdevība celt patiesības gaismā boļševiku tumsā ieslodzīto dzimteni. Pieteiktā izmeklēšana var sākties jau divu nedēļu laikā. Uzņemsim sakarus ar pārstāvjiem šodien vai rīt, citādi var būt par vēlu. Mūsu brāļu vaidus dzimtenē un Sibirijā nevieņs cilvēks brīvajā pasaulē nedzird. Tos varam izteikt tikai mēs. Apliecinām savai tēvzemei, ka esam uzticīgi tās dēli un meitas un esam gatavi to aizstāvēt.

Al.

ČIKĀGAS CHRONIKA

● Čikāgas latviešu teātris jaunu sezonu atklāja ar Zīverta Zaļo krūzi, ko kādreiz Vācijā izrādīja Lībekas latviešu teātris. Interesanti salīdzināt abus teātrus, jo lībekieši bija izcēluši vairāk dramātismu ar lielu kāpinājumu, bet čikāgieši, it sevišķi Aida Eikene, kas tēloja Rūtu, viduspunktā izcēla komisko elementu, kas viņai tiešām lieliski padevās. Labs bija arī Vurma kungs, šoreiz Ilmārs Dumpis, kaut arī uztraucies. Šepes kundzi tēloja pazīstamā Māra Antēna. Skatītājs varēja itin labi pārdzīvot to, ko gribēja uzsvērt Zīverts, par ko ir neapšaubāmi nopelni Kārlim Dzeldem, kuŗš vadīja režiju. Otto Krolls bija laidis darbā jaunās audzes dekorātoru Vitautu Sīmani un skatuves apgaismotāju Ilmāru Kildišu. Iztikt varēja.

● Režisors Valdis Hermanis arvien vēl uzturas Oregonā, kur uzlabo savu veselību. Ticams, ka mēneša laikā atgriezīsies Čikāgā un atkal darbosies šejienes teātrī.

● Izdevējs Alfrēds Kalnājs ir nopircis māju un jau iekārtojis savu spiestuvi. Kā pirmo grāmatu jaunā vietā iespiedīs Alberta Sprūdža Daugavas vējus, ko izdod Alberta Sprūdža fonds.

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar rakstu laikrakstā Latvija - Amerikā 1953. gada 30. septembra 76. nummurā „Farelē nodibināta jauna draudze" — Latvijas ev.-lut. Baznīcas archibīskaps — prof. Dr. T. Grīnbergs aizrāda, ka viņš Farelē, (Varel), veco ļaužu mītnē nav atļāvis dibināt ne „jaunu draudzi", nedz arī „dievgaldnieku kopu", nav to apstiprinājis un arī nedomā to apstiprināt nākotnē. Skolotāja J. Būmaņa rīcība ir patvarīga. — Bet Farelē kā Latvijas ev.-lut. baznīcas un draudzes mācītājs darbojas māc. Alfrēds Grīnbergs (agrākais Skrundas draudzes mācītājs) ar š. g. 29. jūlijā, pēc mūsu Baznīcas satversmes, ievēlētu un no archibīskapa apstiprinātu draudzes pārvaldi un revīzijas komisiju.

Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapa vārdā un uzdevumā:

māc. Elmārs Rozītis,
Latvijas Ev.-Lut. Baznīcas archibīskapa sekretārs.

Esslingenā pie Nekāras,
1953. gada 22. oktobrī.

REDAKCIJAS PIEZĪME:

Tā kā redakcija par notikumiem Fareles veco ļaužu nometnē saņēmusi ļoti daudz pretrunīgu vēstuļu, bet apstākļi uz vietas nav pārbaudāmi, uzskatām par izšķirošo archibīskapa T. Grīnberga oficiālo pasakidrojumu. tālākās polēmikas šai jautājumā laikraksts slejās izbeidzot.

BALTIEŠU STUDENTU FEDERĀCIJA

Kongress sanāk 31. oktobrī Ņujorkā

Baltiešu Studentu Federācijas organizācijas komitejā, kuŗā līdzi darbojas Latviešu Studentu Centrālās Savienības pārstāvji com. J. Celinskis, com. M. Volrāte un com. V. Šmits, veikti priekšdarbi Baltiešu Studentu Federācijas organizēšanā, kas patiesībā ir līdzšinējās Balt. Stud. Org. darbības atjaunošana, kuŗas vispārējā darbība izceļošanas akcijas dēļ bija apsīkusi.

Pēc BSF organizētājas komitejas ziņām BSF kongress notiks 31. oktobrī Baltijas Brīvības Komitejas telpās Ņujorkā. No katras nacionālās studentu centrālās organizācijas kongresā piedalīsies 15 balstiesīgu delegātu. Interesentu skaits nav ierobežots, un to piedalīšanās vēlama pēc iespējas plašāka.

BSF organizējošā komiteja izlēmusi sekojošu kongresa darba gaitu, bet to var grozīt, kad komiteja būs saņēmusi no katras centrālās nacionālās studentu organizācijas vadības projektus kongresa vadībai.

1) Plkst. 11.00 kongresa atklāšana: nacionālo studentu org. pārstāvju un goda viesu uzrunas, noslēgumā Gaudeamus Igitur.

2) Plkst. 13.00 — 17.00 BSF darba sesija: a) kongresa vadības vēlēšanas. b) BSF organizējošas komitejas ziņojums, c) BSF statūti, d) BSF statūtu pieņemšana un debates, e) BSF amatpersonu vēlēšanas, f) dažādi jautājumi un ierosinājumi, g) kongresa slēgšana.

LSCS Prezidijs laipni lūdz kongresā piedalīties com. com. no tuvienes un tālienes, lai ar savu klātbūtni un ierosinājumiem padarītu bagātāku kongresa darba gaitu. Tāpat ar com. com. lielāku līdzdalībnieku skaitu kongresā rastos iespējas plašākā apjomā izveidot turpmāk draudzīgas savstarpējas attiecības Baltiešu studentu vidū.

BSF kongresam un BSF turpmākai darbībai būs liela nozīme Baltiešu tautas studentu savstarpējas draudzības padziļināšanā un lielāka mēroga studentiem, pie krītošu jautājumu reālizācijā pie vispasaules studentu organizācijas. Tāpat daudz plašākas un nozīmīgākas iespējas pavērsies, izcīnīt morālu un tiesisku stāvokli brīvā pasaulē, kā attiecīgo tautu studentiem, kuŗu zemes okupējušas mums visiem naidīgās varas.

Latviešu studentu saime, atbalstīsim šo kongresu un veicināsim BSF darbību arī pēc kongresa ar lietuvju un igauņu studentiem uz vietām. Ne tikai šodien trimdā, bet arī Latvijā atgriežoties ārkārtēja nozīme būs šeit izveidotām, draudzības saitēm.

LSCS Prezidijs

ŠŪPUĻDZIESMA

RAGĀ IEPŪTIS DĒLĒNS

Esmu dzīvē mācījies pazīt dažādas skaņas, jo dažas ir skaļas un dažas klusākas. Dažas dzīvē dēvē arī par trokšņiem. Starp astmas klepu, lokomotīves šņākšanu un bumbas sprādzienu vienmēr ir starpība. To var izšķirt arī bez absolūtās dzirdes. Es varu paciest, ja kāds aiz plānas sienas nakti krāc, un varu mierīgi gulēt, ja bojāts ūdens krāns pilina izlietnē pilienu pēc piliena kā ķīniešu spīdzināšanā. Es varu iedomāties plunkšķi, kad desmit krokodīļi reizē ielec Nīlā, bet nezināju, ko nozīmē nevainīga izskata trompete, jo kopš kaimiņš katru dienu savā brīvajā laikā vingrinās tās pūšanā, mājas miers ir beidzies. Šis misiņa daikts brīžiem skan kā strūklas motora dzīts ripas zāģis, brīžiem kā lakstīgalas balss lūzuma laikā, un dažreiz kā durvis ar nesmērētām virām, kad tās nepārtraukti virina vējš.

Tikko tu, cilvēciņ, vakarā atlaid ērti savus kaulus un vēlies palasīties par kaŗiem un citām briesmu lietām, tā briesmas pašas ir klāt. No sākuma aiz sienas ne sevišķi skaļi atskan dziesmiņa — Skaista ir jaunība. Nudien uznāk vai raudiens. Tikko ieslēdz radio, tā tūliņ, pāris toņus noslīdot uz leju, iet vajā gatavā Koreja, taurētājam pūšot meldiņu, kas atgādina kaŗa — Ak tu priecīgā, un bugi vugi — Trīs ģindeņi uz bleķa jumta, kokteili. Esmu pielietojis visus UNO un aukstā kaŗa līdzekļus, lai brīdi justu mieru. Slavēdams viņa taures pūšanas māku, esmu ieteicis kaimiņam pagriezt to vismaz uz otrā dzīvokļa pusi, lai tie tur arī dzird, ko nozīmē mākslu, bet viņš aizbildinās, ka otra dzīvokļa iemītnieki protestējot. Esmu ieteicis pūst uz leju — viņš saka, ka tad lamājoties apakšējais stāvs. Esmu ieteicis pūst uz augšu, bet viņš žēlojas, ka tur viņa talantu neatzīstot pavisam. Esmu ieteicis pūst ārā pa logu. Nē, to nevarot, policija esot gaužām nemūzikāla. Un trompetists aukstajā kaŗā uzvar vienmēr. Viņš kalpojot modernajai mūzikas mākslai, bet māksla kalpojot mieram. Dažreiz viņš manu runu un protestus neklausās un pūš tālāk ragā, mākslas mocekļa moceklīgi izvalbītām acīm. Tad es ķēros pie slapjā kaŗa līdzekļiem un sāku ēst līdzi paņemtos skābos gurķus. Tas mazliet līdz, jo no skatīšanās vien taurētājam saskrien mutē siekalas un pūšana brīžiem jāpārtrauc, lai no raga izlietu ūdeni. Tādos klusuma brīžos ieteicu viņam vēlās vakara stundās laut apbrīnot viņa talantu klasiskā mūzikā, jo es taču nevaru izturēt katru dienu visu vakaru un nakti ēst skābus gurķīšus. Bet tiklīdz iekāpju gultā, tā atskan tādas skaņas, ka sāk šūpoties aizkari, un negribot jāsāk domāt par Jērikas bēdīgo likteni. Parasti pēc šādas klasiskās mūzikas devas kaimiņš mīļi apvaicāties kā gabaliņš paticis, un parasti saka tā: „Tā bija Mocarta šūpuļdziesma, rītvakar jums par prieku nāks tāda pat no Brāmsa.

CEĻA VĀRDI

Katra nepatiesība, kuŗu mēs pārciešam, dara mūs līdzvainīgus kādam varas darbam. Oksēniuss

o

Priekšzīmi nevar parādīt tādējādi, ka izvairās no jaunā vai to ignorē; tā izpaužas tikai launuma apkarošanā. Kuŗš nevar izbrist cauri purvam, nekad nespēs uzvarēt kauju. Bismarks

o

Nekas dzīvē nav pretīgāki, kā cīnīties ar muļķību un nesaprašanu. Salīdzinot ar to, cīņa ar ļaunumu nav nekas. Hebbels

o

Acumirkļa vājums un muļķība ir biežāk vainojama kādā nodevībā, nekā apņēkins un ļaunums. Meng-Tse

KĀ ES KĻUVU KOMŪNISMA NODEVĒJS

1947. gadā uz Rietumberlīni pārbēga Padomju militārās pārvaldes majors Grigorijs Klimovs. Šodien viņš ir Minchenē amerikāņu aizsardzībā, rediģē pretkomūnisma propagandas izdevumus, ko izplata Austrumvācijā. Dzimis 1917. g. revolūcijas laikā, majors Kļimovs bija īsts „Staļina paaudzes" nerimtīgs cīnītājs. Kas viņu pamudināja meklēt brīvību Rietumos? Par to šajā rakstā stāsta majors Kļimovs, atklājot pa domju režīma nežēlību, viltu un iz viršanu.

V

Vakaros, uz spieķīša atspiedusies, viņa pārgurusi atvelkās mājās. Vakar viņai izdevās nopirkt divi glāzes indiāņu graudus un mums bija lieliska kukuruza putra. Gaļu un sviestu mēs neredzam . . ." Sekoja dažas cenzuras melni pārtrieptas rindas. Divi glāzes kukuruzas — vienā no pasaules bagātākajām zemkopības zemēm ar neizsmeļamām dabas bagātībām!

Vecmāmuļas vēstule atraisīja manī pagātnes atmiņas: 1939. g., kad man vajadzēja apmeklēt skolu, lielāko dienas daļu man nācās pavadīt rindā pēc maizes. Bieži vien pie maiznīcas durvīm pulcējās 1000 cilvēku. Kad pieveda maizi un klaipus nesa veikalā, izsalkušie sacēla traci. Kamēr citās zemēs bērni spēlēja indiāņus un kovbojus, mēs cīnījāmies maizes rieciena dēļ. Tas bija sociālisma jaunatnes liktenis.

Daudzinātā 1932.-33. gadā, kad notika kulaku iznīcināšana par pretošanos kollektīvizācijai, un viņu lauki palika nenovākti un neapstrādāti, ziemā laudis ēda suņus, kaķus un mira badā. Neviens nezina, cik miljonu nomira badā tajā ziemā, bet pieņemu, ka trešā daļa no Dienvidkrievijas zemniekiem. Tanī pašā laikā naudu šķieda smagās rūpniecības celšanai. Mums stāstīja, ka smagā rūpniecība gatavos mašīnas vieglajai, pēdējā savukārt pārpludinās tirgu ar drēbēm un apaviem. Patiesībā tomēr galvenie ražojumi bija tanki un lidmašīnas, lai padomju tautas spētu aizsargāties pret kapitālistisko ielenkumu.

1939. g. rudenī, pēc sadarbības līguma ar Hitleru, vilciens pēc vilciena ar padomju labību, sviestu un padomju cukuru ripoja uz Vāciju. Protams, ka šīs jau tā ierobežotās preces tad arī nozuda no padomju veikalu plauktiem. 1941. g., kad sākās karš, ieveda pārtikas kartiņas, bet vēl 1944. g. karavīri rezervē ilgojās nokļūt frontē, taču ne jau patriotisma mudināti, bet gan tukšo vēderu mocīti, jo frontinieki saņēma lielākas pārtikas devas. Bads Pad. Savienībā bija sistēma — masu ietekmēšanas līdzeklis, bads sēdēja pie viena galda ar politbiroju.

Kad karš beidzās, laudis domāja, ka nu būs vieglāk. Bet turpat jau divi gadi bija pagājuši un atkal , bada rēgs biedēja dzimteni Kompartija nu aicināja aizmirst illūzijas, ko pati tik gudri solīja kara kritiskajās dienās.

Padomju jaunā audze ir lepna uz savas tēvzemes sasniegumiem — spēcīgo smago rūpniecību, lielajiem lidmašīnām un tankiem, tā nenožēlo, ka par uzvaru maksājusi augstu cenu — atteikšanos no cilvēciskās dzīves. Bet mēs, kuri tagad dzīvojam Rietumos, sākam atjēgt, ka mūsu uztiecība nākotnei grīļojas. Atkal pie apvāršņa paceļas kara mākoņi. Stāvot uz divu pasauļu sliekšņa, pārliecinājamies, ka Rietumi patiesi cenšas pēc miera, bet ka ikviens mēģinājums panākt draudzīgu sadarbību tiek sabotēts; mēs zinājām lietu pareizos apstākļus, kas mūsējiem dzimtenē palika noslēpti. Atceros, kādā steigā, cik vien transporta apstākļi atļāva, Rietumi demobilizēja savas armijas, kamēr padomju virspavēlniecību tādā pašā steigā aizpildīja kaujās ierautos robus, lai divīzijas būtu kaujas sastāvā, apgādājot tās ar jauniem tankiem un lidmašīnām. Kremlis atzina Rietumu tiekšmes pēc miera par vājuma pazīmi un demokratiju izdarīto demobilizāciju par izdevīgu situāciju tālākai agresijai. Kremlis sāka rotaļāties ap pulvera mucu.

NEPATĪKAMA VĒSTS

1947. g. sākumā MVD virspavēlnieks Bērija inspicēja padomju joslu Vācijā. Pēc viņa apmeklējuma Karlshortā lielu skaitu padomju militārās pārvaldes virsniekus aizstāja ar jauniem kompartijas vīriem no Maskavas. Arī es kādu dienu saņēmu pavēli atgriezties Maskavā, kur mani iesaistīšot darbā manā speciālitātē.

Man šī vēsts nepatika. Atgriešanās Maskavā nozīmēja atkal pelēko ikdienu sīvajā eksistences cīņā. Mana sirdsapziņa nu sauca: nebrauc atpakaļ!

Nākamās dienās es pakāpeniski nodevu savus amata pienākumus maniem pēctečiem. Cik vien iespējams, es centos iegūt laiku. Darba laikā Karlshortā kārtoju dienesta aktis, spiedu rokas ceļa vēja vēlētājiem un rādīju priecīgu seju, ka esmu laimīgs atgriezties dzimtenē.

Kādu dienu uzmeklēju pazīstamu vācu fabrikas direktoru, ar kuru dienesta lietas kārtojot, man bija dažas visai atklāta politiskas pārrunas. No mana toņa viņš norāta, ka mani nebūt neiepriecē atgriešanās Maskavā.

„Vai jūs neprecājāties atgriezties dzimtenē?" — „Es labprāt vēlētos mainīties ar jums!" — „Tā, jums tiešām patīk Vācijā labāk nekā Krievijā? Nu tad palieciet šeit, es domāju — vienā no kaimiņos lām. Man Tīringā daži draugi, kuri jums noteikti palīdzēs nokļūt otrā pusē. Es zinu kādu, kurš jums labprāt apgādās arī vajadzīgos dokumentus. Viņš ir tautas policijas virsnieks . . ."

Nākošā dienā man jau bija rokā vācu identitātes kartiņa. Ar policijas virsnieku, ar kuru mani sapazīstināja, norunājām, ka rītu pl. vienos viņš man piezvanīs, kad auto brauks man pakaļ.

Nākošā diena bija nemiera pilna. No Maskavas piesūtītā robežpārejas atļauja bija derīga līdz vakaram, kad man vajadzēja nokļūt Brestļitovskā.

Fotografijas, vēstules, dokumentus, visu, kas mani saistīja ar bijušo dzīvi, sadedzināju. Kad viss bija paveikts, uzvilku mēteli un nemierīgs staigāju pa istabām, nervozēdams par laiku, kas tik lēni tecēja. Pl. bija 12. Vēl viena stunda. Te pie durvīm atskanēja garš, nepacietīgs zvans. Es satvēru pistoli mēteļa kabatā. Zvans nerima. Es atvēru durvis. Tur stāvēja Andrejs. „Tā, tu taisies aizbraukt? Pie tam neatvadījies no manis!"

BĒGŠANA

Pēdējā laikā es Andreju nebiju saticis. Viņš izskatījās novecojis, sakritis, ar viņu bija beigas. Lai gan man viņa bija žēl, viņa čekista forma lika man būt modram. Ja viņš sūtīts pēc manis, es viņu nošaušu.

Pulkstens bija pusviens. Es redzēju, ka Andrējs tā savādi uzlūkoja mana atvērtā mēteļa kabatā rēgojošos pistoles stobru. Man pēkšņi kļuva karsti. Pirms atgriešanās uz Padomiju, ikvienam virsniekam jau Karlshortā bija jānodod sava pistole. Valsts drošības policijas majors to nevarēja neizņāt. Bet Andrejs nelikās būt pārsteigts.

„Iespējams, ka mēs nekad vairs neredzamies, draugs," viņš drūmi teica. „Es nekad neticēju tev, bet kad iesāku ticēt, tu vairs neuzticējies man . . ." Man bija kauns, bet es neatbildēju. Mani mocīja doma: kā gan viņš zināja, ka tieši šodien došos prom? Varbūt viņam kabatā pavēle mani aizturēt? Andrejs it kā uzminējis manas domas, turpināja: „Nedusmo, ka esmu te atnācis. Ja nebūtu nācis es, to būtu darījuši citi. Ja tu, Griša, kādreiz atceries mani, tad zini, ka esmu bijis tev patiess draugs . . ."

Kā spalgs pistoles šāviens klusumā atskanēja tālruņa zvans. Es pacēlu klausuli un kāds vācietis teica: „Auto gaida jūs pie stūra!"

Andrejs, pametis man ar roku, klusi izgāja. Es pagaidīju, kamēr viņa auto troksnis norima tālumā, noliku tālruņa klausekli un devos uz durvīm. Stāvēdams uz sliekšņa, vēlreiz pārliku pie sevis, ko gribu pasākt, un sparīgi aizsitu durvis. Atceļa vairs nebija. Es steidzos pretim jaunai nākotnei . . .

Kā jau sākumā teikts, majors Kļimovs šodien Minchenē rediģē pretkomūnistiskus izdevumus, ko pagrīdē izplata Austrumvācijā. K.

Aiz DZELZS UZSKARA

RUDENS DARBI KOLCHOZOS

„Kas ir kolhoznieka svētākais pienākums," nesen tā jautāja kāds runātājs Rīgas radiofonā un pats tūlīt atbildēja: „Vispirms norēķināties ar valsti." Šo lozungu atkārto pārāk bieži. To atkārto tāpēc laikam tādēļ, ka rudens darbi kolchozos visai labi neveicas. Kā tas tiešām tā ir, liecina pāris raksti padomju presē. Kādā rakstā teikts: „Visumā republika lauksaimniecības produktu piegādē valstij stipri atpaliek, jo darbs atstāts paspīlsmei." Apskatīsimies, kas notiek šoruden dažādos kolchoza darbu sektoros.

Rudens aršana — neveicas. Radiofonā ziņoja, ka „visā republikā rudens aršana veicas neapmierinoši." Tātad — kritizēti visi rajoni un visi kolchozi, un nevis atsevišķi „tālumnieki." Rudens aparšanas plānu viena procenta apmērā izpildījuši šādi kūtri rajoni: Auces, Madonas, Valmieras, Gaujienas, Gulbenes, Varaklānu un Zilupes. Laudonas Mašīnu-traktoru stacijas traktori 50 % stāvējuši dīkā.

Cukurbiešu novākšanā jo sevišķi atpaliek Liepājas rajons, kas bija un ir viens no lielākiem cukurbiešu audzēšanas apgabaliem. 8. oktobrī lauksaimniecības darbinieku raidījumā minēja, ka „daudzos kolchozos cukurbiešu novākšana notiek ļoti lēnām . . . uz 5. oktobri daudzi kolchozi bija nodevuši pieņemšanas punktos tikai niecīgu daļu plāna."

Dārzu stādīšanas „dekāde" noteikta līdz 25. oktobrim. Pietiekami šis darbs nav organizēts šādos rajonos: Abrenes, Zilupes, Valkas, Limbažu un Madonas. Izrādās, ka minētajos rajonos š. g. pavasarī kolchozi nav iestādījuši neviena auglu kociņa vai ogulāja.

1. oktobrī sākās **mežu ciršanas sezona.** Cik tās plāns jau izpildīts, nav ziņu, bet Rīgas radiofonā draudīgi pateica, ka „šogad ievērojami palielinās koksnes izciršanu."

NAV LAUKSAIMNIECĪBAS MAŠĪNU

Izrādās, ka rūpnīca Sarkanais Metallists pēdējā ceturksnī nav ražojis nevienu no apsolītajiem 5000 lemešiem un 2000 priekšlobītājiem. Rūpnīca Kompresors solījis tajā pašā laikā ražot 300 vagonetes, bet tās vēl nav redzētas. Elektropiederumu rūpnīcas palikušas valstij parādā „vairākus tūkstošus elektroaparātu un apgaismošanas piederumu." Kāda cita ziņa vēstī, ka trūkst brezenta, voiloka, maisu un mucu.

VEF'a JAUNIEŠU KOPMĪTNE

atrodas Rīgā, Unijas ielā. Tur dzīvo ap 500 jauniešu, kas reizē strādā VEFā un reizē mācās arī skolā. Stāstot par šo kopmītni Rīgas radiofonā, kāds runātājs piemetināja, ka „strādāt un mācīties reizē — tas nav viegli." Tajā pašā laikā šīs kopmītnes audzinātājs Aleksandrs Izitovs neapgurstoši stāsta par jauniešu slikto dzīvi „kapitālistiskajās zemēs." Lūk, padomju zemē par jauniešiem gādā, jo tuvākajā laikā VEFa jauniešu kopmītnē sāks darboties — duša!

JAUNAS GRĀMATAS

Turpinot pag. reizes informāciju par jaunām grāmatām, varam aizrādīt, ka oktobra sākumā klajā nākusi Bērzes grāmata „1929.—1936. gadu ekonomiskā krize buržujiskā Latvijā." Interesanti atzīmēt, ka autors savu analizi pārtraucis tieši tajā gadā, kad Latvijā vispasaules saimnieciskā krize tika pārvarēta. Latviski tulkota un izdota plkv. Timofējeva grāmata, kurā viņš stāsta par sarkanarmijas kaujām no Orlas līdz Berlīnei. — Tāpat latviski tulkota un izdota Belājeva trilogija Vecais Cietokšnis, kurā stāstīts par dzīvi Ukrainā pirms un pēc komūnistu varas dibināšanas.

JĒKABS MEDIŅŠ

runāja Rīgas radiofonā 4. oktobrī, pastāstot, ka arī mākslinieciem „jāatspoguļo padomju dzīves īstenības tipiskās parādības." Viņš uzrakstījis svītu krievu klasiskās mūzikas ietekmē.

SĪKĀS ZIŅAS

Rīgā gatavotās detaļas aitu cērpjamo aparātu motoriem tiek samontētas Chersonā, pēc kam gatavus aparātus sūta uz Uzbekistanu un Kazachstanu. — Pionieru sauksmes raidījumā pionieru vadītāja Velta Kasparsone ziņoja, ka no 40 pionieriem komjauniešu vecumā komjaunatnē iestājušies 31. Daļa bērnu, kā redzams, spējuši „izmukt" komjauniešu „godam." — Padomju prese, stāsta, ka Rīgā ceļot Kolchoznieku namu, tā smaile būšot 108 m virs jūras līmeņa un konferenču zāle paredzēta 850 personām.

TORONTO OSTAS SATIKSME AR ĀRZEMĒM DIVKĀRŠOJUSIES

Ārzemju kuģu kustība Toronto ostā 1953. gadā pirmajos sešos mēnešos divkārši pārsniegusi iepriekšējā gada kuģošanu. Tekošā gadā uzsākušās satiksmi ar Ontario ezera pilsētu jaunas kuģniecības līnijas no Dienvidamerikas, Ņufaundlendas un Kubas.

1952. g. ienākuši un atstājuši ostu, 4.110 kuģu, no kuriem 360 reprezentējuši ārzemju kuģniecību, vai gandrīz par 60 procentiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Okeana kuģu iebraucieni un izbraucieni Toronto pieauguši 7 gados no 54 uz 360.

Šie skaitļi attēlo Toronto ostas ārkārtīgo augšanu pēdējo gadu laikā un izveidošanos par pasaules tirdzniecības degpunktu, kā arī norāda uz tās lielo okeana ostas nākotni, kad būs modernizēti sv. Labrenča upes kanāli.

Ārzemju un iekšzemes ūdensceļu tirdzniecība pastāvīgi gājusi plašumā un sasniegusi 4.500.000 tonnu gadā, pret 2.270.000 tonnām 1932. un 3.692.000 to pirms 10 gadiem.

Šodien šai ostā savas kuģošanas operācijas izdara pāri par 50 kuģniecības līniju, bet augošo Lielo ezeru pārjūras tirdzniecību apkalpo 7 Eiropas un Savienotās Karalistes kuģniecības sabiedrības ar regulāru satiksmi. Regulāra satiksme ir arī starp Toronto un Ēģiptes, Savienotās karalistes, Francijas, Spānijas, Vācijas un Zviedrijas ostām.

461 MIRUŠI GŪSTEKŅU NOMETNĒS

Kāds amerikāņu seržants ar neredzamu tinti ierakstījis kādā komūnistu propagandas grāmatā 461 amerikāņu karavīru vārdus, kuri atradušies komūnistu gūstekņu nometnēs un tur miruši. Uz šī saraksta pamata armijas vadība grāmatā ierakstītos „pārskaitījusi" no bez vēsts pazudušiem uz „mirušiem," kā arī pieļāvuši izmaksāt to apdrošināšanas polises.

PASKAIDROJUMS

LA 84. n-rā 6. lpp. attēlā redzamās svečturus H. Mercs pagatavojis pēc paša zīmējuma.

CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA

Lielā, mūsu valsts 35 gadu neatkarībai dāvātā grāmata iznākusi. Divus gadus ilgais darbs, kurā piedalījās mūsu redzamākie autori ar rakstiem, vainagojies sekmēm. Mums nu ir reiz izdevums, kas nevien bija nepieciešams, bet kuru varam arī katram droši nolikt priekšā. Vieglā, populārā angļu valodā grāmata stāsta par mūsu zemi, cilvēkiem un vēsturi. Kā rokas grāmata tā kalpos ar plašo statistiku, bibliografiju un rakstiem, kā arī ar bagātīgiem attēliem, mācību iestādēm, kā dāvana tā noderīga mūsu draugiem un katram latvietim tā būs nepieciešama, jo ikviens tajā atradīs sev nepieciešamo katram gadījumam.

Grāmata satur — 388 dubultformāta lapp., 3 pielikumus, 236 illustrācijas, lielāko tiesu trimdā neredzētas. Autori: E. Andersons, K. Kalniņš, Dr. J. Siliņš, Dr. B. Jirgensons, V. Bērzkalns, J. Rudzītis, J. Siliņš, Dr. A. Švābe, B. Ābers, P. G. Šillers. Materiālu sagādē piedalījās mūsu sūtniecība Vašingtonā. Illustrātīvais ietērps — H. Gricēviča un J. Siliņa. Rediģējis vēsturnieks Edg. Andersons. Saturu tuvāk skatiet mūsu katalogā.

Cena — broš. $9.80, iesietai ar apvalku $12.50

Lielo materiālo piepūli apgāds iznesa uz saviem pleciem. Ceram, ka tautiešu atsaucība neizpaliks. Lai rastu atvieglotu iegādes iespēju, apgāds šī sludinājuma periodā **iesieto grāmatu dod par brošētās cenu,** jo turpmāk mūsu grāmatas dažu saprotamu iemeslu dēļ daudzās grāmatnīcās nebūs vairs pērkamas

Domājiet laikus par Ziemassvētku dāvanām, un pirms tās iegādājiet, aplūkojiet mūsu vispārējo grāmatu un izstrādājumu katalogu

Katalogs-kabatas kalendārs 1954. gadam

Cena grāmatnīcās 50c. Mūsu tiešajiem pasūtinātājiem Katalogu — kalendāru piesūtām par brīvu. Formāts — parastais kab. kalendārs, cietā plastikas vāku sējumā, saturā kalendārijs, tabulas, adreses un plašs katalogs.

Grāmatu sūtījumiem uz Kanadu muita atcelta, saņemšana netraucēta.

Latvju Grāmata, P.O. Box 332, Waverly, Iowa USA

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

SPECIĀLISTS DZEMD. PALĪDZĪBĀ.

Pieņem slimniekus un apmeklē mājās — Raxlen klīnikā,

TORONTO 500 PARLIAMENT St.

Runas stundas: no 9—12 un 1—4, izņemot otrdienas priekšpusd. un ceturtdienas pēcpusdienas. Pirmdienās un piektdienās no 6.30 — 8.00 vakarā. **Tel. klinikā PR 4467, mājās MI 8880**

DR. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Praktizējis Latvijā, Vācijā un Kanadā. Sniedz dzemdību palīdzību.

Slimniekus pieņem TORONTO, 404 DELAWARE AVE

no 9—11 un no 5—7. Izņemot trešdienas. Toronto, tel. OL 1681.

Ar Harbord tramvaju līdz Halam ielai

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALĪDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

SPECIĀLISTS IEKŠĶIGAS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBAS (158)

3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sieviški sirds, kuņģa, astmas reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708

TORONTO (552

Latvijas amata meistara

J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ

FOTO APARĀTUS

FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TĪRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tīrskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieņu pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST, Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

PIEŅEMU PASŪTINĀJUMUS

KUNGU UN DĀMU APGĒRBIEM

NO PIENESTA MATERIĀLA

P. KUĢIS

(Latvijas amata meistars)

106 Glenmore Rd., Toronto

Tel. GR 0359

(Ar Gerrard tramvaju 1 pietura pirms Woodbine).

Ikdienas no plkst. 7 vakarā (439)

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 SPADINA AVE(pie Bloor)

Toronto

no plkst. 5—7 vakarā.

Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. B. DOBAI

ĀRSTS-CHIRURGS

465 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Kabinetā pieņem no 10—12 un 3—7 pp. un pēc norunas pa tel.

MI 8821

RENTGENA UZŅĒMUMI

Dr. D. SAMU

Pieņem slimniekus

316 St. CLAIR Ave, W, pie Spadina Rd.

Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās

Tel. MI 8669

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadina stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.

Tel. RA 9632 un HU 8-7841

Dr. JANIS REKAI

un

Dr. PAULS REKAI

Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti

219 St CLAIR Ave. W. Toronto, Ont

Iepriekšēja telef. pieteikšanās: RA 0237 — MI 2395 — PR 3675

Runā vāciski (522)

Mag. iur. K. KAMPE pie O. E. CARSON Ltd., Realtors

490 COLLEGE ST. TORONTO. TEL. PR 3313

- PIEDĀVĀ MĀJAS VISOS PILSĒTAS RAJONOS PAR DAŽĀDĀM CENĀM UN DAŽĀDĀM IEMAKSĀM

Starp citu šāds jauns piedāvājums:

8 IST. ĪSTA ĶIEĢEĻU MĀJA COLLEGE St. pie RUSHOLME Rd., silta ūdens — eļļas apkure, cietkoka grīdas, 2 virtuves, māja ļoti labā stāvoklī. Uz māju nav nevienas obligācijas, pilna cena $18.000; iemaksa pēc vienošanās. Ideāla vieta kādam uzņēmumam. Līdzšinējai īpašniecei šai mājā 17 gadu pastāv dāmu frizētava un skaistuma kopšanas salons.

- PADOMI UN PALĪDZĪBA JURIDISKOS UN CITOS JAUTĀJUMOS BEZ ATLĪDZĪBAS

UZMANĪBU! UZMANĪBU!

JAUNA ADRESE:

ELLEN · PĒTERSONE

MODES SALONS

63 SherWood Ave

(3. pietura aiz Eglinton pa Yonge)

Tel. HU 8-4119

DĀMAS! DĀMAS!

Esmu atgriezusies no New York, kur esmu diplomēta MATU VEIDOŠANAS SKOLĀ

Tagad atkal atsāku darbu un ceru redzēt daudzas savas agrākās, kā arī jaunas klientes

Vislabākā pakalpošana, moderna matu veidošana

Dipl. Stylist LINDA URBA

34 Austin Terrace, Toronto. Tel. LL 9690

LATVIEŠU UZŅĒMUMS AUTOREMONTA DARBNĪCA

CROSSTOWN GARAGE

Hamiltonā, 388 Cannon St., E., tel. 7-2871

Izpilda visus auto remonta darbus, kā amerikāņu, tā angļu mašīnām. Pārdošanā motoru eļļas, riepas un citas auto daļas.

W. M. HASNERE

DIPLOMĒTA MASIERE (LATVIETE)

Ar ārstu norādījumu masēju stīvas locītavas, reumatismu, paralizi, artriti, kā arī vieglu nervu sāpju gadījumos.

Masēju arī vispārējais veselības uzlabošanai. Kalnu saule

Pirmdienās, otrdienās, trešdienās. Arī vakaros. Toronto HA 5103

BUTCHER & ARMSTRONG REAL ESTATE

1706A Avenue Rd., Toronto

Piedāvā mājas visos Toronto rajonos, piem.:

4 ar pus ist. māja ar 3 istabām pagrabā, centr. apkure ar eļļu,

Cena $11.800

Pārstāvis ARVĪDS BELOGLAZOVS (449)

Tel. birojā RE 6161, mājās LO 5743

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

Latviešu uzņēmums

OPERĀTORA UN ŠOFERA LICENCĒM

Apmācīšana un eksāmeni notiek ar Studebakeru un Chevroletu (dubultbremzes un sajūgs). Kursu beigušiem garantēju atļaujas.

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 8365, Toronto, zvanīt pēc pl. 9 vak.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604,

Birojā UN 6-8791 **MONTREAL, P.Q.** Mājās AT 1858

LIDOJOŠO ŠĶĪVJU NOSLĒPUMS

Kādēļ ASV klusē par ieņēmieniem gaisa izplatījumā no citas pasaules? Skats slepenās aktīs

II

1953. g. 9. janvāra vakarā B-29 bumbvedējs kapt. X vadībā atradās virs Kalifornijas. Līdzlidonis labajā sēdeklī bija ltn. N. Bumbvedējs atradās ap 16.000 p. augstumos pie St. Annas, debesis bija skaidras un tukšas. Kad kpt. X pārbaudīja instrumentus, ltn. N. pēkšņi ieraudzīja zilu gaismas staru, kas **fantastiskā ātrumā tuvojās lidmašīnai, izveidojot zili mirdzošu Leitnants skaļu saucienu brīdināja lidķermeņu kāšveidīgu formāciju. kapteini, kurš steigšus sagrieza bumbvedi pa kreisi. Likās, ka svešie lidaparāti sekos viņiem, bet tad tie piepēži samazināja ātrumu, kāpināja augstumu un pazuda.**

Kaut gan lidoņi zināja, ka ASV gaisa spēkiem nav tādu lidmašīnu, kas varētu attīstīt nule novēroto ātrumu, viņi sazinājās ar lidlauku un apjautājās, kas bez viņiem vēl atrodas gaisos. Atbilde: visā apgabalā, izņemot viņus, debesīs nav nevienas lidmašīnas.

Kanadas inženieris Vilburs Smits jau kopš 1950. g. strādā pie sava lidojošā šķīvja projekta, kura īstenošana atrodas Transporta departamenta ģeomagnētisko zinātnieku un inženieru ziņā.

Inž. Smits jau sākumā pieminētam majoram Kiho izteicies, ka viņš ir pārliecināts, ka lidšķīvji ir reāli. **Sākumā kanadieši pielaiduši trīs varbūtības: 1. Lidšķīvji ir starpplanētu lidaparāti. 2. Tie ir ASV slepenie ieroči, vai 3. Tie ir krievu izcelsmes. Tā kā pēdējās divi varbūtības atkrita, tad palika vairs tikai pirmā.** Inž. Smits svešos lidoņus iedomājās tā, ka bazes lidkuģis kā dzinējspēku izmanto kaut ko revolūcionāru, mums patlaban neiedomājamu, kaut piemēram, kosmiskos starus. **Lidojošie diski, kas tiek nolaisti no bazes lidkuģa, izmanto dzinējspēkam zemes magnētiskos laukus.** Iespējams, ka arī bazes lidkuģis no tiem iegūst savu dzinējspēku. Ilgu laiku Kanadas projekts bija neoficiāls, kaut arī pētniecības darbus veica valdības laboratorijās. Smits savus atzinumus par svešajiem lidšķīvjiem, kas redzēti ASV, nosūtīja ASV iestādēm caur Kanadas sūtniecību Vašingtonā. Smita viedokli pozitīvi novērtējis arī Kanadas apvienoto bruņoto spēku pētniecības locekļis Arnolds Raits (Wright). **Kanadas zinātnieki joprojām ļoti intensīvi pēta problēmas, kas stāv sakarā ar zemes magnētiskiem laukiem,** kas izraisa jaunu magnētisko tehnoloģiju, un, ja priekšlaicīgie atzinumi izrādīsies pareizi, būs gūts atrisinājums arī sensācionāliem notikumiem gaisa telpā sakarā ar lidšķīvjiem. ASV kara lidotāju novērojumi atbalsta Smita teoriju. Lidšķīvji atgādina apaļus diskus, ar mazu centrālo kabīni, magnētiskais enerģijas avots atrodas kajītes centrālā augšdaļā.

Jaunākā sensācija, ko nule atklājis majors Kiho, ir Tremontona foto uzņēmumi: 2. jūlijā, pl. 11 no rīta kāds flotes administrātīvs virsnieks 7 jūdzes no Tremontonas, Otahā, ar savu 16 mm kameru uzņēmis vairākus lidšķīvjus — apaļus, mirdzošus objektus pret skaidrām debesīm. Virsnieks izlietojis ap 40 pēdu garu filmu, pēdējos uzņēmumus veļot kādam atsevišķam lidšķīvim, kurš, atstājot ekskadrilju, mainījis kursu. Gaisa spēku vadība, pareizāki ATIC laboratorijas Daitonā un Flotes pretizlūkošanas foto daļa šo filmu uzskata par visai slepenu. Daži slepenā dienesta virsnieki vēlējušies šos slepenos uzņēmumus publicēt, lai sagatavotu sabiedrību, bet tas noliegts. Fotouzņēmumi nu pierāda, ka nezināmie lidķermeņi nav nedz baloni, nedz lidmašīnas, nedz citi zināmi lidķermeņi. Daļa gaisa spēku ekspertu arī tagad pastāv, ka Tremontonā izdarītie uzņēmumu objekti esot baloni vai kaiju spārnu refleksijas, kaut gan arī viņiem skaidrs, ka tādu ātrumu un manevrēšanas ti, nerunājot nemaz par baloniem spējas nevar attīstīt pat ASV džezar Gaisa spēku kādreizējo paziņovai putniem. Kā nu šodien paliek jumu, ka lidojošie šķīvji ir „tikai halucinācijas un tukšas izdomas"?

Gaisa spēku arhīvā bez Tremontonas uzņēmumiem atrodas vēl tikai 1950. g. Montanā izdarītie foto, kad gaisa telpā uzņēma divus spīdošus, apaļus objektus. Plkv. Vatsons, kurš toreiz vadīja izlūkošanas daļu Daitonā, paskaidroja, ka tie esot atspīdumi no ūdens torņa. Bet arī tas tika teikts publikas nomierināšanai. Šobrīd gaisa spēku vadībai ir jau savi noteikti slēdzieni par lidšķīvjiem, bet tos tura dziļā noslēpumā, tā kā maj. K. pat no draugiem nekā neizdevās uzzināt. Gaisa spēku vadība jau atzīst, ka viņa nekad neesot noliegusi, ka nevarētu būt tāda iespējamība, ka lidšķīvji nāk no citas planētas. Daži eksperti gan domā, ka redzētie objekti var būt mums vēl nezināmi dabas fainomēni, tacu, ja šo objektu manevri gaisa telpā, par ko saņemti atkārtoti ziņojumi, ir patiesi, tad vienīgais izskaidrojums ir, ka svešie lidķermeņi nāk no kādas citas planētas. **Ka svešo lidobjektu lidmanevri ir kontrolēti un vadīti, to apzvērējuši daudzi piedzīvojuši ASV kara lidoņi, bet radara uztvērumi devuši tam neapgāžamu apstiprinājumu.**

Bet ja svešie lidaparāti nāk no citas pasaules, tad tas nozīmē, ka mēs tiekam novēroti.

Pēc dažiem mēnešiem būs pienācis likteņīgais 1954. gads, kad, saskaņā ar ASV bruņoto spēku atzinumu, Padomju Savienība būs jau spējīga izvest masveidīgu atombumbu uzbrukumu brīvajai pasaulei. ASV nepareizi dara, ja vēl arvienu noklusē sabiedrībai lidojošo šķīvju jautājumu, neatklāj, ka tie nāk no „citas pasaules". **Tātad krieviem tiek dots speciāls ierocis psiholoģiskā karā — viņi var likt manīt, ka lidojošie šķīvji ir viņu slepenais ierocis. Un palaižot baumas par iespējamo krievu lidšķīvju uzbrukumu, var panākt pāniku pilsētās, bloķēt zemes aizsardzībai nepieciešamos satiksmes ceļus un paralizēt sakaru sistēmu jau pirms ienaidnieka atombumbvedēju uzlidojuma ASV.**

Bez šī stratēģiskā iemesla, kādēļ lidšķīvju problēmu nedrīkst noslēpt sabiedrībai, ir vēl otrs — ja sabiedrība būs informēta, neizcelsies pānika, ja kāds lidšķīvis saņemtu rīkojumu nolaisties zemes virsū. Padarot šo jautājumu atklātu, varbūt mūsu zinātniekiem iespējams atrast kādu pretlīdzekli varbūtējai zemes invāzijai no izplatījuma telpas. Bet mums paliek arī izredzes, ka būtnes no izplatījuma tuvojas mūsu zemei bez jauna nolūka, tās vēlas tikai pārliecināties, kas pie mums notiek un meklē iespēju nolaisties. Ja nu tas kādreiz notiktu, tad mums jāzina, ka būtnes, kas iznāks no lidojošiem šķīvjiem formas ziņā varētu būt citādākas nekā esam mēs — **zemes cilvēki.** Ja arī viņas nonāktu uz zemes draudzīgos nolūkas, tad arī viņu savdabīgais ieskats

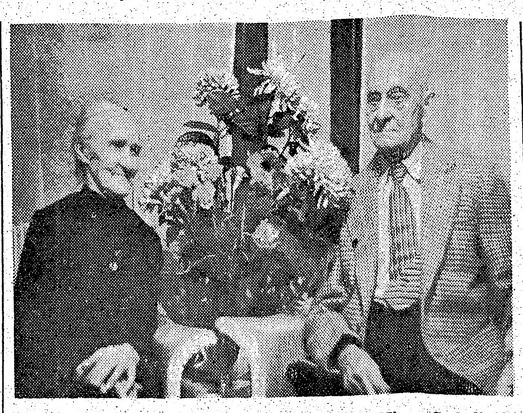

Bij. Cesvaines lauksaimnieki Aleksandrs un Minna Cerbuļi 18. okt. Toronto nosvinēja savas zelta kāzas.

P. Jēgeres-Freimanes priekšlasījums

DV SARĪKOJUMĀ ŅUJORKĀ

Kaislības un mīlestības parallēles divos romānos

Bieži dzirdēta sūdzēšanās, ka latvieši trimdā aizņemti ar savām materiālām rūpēm, neapmeklē nopietnus priekšlasījumus. Daugavas Vanagu apvienības Ņujorkā rīkotais priekšlasījuma vakars 24. oktobrī Jorkvilles templī pierādīja pretējo. Uz P. Jēgeres - Freimanes priekšlasījumu bija ieradušies pārī par 100 klausītāju, tie ar lieļu interesi sekoja lektrisei un vēlāk pie kafijas galda dzīvi pārrunāja skārtās problēmas.

Jēgere - Freimane bija izraudzījusi par temu savam referātam divus mīlestības romānus — nesen iznākušo Konstances Miķelsones Nakts parāde un pagājušā gada Nobeja prēmijas laureāta, franču rakstnieka Fransuā Moriaka Mīlestības tuksnesi. Abos šinīs romānos apskatīti dzimumu attieksmju psiholoģiskie sarežģījumi, abos romānos galvenie varoņi ir jauns vīrietis un vecāka sieviete, bet katrs autors pieiet šai problēmai no cita viedokļa.

Referāta saturs ir šāds:

Miķelsones romānā gadījums saved kopā Ati ar Ligeju, kas ir pārejas laika gados. Viņš ir pavedējs, ņirdzīgs, cinisks, slaists, priekšlaicīgi novecojis. Tādu viņu izveidojis kara un nometņu laiks. Ligejā laulības dzīve nav pamodinājusi slēpto temperamentu. Pēc vīra aizbraukšanas viņa ir pirmoreiz dzīvē brīvībā. Viņai glaimo tas, ka jauns vīrietis to iekaro. Viņu savstarpējās pievilkšanas spēks ir tīri bioloģiski instinktīvs, tomēr autore nevietā iepin jēdzienu par mīlestību. Viņu seksuālo attieksmju aprakstī dažreiz sniedzās līdz bezgaumībai. Atis Ligeju pazemo, nievā, bet viņa ir gatava panest katru pazemojumu un kaunu. Autore aizmirst, ka īstā mīlestība nevar cilvēku pazemot, nevar samaitāt, tā neprasa kauna darbus. Mīlestība šeit ir degradēta par kaislību.

Moriaks savā romānā mīlestību un kaislību apskata no citas puses. Viņa galvenā varone ir 27 gadu vecā Marija. Pēc īsas un laimīgas laulības dzīves viņa kļūst atraitne, kam jāuztur bērns. Viņa kļūst sava šefa mīlākā, kas viņu uztur. Marija viņu nemīl, bet cieš. Viņas simpatijas saista 18 gadus vecs jauneklis. Marija, tāpat kā Ligeja, ir seksuāli neapmierināta. Marija dievina šo jaunekli Raimondu, viņa gribētu darīt viņu laimīgu, bet viņa negrib Raimondu tikai grēka dēļ. Viņš jūtas glaimots, ka pazistamā kurtizāne viņā „iekērusies", un atnāk pie viņas ar ciniskām domām. Tas Marijai derdzas un viņa to noraida. Viņa nemeklē vīrieti vien, viņa meklē cilvēku.

Viņi abi atkal satiekas pēc 17 gadiem. Raimonds tagad ir kļuvis tas pats, kas Atis Miķelsones romānā. Bet kamēr Āta seksuālai izlaidībai pamatā ir viņa paša gļēvā baudkāre, Raimonda pagrimšanas cēlonis ir vīrietībā nonicināts zēns. Visas viņa kaislības toreiz bija iedegušās pret Mariju, bet tā viņu atraidīja. Savās attieksmēs pret daudzajām sievietēm viņš ir vadījies no vēlēšanās atriebties Marijai. Bet Marija tagad ir kļuvusi sava uzturētāja slēva. Par spīti saviem 44 gadiem, viņa ir saglabājusi meitenīgu augumu, viņas seja it kā izstaro kādu gaismu. Raimonds viņu apbrīno un respektē viņas cilvēcīgo vērtību.

Miķelsones romānā ir tikai seksuālas tieksmes, mīlestības tur nav. Ir tikai nakšu norise, dienas dzīves šiem cilvēkiem nav. Nav pieņemams autores vispārinājums — tāds ir vīrietis, tāda ir sieviete. Ir tiesa, tādi cilvēki kā Atis un Ligeja dzīvē ir sastopami, bet tie nav vīrieša un sievietes reprezentanti. Kritisks lasītājs šās nepareizības saredzēs, bet ja šī grāmata nonāk jaunieša rokās, tad var gadīties, ka tam sajūk vērtību mērogi.

LATVIJAS MEŽU DARBINIEKI

Brīvajā pasaulē atrodās 500 Latvijas mežkopju

Līdz šim mums ir vairākkārt bijusi izdevība laikrakstos lasīt par latviešu agronomisko darbinieku dzīvi trimdā, viņu organizēšanos un darbību ASV un citos kontinentos. Šoreiz grību īsumā pakavēties pie citas ļaužu grupas — mūsu dzimtenes **mežu kopējiem,** kas nokļuvuši brīvajā pasaulē, un tāpat krāj zināšanas un pieredzi dzimtenes **mežsaimniecības darbam.** Šīnī sakarā Mičiganā dzīvojošie mežkopji un mežu darbinieki bija izbraukuši ekskursijā uz Monro pilsētu, netāļu no Toledo Mičiganas valstī, kur šīs pilsētas mežzinis inž. mezkopis J. Purviņš tos iepazīstināja ar parku apsaimniekošanu un koku audzētavu. Par siltumnīcu saimniecību daudz jauna un ierosinoša pastāstīja arī J. Purviņa kollēgas — amerikāņi, no kuriem viens pēc izcelšanās holandietis. Ekskursanti ar lielu interesi sekoja 3 speciālistu sniegtiem paskaidrojumiem un iepazinās ar modernākiem darba rīkiem. Bija arī daudz jautājumu un spraigas debates. Atsevišķā sarunā Mičiganas grupas veçākais un biju šais Burtnieku virsmežzinis inž mežk. G. Cepurītis, kas arī augsminēto ekskursiju vadīja, paskaidroja: Brīvajā pasaulē atrodas ap 500 mežkopju un pārējo mežu darbinieku. Ir atjaunota Mežkopju un mežu darbinieku biedrība. izveidojot kopas ASV, Kanadā, Zviedrijā, Vācijā, Anglijā un Austrālijā. Pie kopām darbojas grupas, kas nodibinātas centros, kur dzīvo lielāks skaits šo darbinieku. Prezidē Zviedrijas kopa, kas izdod arī mēnešrakstu „Meža Vēstis". Zviedrijas kopu vada inž. mežk. A. Pādēls, ASV kopu vada Dr. inž. mežk. J. Lācis, ar palīgiem prof. Dr. inž. mežk. R. Markusu, inž. mežk. K. Birnbaumu, inž. mežk. E. Avotiņu un H. Vizuli. Mežkopji ir spraudušī sev par mērķi svešumā izmantot izdevību, lai iepazītos ar mežsaimniecību dažādās valstīs. G. Cepurītis domā, ka sevišķi lielu pieredzi var gūt Skandināvijas valstīs un Vācijā. Šinī sakarā jau kopš 2 gadiem ir nodibināts „Studiju centrs" pie Mežu darbinieku b-bas, un „Mežu Vēstīs" ir jau publicēti daži darbi, kā prof. Markusa, E. Majevska, A. Trauciņa u. c. Savienotajās Valstīs apzināts ap 150 mežkopju un pārējo mežu darbinieku, bet tikai kādi 10 strādā savā speciālitātē, pie tam ne visi sevišķi atbildīgos posteņos.

Jautāts par mežsaimniecības stāvokli ASV, G. Cepurītis negrib pievienoties dažu mežu darbinieku izteiktām domām, ka šeit viss būtu „haotiskā stāvoklī". Neapšaubāmi, viņi pasvītro, ka salīdzinājumā ar citām zemēm, sevišķi Eiropā, tiek ieti pavisam citi ceļi, un meži stipri pārcirsti. Tomēr lielas platības tiek arī apmežotas, un meži tiek stādīti un sēti. tāpat rīkotas mežu dienas, kas jau turpinājās Amerikā turpat 80 gadu. Pēdējā laikā tiek izdarīti daudzi pētījumi, kādas koku šķirnes būtu izdevīgāk audzēt, lai sasniegtu labākus rezultātus. Lielu lomu, tāpat kā citās saimniecības nozarēs, spēlējusi privāta iniciātīve, tādēļ sasniegumi ne vienmēr vispārināmi, un nav varbūt tik spilgti redzami.

V. Zirnītis.

ASV KAPITĀLI KANADĀ

Daudzi amerikāņi ļoti labprāt iegulda naudu Kanadas rūpniecībā. Pēc Tirdniecības departamenta aprēķina pašlaik Kanadā ieguldīts ap 5.000.000.000.— amerikāņu privātas naudas. Katru gadu ieguldījumi pieaug par 500 miljoniem. Lielākie kapitāla ieguldījumi ir rūpniecībā, tad eļļas sabiedrībās, raktuvēs, bankās un apdrošināšanas uzņēmumos. Rūpniecībā ieguldītie kapitāli rentējas līd 70 proc., bet eļļas sabiedrības pagaidām nes mazu peļņu, jo lielas summas aizliet jaunos ieguldījumos un atradumu izveidošanā.

BĒRNU TRIEKA ZVIEDRIJĀ

Bērnu trieka plosās arī Zviedrijā, kur mīt vēl ļoti daudz latviešu. Kopš jūlija mēneša saslimšanas pavisam 2.006 personas, no kurām 99 mirušas. Pagājušā nedēļā vien pieteikti 67 jauni saslimšanas gadījumi. Cik zināms, neviens no latviešiem nav saslimis ar šo bīstamo un nepatīkamo slimību.

IGAUŅU CIEMS PIE ŅUJORKAS

Pie Koramas, Longailendā, ap 60 jūdžu no Ņujorkas izveidojies igauņu ciems, kur atrodas 38 igauņu saimniecības (6 no tām pieder jaunajiem iebraucējiem). Igauņu izglītības biedrība tur nopirkusi 10 akru lielu zemes gabalu un uzsākusi celt savu māju. Mājas celšanu veic pa daļai ar talcinieku palīdzību. Māja rīkos bērnu koloniju un dažādus citus sarīkojumus.

VEIKSMĪGĀKĀ ZVEJNIECE

49 gadus vecā Anija Laione, Jaunskotijā, ir viena no nedaudzām aktīvām zvejniecēm Kanadā. Viņa atbilst prasībām, kādas uzstāda Kanadas valdība, izsniedzot piemaksas zvejniekiem, kas savu amatu pilda vismaz trīs mēnešus gadā un nozvejo gadā vismaz 2.500 mārciņas zivju. Laione ir septiņu bērnu māte, un viņai ir jau 11 mazbērni. Viņa prot arī būvēt lavas, piekopt galdnieku, mežstrādnieku, mēbeļgaldnieku, smagās mašīnas vadītāja un mēchaniķa amatus, kaut gan tās augums ir tikai 5 pēdas un 4 collas un svars 143 mārciņas. Viņa prot apkalt zirgu, vadīt vēršu pajūgu, slaukt govis, būvēt mājas un adīt jakas. Viņa pati izgatavo savus vēžu kurvjus, izlabo siļķu tīklus, ceļ žogus un sezonā nocērt un saskalda 25 korduļs malkas. Izklaidēšanās nolūkā viņa uzspēlē armoņikas saviem mazbērniem.

Apkārt zemes lodei

Dienvidslavijas karalis Pēteris šķiras no savas sievas Aleksandras. Pēdējā visādi mēģinājusi panākt laulības šķiršanas prasības atsaukšanu, bet ekskaralis nepiekāpies. Kad tiesas sēdē viņš nepiekrities pat lietas caurskates atlikšanai, karaliene izņēmusi no somiņas spalvu nazīti un mēģinājusi sagriezt roku asins vadus. Ekskaralis Pēteris un advokāts piesteigdamies paguvuši laikus atņemt mazo, bet bīstamo ieroci, aizkavējot lielāku nelaimi, vēnu pārgriešanu.

Ņujorkā pašlaik tiek iztiesāta interesanta prāva, kurā caurskata kāda ievērojama likieru tirgotāja Džēmsa Rutkina prasību pret savu bijušo partneri Jozefu Reinfeldu par „tikai" 22,5 miljoniem dolaru. Prāvā īpītas tik slavenas firmas kā Distillers Corp. un Seagrams Ltd. Morics Ēdelbaums, Rutkina pārstāvis paziņojis, ka arī slavenais smagā svara pasaules boksa čempions Dempsejs būšot liecinieku starpā. Rutkina prasība pamatota uz klusu norunu divu firmu starpā, kas centušās Rutkinu izputināt. Pats prasītājs Rutkins izcieš 4 gadu cietuma sodu par nepareizu nodokļu deklarāciju iesniegšanu ienākuma nodokļa nobēdzināšanā, kāpēc viņu tiesas zālē atveda tieši no cietuma.

Arabijas tuksnešu valsts karalim Ibin Saudam uz speciāla pasūtījuma pamata būvē Parīzē 8.000.000 franku automobili. Automobilis ir „convertible" tipa un būvēts uz Kadiljaka šasijas. Tā krāsas būs karaliskās — zaļa un viegli dzeltēna. Auto priekšgalā atrodas karaļa vapenis, darināts zeltā un sudrabā. Sānos piestiprināti chroma rokturi, lai miesas sargiem būtu kur pieturēties. Durvis ir 10 collu biezas un ložu drošas. Iekšpuse ir izpopēta ar zaļas krāsas ādu, un sēdekļi iekārtoti ar ērtu nolaišanas iespēju, tā kā auto īsā brīdī var pārvērsties plašā un ērtā telpā.

ASV nupat noslēgts viens no lielākiem neapbūvētu zemes gabalu pirkšanas-pārdošanas līgumiem. Čikāgas advokāts T. Galts pārdevis 2 uzņēmējiem 2.466 akrus lielu zemes gabalu Floridā par — 19.389.000 dolariem. Summa izliekas milziga, bet izdalot uz akriem, iznāk tikai 8.000 dolaru akrā.

Uzņēmēji visu platību grib izbūvēt par vasarnīcu un luksus dzīvojamo māju rajonu ar greznu viesnīcu un golfa laukumu. Izbūves darbus cer paveikt 20 gados, bet to izmaksas summu vēl nevar aplēst. Šo pašu zemes gabalu pirms 40 gadiem T. Galts iepirka par vienu ceturto daļu no tagad saņemtās summas.

Itālijā kāda jaunava, ēdot vīnogas, norijusi zirnekli, kurš iedzēlis viņai rīklē. Jaunava, smagi saindēta, ievietota slimnīcā.

Beļģu Kongo kādā iedzimto būdā ielauzusies lauva un nonāvējusi divus gulošos. Trešā — sieviete palīdusi zem gultas, kur ar šausmām viņai bija jādzird, kā lauvai mielojoties kraksķ viņas abu radu kauli.

BRĪNUMĀRSTU KULTS EIROPĀ

Liekas, ka 20. g. s. mānticībai un visāda veida pūšļotājiem kultūras zemēs nebūtu vietas, bet īpaši pēc Otrā Pasaules kara brīnumārstu skaits visās Eiropas zemēs bija sakuplojis vareni. Vācijā un citur, pateicoties bargiem sodiem, to skaits pēdējā laikā sarucis, bet Francijā pēc turienes policijas ziņām, darbojoties vismaz vēl 20.000 nelegālu dziednieku un pūšļotāju. Daļu no viņiem tiešām varot uzskatīt par brīnumdarītājiem, jo tie uzrādot dziedināšanas panākumus bieži tādos gadījumos, kur modernās medicīnas līdzekļi izrādījušies bezspēcīgi un ārsti cīņu uzdevuši. Vēl vairāk tomēr esot tīro blēžu un krāpnieku, kuru darba rīki un ārstēšanas metodes parasti sākas ar noslēpumainiem stariem, magnētiskajiem pendeļiem, brīnumzālītēm, un turpinās līdz bargiem acu skatiem, kuri spējot nonāvēt baciļus. Daži rafinētākie no viņiem pacientus nemaz nepieņem, bet apmierinās ar slimnieku kabatas lakatiņu pārbaudi. Daudzi no viņiem ceļo no pilsētas uz pilsētu, pavadīti ticīgo pacientu karavānēm, tā kā savs labums atlec arī viesnīcniekiem. Brīnumārstu ieņēmumi neesot mazie, jo daži bez 30.000 frankiem par vienreizēju vizīti nemaz neesot runājami. Daudzi no viņiem nodarbinot veselus barus sieviņu, kuras viņu vajadzībām vācot dažādas brīnumzālītes pilnmēneša gaismā...

Francijā nepaiet ne nedēļa, kad preses slejas nepildītu apraksti par brīnumārstu prāvām, kurām ar plašu interesi seko arī kaimiņzemju publika. Visām šīm prāvām šēma ir līdzīga. Ārstu kamera sūdz tiesā kādu „brīnumdakteri" par neatļautas medicīniskās prakses piekopšanu. Apsūdzētais atsaucās uz saviem dziednieciskajiem panākumiem un par lieciniekiem uzdod dažus dučus pateicīgu pacientu, starp kuriem bieži atgadās visā zemē pazīstamas slavenības — juristi, politiķi, filmu zvaigznes, un pat ārsti ar zinātniskiem tituliem.

Tiesnesis parasti visu uzmanīgi noklausās, piespriež vainīgajam nelielu naudas sodu, ko tas arī samaksā, parasti ar apmierinātu smaidu, un visai šai lietai uzmanīgi seko žurnālistu ausis un zīmuļi. Šādi tiesas procesi brīnumārstiem esot labākais reklāmas veids, jo tas tos publikas acīs pārvēršot vēl arī par mocekļiem. Kāds no šiem vīriem žurnālistiem nopūšoties atzinies, ka, ja tiesas to būtu likušas mierā, viņš būtu nepazīts un nabags. Neskatoties uz labajiem ienākumiem, viņš jūtoties ļoti noguris, jo esot pārāk daudz tiesas procesu, un tādēļ pārāk daudz pacientu. Katrs tiesas process sagādājot vismaz dažus tūkstošus jaunu pacientu.

Tālivaldis Dangavs

BALSIS SAVANĀ

STĀSTS

XVII

„Vai tiešām apraktais būtu uzticis zemes virspusē?" sāju dūšu nodomāju pirmajā brīdī, otrā jau nadzīgi mezdamies prom, bēgdams atkal tik ilgi, kamēr zirgs pārskrējies apstājās. Tad arī ieraudzīju kādu uzkalnu, no kura izspiedās klinšu kupri. Cerībā, ka no turienes varēšu kaut ko saskatīt, maigiem vārdiem nu mudināju zirgu doties uz priekšu. Tas arī izkustējās kā no pamiruma, tad — kas bija, nebija — abi ar mūli kā negudri sāka dzīties uz uzkalna pusi. Tiem bija pamatots iemesls: uzkalns atradās ielejā, tādā kā izbijuša ezera gultnē, un tā tuvumā skaidri bija saredzams ūdens. Pieskrējuši pie tā, lopi gan grūda purnus peļķē, taču nedzēra, jo tas bija sālsūdens. Nu bridām pāri, lai sasniegtu uzkalnu, taču tas nenotika, kādā vietā zeme salīgojās zem mums, sāka iebrukt un ierāva mani ar zirgu dziļā bedrē, tā kā ūdens vien nošļakstēja. Kaut cik atjēdzos, ka zirgs līdz vēderam ūdenī un ka atrodamies kādā apakšzemes ālā, kādā ūdens tvertnē, kam malas nebija saskatāmas. Manās nāsīs plūda drēgnuma smaka, un moskītu mākonis atdalījās no alas griestiem, lai ēstu mūs. Pa ūdens virsu arī lidoja kas ķēmīgs, gariem spārniem kā bezdelīgām. Ilgi nedomādams zināju, ka man steigšus jātiek virspusē. To arī darīju, taču ikreiz nesekmīgi, jo aizkeroties caurumā malām, tās neizturēja manu svaru un atlūza. Tad pamanīju mūļa valgu. Pavilku to, un mūlis nenāca, laikam nojauzdams, kādā ķezā atrodamies. Nu atgriezu valgu no zirga un rausos pa to virspusē. Man laimējās.

Bet kā nu zirgu dabūt augšā? Eh, no pirmās minūtes, kamēr esmu Čako, man nav veicies! Taisnība asunsioniešiem, ka katru eiropieti te piemeklējot kāda liksta.

Mani iztraucēja kāda zirga iezviegšanās tuvumā. Skrēju pakalnā, vai no turienes neieraudzīšu jātnieku, bet — izskati vai acis — nekā cita kā smiltis, kaktusu kamoli, kaili krūmeļi, debess un karsta saule. Vīlies atgriezos pie cauruma, lai ņemtos ar zirga izcelšanu. Bet tikko mans augšgals ieliecās pazemē, tūdaļ arī manu seju, kaklu un rokas pārklāja bieza kārta moskītu. Un tie koda tā, it kā simts gadu nebūtu ēduši. Vajadzēja atlaist zirgu, kura izdabūšana tik un tā nebija man pa spēkam.

„Ko nu lai daru?" man bezspēkā nolaidās rokas. „Ir pēdējais laiks turpināt jājienu, atrast kādu vietu, kur lopi paēstu un pats pagulētos."

Bet... Vai tur netuvojās palīgi? Jo skaidri sadzirdēju divu vīriešu sarunāšanos. Un tā bija vācu valoda. Bezgala līksms nu saucu neredzamos runātājus, taču — viņi nedzirdēja mani. Un tāpat citas balsis, kas izskanēja kā no milzu mucas, neatsaucās uz maniem palīgā saucieniem. Tas bija smags, ārkārtīgi smags sitiens, kas sašķobīja mani, tā ka es sāku justies divdaļīgs.

Viena daļa nu mēdīja mani par muļķi, kas nekā nesajēdz no tā, ko grib, par stulbeni, kās redz tikai to, ko acis saskata, neizprotot cēloņi parādībām un arī nemeklējot kritu uz sedliem, un man bija sajūta, ka mans gars aizgājis prom un nu esmu kā tukša, izmēzta telpa. Stīvi raudzījos uz mūli, un vairāk neko. Tad manā stiklainumā kas iegrabinājās kā modinātāja pirksti pie loga rūts. Es nepiegriezu uzmanību šim vārajam troksnītim un paliku tupam uz sedliem. Bet troksnis atkārtojās kā baiga pavēle celties, un es biju kājās. Jā, aiz manas muguras jau parādījās visrijīgāko ceļotāju skudru — la correicon — pirmie vēstneši, aiz kuriem nāca citas kā melna, dažus metrus plata straume. Krokodīļi ievilkās dziļāk purvā, putni pacēlās spārnos un pārlaidās uz tālākām vietām. Pakēru sedlus, tad mūli un steidzos prom, lai pēc skudru aiziešanas šeit nepaliktu mūļa ģindenis un mans.

Senori, Vācijā es piederēju pie pārvietoto ļaužu grupas, taču tikai šeit pa īstam izjutu šī vārda nozīmi. Kamēr Vācijā biju kungs, kas par tādu kļuvis savu ciešanu dēļ, šeit ciešanas tieši padarīja stāvokli neciešamāku.

Kad nu tā ar mūli biju krietni pagājies uz priekšu, tā ka skudras skriedamas mūs nepanāktu vairāku stundu laikā, es izstiepu guļamtīklu starp diviem kokiem, kas sniedza jauku pavēni, pāri uzvilku otru tīklu — moskiteru, nodrošinājos, ka mūlis neaizietu bez manis, un likos gulēt. Iekritu murgu miegā kā boļševiku rokās, tā kā vairs ne atmosties, kaut gan jutu, ka man tas jādara, ka man jāizraujas no miega varas, no tā neredzamajām ķetnām. Nezinu, vai ilgi plēsos, līdz tiku tik tālu, ka manas acis atvērās, bet vaļā tās bija un arī vispēdējā brīdī: no žubura virs moskītu tīkla izdīga zars, rokas resnumā. Tā bija žņaudzējčūska, kuras mēle jau laizījās pie manis. Instinktīvi piekēros guļamtīkla malai, spiedos uz to un apvēlos, tā izkrizdams ārā. Čūska apvijās ap tukšajiem tīkliem, tajos sapiņķēdamās.

Paņēmu mūli un gāju atkal tālāk, un asaras man bira. Šad tad mūli apstādināju, lai uz tā uzliktu savu galvu un pasnaustu, tāpat vien kājās stāvēdams. Kad mani ceļgali salocījās, es atmodos un turpināju ceļu. Kad likās, nupat būs jākrīt zemē un jāaizmieg, atkal snaudu pie mūļa, līdz ceļgali salocījās. Jo, ja diena briesmu pilna, kā tad lai guļu naktī, kas vēl baismākā? Tāpēc ir jāgul, kā varu. Un tagad, kad ceļi salocījās unmodos, es atkal stingri nostājos uz kājām un turpināju snaust. Pa šādu snaušanas laiku mūlis reiz notrīcēja kā no pātagas cirtiena. Es tūdaļ atmodos un zibenātri apsviedos, vai man aiz muguras kas nedraud.

Es tur ieraudzīju sevi, saprotiet, ieraudzīju sevi sev aiz muguras, tas ir, es biju tik ātri apsviedies, ka ieraudzīju pats sevi.

„Nu jau sākas," kāds strandējušais ieņurdējās viņā kaktā.

„Kuš, kuš!" mēs ņurdētāju apsaucām.

Bet Ribaks turpināja nepārtraukdams:

„Ar to viss miegs bija cauri un neizprotamās bailēs laidos bēgt, cik ātri spēju, un mūlis, kura pavada man bija aptīta ap roku, laksīja nopakaļ.

Beidzot nokritu zemē bez elpas, pārkārsis pievakara tveicē, un tikai sirds, lēkādama, vienīgā pauda dzīvību manā ķermenī.

Es biju bēdzis pats no sevis, es biju divi. Kurš no abiem nu ir patiesais es un kurš māņu?

Es elpoju, sirds lec, klāt ir mūlis. Tātad esmu tas īstais. Bet kas brīdināja no skudrām un uzrāva mani no miegainības? Tas otrs, kas dzirdēja balsis, redzēja ģindeņus un spokus? Kam nesaskanēja karte ar apvidu? Kuru laudis apvainoja par fantasmu? Mani. To, kas šeit.

Tātad šī daļa, kas atrodas šeit, būtu fantasma? Nē, nē, tas nevar būt! Tas ir fantasma, ko ieraudzīju sev aiz muguras.

Un atkal es cēlos un bēgu pats no sevis.

Uzkrita nakts.

Sēdēdams uz mūļa un laizdams tam iet savu vaļu, redzēju mēness gaismā, ka atkal tuvojos kam tuksnesīgam, atkal kailiem krūmiņiem un smiltīm. Lai! Lai mūlis iet, kur grib! Man nebija vairs ne kartes, ne kompasa, arī gribas ne, lai tos skatītu.

Kam tas viss vajadzīgs, ja jau esmu beigts un tikai mans spoks vēl maldās apkārt? Tikai balss, kas runā ukrainiski? Un kam gan es kliedzu savā mātes valodā:

„Sargies!"

Pag! Vai tad es to kliedzu? Nē, to cits kliedz uz mani.

„Sargies!" skan otrreiz manā valodā gandrīz pie pašas auss.

Pēc šīs balss kaut kas nošņāc man gar galvu, ko biju spēji noliecis. Es atmostos kā no burvības, izrauju pistoli un divreiz izšauju švīkoņas virzienā. Atskan cilvēka kliedziens. Mani pārņem ārkārtīga drosme, prieks par otru cilvēku tuvumā, un es steidzos uz kliedzēja pusi. Kad mūlis sviežas sānis, skatos uz zemi un ieraugu cilvēku agonijā, mirstošu indiāni, tad arī vēl kaut ko, kas sakustas aiz kaktusiem. Dodos turp un saķeru aiz matiem indiānieti, kas tupstas zemē un slapina aiz bailēm. Rauju viņu līdz, kamēr atrodu piemērotu apmešanās vietu — kailu laukumiņu ar krūmiem apkārt. Nokāpju no mūļa un vispirms sasienu gūsteknei rokas. Tad sagādāju sausus zarus, ugunskuram. Iekurinu. Ūdens jau silst matei, es sēdu un raugos sievietē.

(Turpinājums sekos).

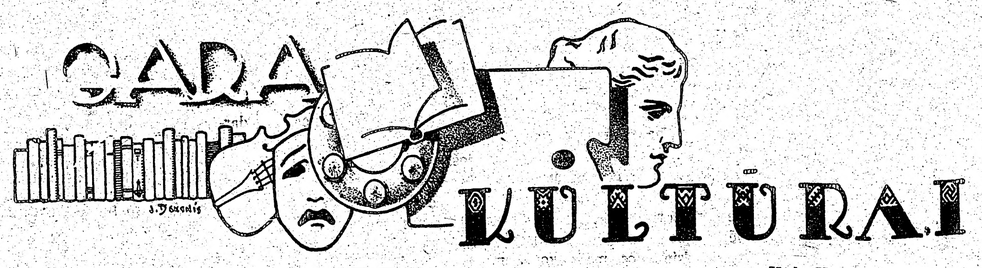

THE LATVIAN TRIO

KONCERTĀ TORONTO

„The Latvian Trio" koncerts sekoja divu nedēļu atstarpē pirmo Kanadas latviešu Dziesmu svētku sarīkojumam Toronto, bet, neskatoties uz šo „konkurenci", bija pulcējis sv. Andreja baznīcas zālē jo kuplu un atsaucīgu klausītāju saimi, kas mākslinieciskam uzticīga jau kopš viņu pirmā koncerta Toronto. „The Latvian Trio" savu vārdu godam valkā, un daudzsološās mūziķu trijotnes — Viktors Ziedonis (vijole), Dzidrs Treimanis (čello) un Valdemārs Ķeļķis (klavieres) — mākslinieciskais sniegums un mūzikālais briedums aug ar katru koncertu.

Arī koncerta programmas izkārtojums ne mirkli neļāva atslābt klausītāju uzmanībai, un koncerta gaitā aizvien jo pārliecinošāk un atraisītāk veidojās dažādie posmi: Mocarta sol-mažora trio, Bēthovena re-mažora trio, T. Ķeniņa Trio un V. Pistona Trio. Mocarta atskaņojumā netrūka slavējamu momentu izstrādājuma un saspēles finesēs, tak kompozīcijas vispārējā apdarē vēl netika izsmeltas tās tūkstoš niansu bagātības, reizē precīzo un viļņojošo tempu un nokrāsu dažādības, kuras Mocarta mūziku padara par visgrūtāk interpretējamo starp visām citām.

Bēthovena Trio atskaņojumu gribas toties apzīmēt par izdevušos. Šeit tā arī vairs tikai nav izsmalcinātā mūzikālā rotaļa, niansu spēle, kā pie Mocarta, bet autors jau runā tiešāk kā uz klausītāju, tā uz izpildītāju pārdzīvojumu. Kaut arī klasiķis pēc tendences, tas parādās kā romantiķis pēc temperamenta, tādā veidā šķiet arī tuvāks mākslinieku jaunekļīgajam sparam un izjūtu pasaulei. Skaidrā, loģiskā struktūrā veidojās dažādie trio posmi, it sevišķi vidējā daļā sasniedzot mūzikālā emocijā un ansambļa saspēlē īsti perfektus momentus. Īpaši daudz strādāts pie abu stīgu instrumentu „vibrato" tehnikas saliedēšanas, kā arī pie „pianissimo" elementa izsvēršanas starp stīgām un klavierēm, panākot ekspresīvās vietās te izjūtu sasprindinātību, te arī dvēseliģi tembrētu liegumu.

Otrajā daļā šo rindu autoram bija pirmoreiz izdevība noklausīties sava Trio atskaņojumu. Lai patiesa atzinība mākslinieciekiem, ka tie pilnībā atšifrējuši autora gan izteiktos, gan neizteiktos vēlējumus. Atskaņojums tika veidots ne tikai ar bravūru un aplombu, bet arī ar īstu mūzikālu intelligenci. „The Latvian Trio" jau runā savu valodu, ieved mūs savu pārdzīvojumu sfairās, rāda savu uzskatu pasauli, tādējādi liecinot, ka tas nav vis gadījuma rakstura anonims mūziķu ansamblis, bet vitāls, pārliecinātājs spēks ar nākotni.

Koncertu noslēdza modernā amerikāņu komponista Valtera Pistona Trio lieliskais sniegums, kas man deva pārliecību, ka modernās mūzikas jautājumos vispār šiem mūziķiem padoms vairs nevienam nav jāprasa. Koncerta noskaņai īsti nepiederējās kāda lētāka rakstura piedeva, bet, kā likās, tā bija domāta tās klausītāju daļas nomierināšanai, kuru divi pēdējie, neierastie darbi bija varbūt atstājuši daļējā apmulsumā. Taču, tāpat kā baldriāna iedarbe ir tikai īslaicīga, arī tas nespēja ietekmēt to paliekošo mākslinieciesko baudījumu, kuru esam parādā šiem slavējamiem mūziķiem.

Tālivaldis Ķeniņš

The Latvian Trio novērtējums kanadiešu presē

Toronto laikraksta The Globe and Mail mūzikas kritiķis Dž. Kreglends veltījis atzinīgu recenziju Trio koncertam, it īpaši apcerot T. Ķeniņa trio pirmatskaņojumu Kanadā, kuru viņš atzīst par „nozīmīgu." Atzīmējot mākslinieciesko sniegumu, viņš raksta: „Šī koncerta izcils elements bija spēcīgais saspēles izstrādājums, kuru pasvītroja atsevišķi virtuozitātes uzliesmojumi. Pagājušā gadā mums bija izdevība iepazīties ar T. Ķeniņa čello sonāti, kas mūs patīkami ietekmēja. Sestdienas koncerts šo iespaidu vēl vairāk pasvītroja. Viņa Trio raksturo nobriedušī prasme labi veidot idejas un panākt veselīgu mūzikas uzbūvi. Līdzīgi daudz citiem moderniem darbiem, tā raksturs ir skumīgs, bet ne slimīgs, pat pirmās daļas — fantazijas skaistajās variācijās. Mūziķi tam deva techniski smalku izpildījumu ar lielisku nokrāsu stīgās. Ātrajā finālā tiem bija iespēja rādīt savu technisko veiksmi. Pat straujās un satrauktajās, alternēti rauto un savienoto locīņu pasāžās tie izvairījās no tona necilības un kombinēja tās ar mirdzošu klavieru techniku."

Sadlera Velsa balets Kanadā

3 prīmabalerīnas un 57 dejotāji. — Ieradies arī Harijs Plūcis. — Izrādēs 30.000 apmeklētāju

Slavenais angļu Sadlera Velsa balets ieradās Toronto no Bostonas pēc 7 nedēļu viesizrādēm ASV. Trupā 3 prīmābalerīnas: Margote Fontēne, Violeta Elgina un Pamela Meija, 30 baletdejotājas un 27 dejotāji. Ansamblim, ko uzskata par lielāko pasaulē, līdzi brauc 20 skatuves darbinieku, un vilciena sastāvā vajadzējis 17 vagonu. Vagonus lielāko tiesu aizņem dekorātīvais ietērps, kas sver 40 tonnas. Sadlera Velsa baleta „karavāne" apmetās Royal York viesnīcā. Kopā ar baletu ieradās arī mūsu baletmeistars Harijs Plūcis, kas tikpat aizņemts savos pienākumos kā pārējie ansambļa mākslinieki. Fontēne, kuru uzskata par vienu no izcilākām dejotājām pasaulē, izteicās, ka līdzšinējās baleta izrādes ASV bijušas apmeklētas daudz plašāk kā jebkad. Dejotājai šī ir trešā turneja Amerikas kontinentā. Bostonā viņa dejojusi 3 reizes, bet Toronto viņa dejoja vienīgi otrdienas atklāšanas izrādē galveno lomu baletā Apburtā princese (Recenziju sniegsim nāk. nedēļā). Trešdienas izrādē šo pašu lomu dejoja Pamela Meja. Pēdējā, ceturtdienas izrādē, Gulbja ezeru dejoja Krievijā dzimusī Violeta Elgina, kur ir viena no šarmantākām un skaistākām Sadlera Velsa dejotājām. Izrādes notika Toronto sporta namā uz speciāli izbūvētas skatuves pēc Metropolitena operas izmēriem. Kā sevišķi ievērojami solisti trupā darbojas: Krievijā dzimusī Svetlāna Bericzeva, Nadja Nerina, Rivina Dženksone, bet no dejotājiem ar sevišķu augstu standartu izceļas Michaels Sames, Brians Šavs, Aleks. Grants.

Šogad trupā uzņemtas sešas jaunas dejotājas. Sadlera Velsa baleta izrādes Toronto noskatījās pāri par 30.000 skatītāju,rīkotājiem ieņemot 140.000 dolaru. Baleta viesošanās laikā Toronto pazīstamā baleta mecenāte Bernadete Karpentere par godu viesiem bija sarīkojusi suareju, kurā piedalījās Kanadas nacionālais balets. Suarejā bija lūgti arī baleta solisti Vera Ķeiša, Irēne Apine un Juris Gotšalks.

Pēc izrādēm Toronto baletā 3 dienas viesosies Montreālā, pēc tam **atgriezīsies ASV, lai turpinātu 12 nedēļu atlikušo turnejas daļu. Baleta Londonā atgriezīsies 1954. gada janvāra beigās.**

Jānis Veselis

VĒJAINI VIRPUĻI

Veltīts lielajam, mākslinieciekam Augustam Annusam 60. dzimumdienā, 1953. g. 27. oktobrī

Krāsas kā vējaini virpuļi kvēlo,
Jūra ar dūmakām cilvēkus iveļ,
Aizbrauc tur Kurzeme vakaru vēlo,
Zvejniece dailumā zivjlomus sveļ.

Pirtiņas garaiņos augumi lāso,
Dievzemes iegleznots mūžīgais tēls,
Rietus ar drūmīgu spīdumu krāso
Satrauktas ainavas nemiera kvēls.

ILMĀRA BATRAKA vakars Toronto

„Karavīru paaudzes rakstniecka", kā lasījām sludinājumā, Ilmāra Batraka vakaru bija rīkojusi ĻV Toronto nodaļa, pulcinot ap 30 klausītāju. I. Batraka vārds pirmoreiz nopietnā izdevumā pazibēja pirms gadiem diviem Ceļa Zīmēs, liecinot par zināmu drosmi, skaidru domu un laikmetīgu bravūru. Toreiz likās, ka Batraks domā kalpot tīrajai mākslai, bet nolasītie darbi liecināja, ka viņš ieņēmis kāda jaunas pasaules cēlāja, soģa un pasaules lāpītāja pozu, aizstāvot šo savu poziciju ar droši un plati izriestu krūti. Nolasītie darbi tad arī bija varen sapiparoti šādā virzienā, neskopojoties ar sulīgiem karavīru žargona izskaistinājumiem. Piem.:

MANAM DRAUGAM

Pasmejies, leiņ, par cirku,
kur plātās it cienīga paskata klauni...
— Drīz, varbūt jau rītu,
no debešiem nobraukšot tāds kā Ziem'svētku vecis;
vienu celšot par prezidentu,
otram iespersot bikšdibenā...
varbūt, ka arī tev kaut ko piešķirs?

Pasmejies, leiņ;
tevi mācēja lielīt
toreiz, kad zaļumballē pie Veļikajas
ar kaulu zāģi uzspēlēji tādu polku,
ka tie, kas lēkdami krita,
arī palika uz visiem laikiem.
Tagad liela katrs sevi...
Ne tevi apēda krekla vīles vaislojušies utu pūžņi,
ne tevi nomērdēja
ar gūstekņiem domātu ēsmu,
— vai lai tagad
tevi samulsinātu
blauri vārdi, jeb salkani šņuksti?
utt.

Šī liekā ligatūra tik ļoti nomāca Batraku — rakstnieku, mākslinieku, — ka jājautā, vai viņš nav savā literārajā ceļā apmaldījies? Vitālitātes, darba spēju un arī talanta Batrakam, kā liekas, netrūkst — novēlēsim viņam atrast ceļu atpakaļ — pie sevis un klusumā.

I. V.

Dagmāra Kokkere koncertēs Toronto

Teicamā igauņu pianiste Dagmāra Kokkere, kas tagad dzīvo Montreālā, svētdien, 8. novembrī, pl. 5.00 p.p. dos savu patstāvīgo klavierkaru „First Unitarian Church" zālē, 175 St. Clair Ave., W.

D. Kokkere latviešu klausītājiem labi pazīstama ne tikai no Vācijas, bet it īpaši no Anglijas laikiem, kur viņa aktīvi piedalījusies latviešu sarīkojumos un visos Dziesmu svētku koncertos gan kā soliste, gan kā pavadītāja. Viņa no galvas spēlējusi ne tikai grūtās Vītola Variācijas — Portrejas, bet pat Volfganga Dārziņa sarežģīto Sonāti klavierēm. Teicama kamermūzikē, viņa piedalījusies arī latviešu jaundarbu: J. Medņa un A. Jēruma vijoles sonātas, T. Ķeniņa čello sonātas un Trio pirmatskaņojumos Anglijā.

Kopš savas ierašanās Kandā, pagājušā gadā viņa daudz spēlējusi igauņu rīkotajos koncertos, arī Nujorkas Taunholla zālē. Pēc sava koncerta Toronto D. Kokkere vēl reiz dosies uz Nujorku, kur notiks viņas klavieru vakars.

Savā Toronto koncertā klaviermiece atskaņos igauņu komponista Tobiasa Sonātini un Tubina Balādi, Bēthovena 32 Variācijas un Šūmaņa un Šopēna (As-dūra Balāde) skaņdarbus.

J. TĪDEMAŅA IZSTĀDE ATVĒRTA

Gleznotāja J. Tīdemaņa darbu skate Casa Lomas telpās būs atvērta sākot ar 31. okt., plkst. 14. Katru dienu no pl. 11 līdz 17, svētdienās no 13 līdz 17. Ieeja izstādē brīva, samaksājot 50 centus par pils apskati. Šo interesanto ceļotni, kas būvēta 15. g. s. stilā, ieteicams apskatīt katram, izmantojot izdevību apvienot šo apskati ar izstādes apmeklējumu. Izstādes katalogs saņemams pret labprātīgiem ziedojumiem.

Mariss Vētra

TEĀTRA VIETĀ TEĀTRA SKOLU

M. Vētras pārdomas par latviešu teātŗa nākotni Toronto

Vilinoši ir spēlēt teātri. Skatuve aizvilina mūsu fantāziju citā, ja arī ne vienmēr labākā, tad tomēr — jaunā, ikdienas dzīvei nepieejamā pasaulē. Gaužām dabiska ir laužu tieksme izrauties no ikdienas. Sevišķi emigrācijas pelēkumā šī „cita dzīve" ir tik vilinoša, ka Toronto miestā, kur latviešu emigrantu skaits nav lielāks kā kādreiz brīvo iedzīvotāju skaits Alūksnē, pastāv trīs teātri — Toronto Latv. Nacionālais teātris, Daugavas Vanagu teātris un Latv. B-bas drāmatiskā kopa. Es ticu, ka starp mūsu emigrantiem atrastos vēl pietiekami daudz teātŗa spēles tīkotāju, lai Toronto varētu sakomplektēt vēl vismaz divas teātŗa grupas. Spēlēt teātri ir dabiska, saprotama un no cilvēciskā viedokļa pat apsveicama izklaidēšanās. Ir arī gauži patīkami pēkšņi tik dēvētam par aktieri un uz skatuves tērpties un uzvesties kā kādā masku ballē. Masku balles ir izklaidējošas. Pie tam Toronto latviešu kolonija ir tik izsalkusi pēc latviskā vārda, ka teātŗu izrādes ir allaž godīgi apmeklētas, un jaunie „aktieŗi" var sevi apmānīt ar sabiedriski nacionālās aktivitātes pašapziņu. Jauki, un — patīkami! Diletantisms ir apsveicama un mākslas attīstībai nepieciešama blakus parādība. Bez diletantisma neattīstītos arī īstās mākslas cienītāju draudze. No sirds tāpēc apsveicu trīs latviešu teātŗu diletantu saimi un viņu degsmi pēc teātŗa, bet ... pašu teātri Toronto vēl saskatīt nespēju. Vecam teātŗa darbiniekam kož kaulā, redzot to teātŗa ideju nonievāšanu, kas šajos teātros notiek mākslas vārda aizsardzībā.

Noskatījies šeit divas teātŗu izrādes, nevaru noliegt patiesu teātŗa talantu klātieni. Dažs no šiem talantiem varētu viegli jau šodien tikt ietilpināts īstu aktieŗu saimē. Dažs šo laimīgo profesiju jau iznesis arī uz Latvijas skatuvēm un arī tagad ik skatuvi varētu iepriecināt ar savu darbu. Bet — teātŗa tomēr Toronto vēl nav un nebūs, ja tā saukto Toronto teātŗu uzvedumi arī turpmāk centīsies viens otru pārspēt tikai ar lieluzvedumiem un neparūpēsies par aktieŗu spēles tehnisko izveidošanu un aktieŗu spēles stīla interno attīstību. Ja tas nenotiks, drīz pietrūks arī skatītāju, jo pat visizlāpušākam latviešu valodas tīkotājam drīz vien apniks klausīties neizkoptu izrunu bez mākslinieciskiem akcentiem un mākslā tik svarīgajām pauzēm, un aktiera skatuves kustību vietā lūkoties roku vējdzirnavās un spēles pārspīlējumos. Vēl briesmīgākā stāvoklī Toronto teātriem ir — dekorācijas. Ja arī dekoratīva glezna ir teātŗa sastāvdaļa, viņa teātri papildina tikai tad, ja tai ir, drāmai atbilstoša, gleznieciska vērtība. Ja dekorācijas to nespēj, tad īstai mākslai tas vairāk traucē kā palīdz. Grumbuļainie, salāpītie un netīri izmētātie dekorāciju prospekti Toronto teātri, mīksti izsakoties, stipri traucē.

KO DARĪT?

1. Saudzēsim latviešu teātŗa skaisto mākslas pagātni un nelietosim teātŗa vārdu tur, kur tas nepiedien. Kaut neesmu vēl redzējis Latv. B-bas teātri, es viņu apsveicu, jo tas sevi dēvē par L. B. Drāmatisko Kopu. Paldies!

2. Lai neiznīcinātu jau attīstītākos talantus, „teātŗa" vietā steidzīgi ir jādibina teātŗa skola, kas gatavo ne vis teātŗa uzvedumus, bet gatavo aktieŗus un pamāca tos, kā uz skatuves estētiski apgriezties, kustēties un runāt, kas jaunos aktieŗus pamāca atsvabināties no nervu un muskuļu stinguma; kas norāda ceļu uz izrunas skaidrību, mākslinieciskiem akcentiem un — pauzēm.

Esmu Toronto tikai vienu mēnesi, bet ar savu, par teātri daudz nepopulārāko, dziedāšanas studiju ar jūtamu latviešu audzēkņu skaitu esmu jau nodrošinājis dzīvi savai ģimenei. Lielais teātŗa mīļotāju skaits droši norāda, ka Toronto latvieši, ar vismazāko piepūli, ērti varētu uzturēt mūsu teātŗa attīstībai nepieciešamu teātŗa mākslas speciālistu un drāmatisko kursu vadītāju.

Ja tas nenotiks, latviešu teātris, lai kā vairotos teātŗu skaits, izčākstēs un sabruks.

3. Toronto teātrim jāatsvabinās no dekorātīviem sablīvējumiem. Ir jāsaprot, ka teātris ir — aktieŗi. Dekorācija nedrīkst aktieŗi apšmurgāt.

Pēc Meierholda revolūcionāriem mēģinājumiem (kas viņu iznīcināja Pad. Krievijā) spēlēt teātri pilnīgi bez dekorācijām — tikai uz kāpnēm un podestiem, dekorāciju blīvums uz skatuves sen sen jau ir atmests un bieži ir redzētas skaistas izrādes tikai dekorāciju fragmentos, ar dekorātīvu ideju gaismās un dekorātīviem fragmentiem uz audekla. Toronto latviešu teātris nekad nebūs tik bagāts, lai viņam atmaksātos dekorātiva glezna pilnai skatuvei. Ja Toronto nav skatuves gleznotāju, kas varētu atrisināt lugai atbilstošu fragmentāru dekorāciju, tad šī mākslinieciskā ideja jāimportē no tiem latvju mākslinieķiem, kas dzīvo tepat kaimiņos, aiz robežas. Esmu to praktizējis sešos operu uzvedumos Halifaksā, ar vietējiem spēkiem reālizējot Pēreja Rožlapas maketos ietērptās domas, un dekorāciju mākslinieciskais iespaids bieži vien ir apēnojis dažu mūzikālu trūkumu manos inscenējumos. Laba skatuves gaisma un estētisks dekorāciju fragments varbūt spētu arī Toronto apēnot aktieŗu spēles vājības un dot teātrālu mākslas iespaidu citkārt vārgajai teātŗa mākslai.

Teātŗa skola un teātŗa inscenējumu dekorātīvais vienkāršojums, pie šeit esošajiem talantiem, patiesi reiz Toronto pilsētā varētu radīt teātri, kas lepni varētu sekot Latvijas teātŗa tradicijām. To nekad nepanāksim, ja mūsu trīs teātri spēlēs savus „tejāterus" tikai tāpēc, ka latvieši vēl seko viņu spēles priekam un apmeklē arī tādās izrādes, kuŗām ar teātŗa mākslu ir tikai tik laudz kopēja, kā daži talanti.

P. S. Esmu dzirdējis baumas, it kā būtu nodomājis vadīt teātŗa skolu Toronto. Visu savu dzīvi esmu pavadījis uz skatuves un tik ļoti cienu teātŗa mākslu, ka pārāk labi zinu starpību starp dziedošo un runājošo teātŗa mākslā. Runājošā teātŗa mākslā esmu tikai diletants un nejūtos nespējīgs, ne aicināts audzināt runājošā teātŗa aktieŗus.

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS - REPORTĀŽA

94. turpinājums

Viņa noraidīdama papurināja galvu. Kaut kas šajā ainā viņu fascinēja, varbūt viņa tajā rada kādu izlīdzinājumu savām ciešanām, viņa neatbildēja un kā piekalta turpināja raudzīties iznīcinātāja elementa sistēmatiskajā, drošajā darbā. It kā nelaime norisinātos rokas sniedziena attālumā, pa priekšpēdējo stāvu logiem, varēja redzēt, kā liesmas līda lejup gar durvju stenderēm, koka paneļu spraišļiem, priekškaru līstīm un sienu segām, kā tās nošvirkstēja tapetēs un portjērās, kā pēkšņi gāzās lustras un kandelabri, izmezdami spožās gaismas pilnajās istabās dzirksteļu šaltis kā skurbās gavilēs, no kuŗām nav atgriešanās — ir tikai arvien ekstātiskāka noreibšana, iztrakošanās līdz pēdējām, dabas nospraustajām robežām. Šais daudzajās istabās vēl nesen bija noritējusi cita dzīve, bija svinēti citi, daudz rimtāki svētki, kuŗu ugunis un temperaments neiznīcināja. Ar apslāpētu, dobju dunēšanu iebruka griesti, degošie baļķi un sijas ar savu svaru iegāza apakšējo stāvu grieztus, ogles, liesmojošas šķembas, kvēlojoši gruveši bruka lejā, bet pār īsādes augšējo, stilā roboto malu gaišajās nakts debesīs uzšāvās vulkānisks dzirksteļu izvirdums, sarkans kā nelaimīgo cilvēku lāstu un asiņu pilns, un iesviedās debesīs ar vērienīgu šaltu, it kā tūkstoš velnu pakaviem no drūpošajiem akmeņiem un oglēm izšķilts. Noguruma spēks, pārtraucis liesmu rijīgo skrējienu, uz mirkli aptumšoja ugunsgrēka žilbinošo gaismu, piemutuļodams milzīgo blāzmu ar pelēki dzelteniem un melniem dūmiem, kas smagi cēlās pretim dzirksteļu atpakaļbirstošajām oglēm. Tās skanēdamas krita lejā uz asfalta, un plīstošu, svelmē sasprāgušu logu stiklu šķindoņa un atraisījušos un pus izkusušu skārda noteku žvadzēšana, pret ieteves bruģi atsitoties, aizstāja uz mirkli pieklusušo rūkoņu, kas atjaunojās ar iekārīgu spēku, tikko pa izbirušo logu caurumiem ieplūda nakts gaisa tīrais skābeklis. Svelme pieauga no minūtes uz minūti, sākumā tikami sildīdama drēbes, vēlāk ķerdamās pie sejas un rokām. Un kamēr augšstāvi dega, apakšā vēl kūņojās cilvēki. Kā melnas skudras tie tekāja iekšā un ārā pa vēl melnajiem durvju caurumiem, stiepdami mēbeles un dzīves iekārtu, ik brīdi būdami paklauti briesmām saļimt no kādas brūkošas sijas vai karstumā atplaisājušas dzegas nobrukuma. Alejā zem liepām krājās baroka krēsli un sekretāri, dīvani, grīdsegas un gultas, drēbju vīstokļi un sienas spoguļi, un cilvēki, kam šīs mantas piederēja un kas neko vairs nespēja izglābt, zvilnīja uz tām un nekustēdamies sekoja liesmu gaitai, nejuzdami ne svelmi, ne žēlumu, ne dusmas, ne arī vairs sadzirdēdami dzīvi sadegušo ne nāvīgi ievainoto kliedzienus un vaidus.

Smagi gorīdamās ugunsgrēka vietai piebraūca ļoti gara un neveikla ugunsdzēsēju mašīna. Cilvēki dzēsa tikai stūra namu, ācīm redzot būdamies, ka uguns varētu ielauzties šķērsielā. Šūkņi strādāja monotoni, nevienu nedzirdēja ne sarunājamies, ne dodam pavēles, tad, soļus gurdi likdama, ieradās glābēju komanda — pieci vai seši cilvēki ar kapļiem, stieņiem, lāpstām un virvēm un ļoti nožēlojami, līdz pazemojumam groteskā kārtā demonstrēja savu nevarību, savu smieklīgo lomu šīs neapturāmās katastrofas priekšā. Aina bija līdz pilnībai perfekta — cilvēka griba vairs nespēja ne aizkavēt, ne grozīt to, kam bija atraisīta elementa trakošana.

„Kur jūs dzīvojat?" kā pa murgiem Žanīna dzirdēja ārsta balsi.

„Šarlotenburgā," viņa automatsiki atteica.

Dr. Sabile vēlējās izraut viņu no šī bīstamā stinguma. Labāk viņa būsu raudājusi, kritusi histērijā, izplosījusies savās bēdās līdzīgi liesmai, kamēr pietrūkst spēka asarām un izmisumam, nekā klusējusi, ieraudamās sevī, kur glūnēja indīgi salda un rūgtena rezignācija ar melancholiju pēcgalā.

„Tādā gadījumā es jūs pavadīšu," viņš apņēmīgi teica. Žanīna sarāvās.

„Nē! Tagad nē!" viņa spēji iesaucās. „Es negribu turp! Es nobeigšos no atmiņām, no visām lietām un sīkumiem, kas saistās ar viņu. Doktor, mīļais doktor, nevediet mani turp!" Viņa runāja tik strauji un ar tādu pārliecību, ka ārsts nevarēja pretoties.

„Bet kaut kur jums taču jāpaliek," viņš ar skubu turpināja. „Es nevaru iedomāties, ka tagad visā Berlīnē varētu sameklēt kādu brīvu viesnīcas istabu."

„Iesim pie jums. Pie kāda pazīstama cilvēka. Vienalga kur. Iesim, doktor. Bet nevediet mani uz mājām, es nevaru — es negribu, dzirdiet!"

„Jūs varat atpūsties pie manis," Dr. Sabile sacīja. Bet arī tad mums jādodas uz Šarlotenburgu — es esmu apmeties Viclebena ielā."

Žanīna noslaucīja asaras, kas no jauna bija sākušas skriet pār viņas svelmē sakarsušajiem vaigiem. Viņi sāka soļot, pamezdami degošo kvartālu aiz muguras. Taču priekšā, pa labi un pa kreisi, kur vien apstājās skatiens, gan tiešā tuvumā, gan pāri namu siluetiem varēja redzēt arvienu jaunus un jaunus ugunsgrēkus. Viss viņu gausais, nogrumā pavadītais gājiens bija kā bezgalīga promenāde-gar vienu vienīgu ugunsgrēku ciklu, kas iestiepās tālu naktī un tik dziļi pilsētā, ka likās — nav vairs rajona, kur liesmās neizgaistu nami un veseli kvartāli.

„Kur palika Erika automobilis?" negaidot iejautājās Dr. Sabile.

„Pilsētā — garāža. Viņš allaž bija norūpējies, ka tas kādā uzbrukumā varētu aiziet bojā.

„Varbūt tādēļ viņš šovakar izvairījās to lietot?"

„Varbūt, doktor. Vai tas nav vienalga? Viss bija sagatavots ceļam. Rīt no rīta mēs būtu braukuši. Bet vai tagad tam vairs kāda nozīme?"

It kā apkārtni neredzēdama, Žanīna nolieca galvu un soļoja bikla un pazemīga, sajuzdama likteni pirmoreiz mūžā daudz lielāku un varīgāku ne kā visos tajos gadījumos, kad apzinājās sevi kādas rokas bīditu un vadītu — arī caur dzīvības briesmām, arī lielas laimes pilnībā — tik, cik vispār bagāts bija viņas jaunais mūžs.

Jo tālāk viņi devās uz rietumiem, jo šīs briesmīgās nakts nelaimju skaits pieauga. Dažuviet nami bija sabrukuši no tiešiem trāpījumiem un gulēja pāri ielai bezveidīgā drupu kaudzē. Pret rūzganajām debesīm slējās dzelzs siju gali, kāpņu redeļainās margas, betona kolonnu grausti, stiepļu chaotiskie mudžekļi, velvju izlocījušies balsti. Visur plosījās uguns. Vietās, kur nami dega ābās pusēs ielai, svelme kļuva neizturama. Likās, ka drēbes grasītos aizsvilt, rokas un seja sāka sāpēt. Dr. Sabile paņēma viņu pie elkoņa un viņi sāka skriet, pārvarēdami bīstamākos posmus. Augstu pār viņu galvām plesdamās, dzelteni sarkanā blāzma pievilka nakts debesis it kā tuvāk, un dažbrīd nevarēja atšķirt zemos ziemas mākoņus no dūmu smagajiem vāliem. Cik tālu acs vien sniedza, priekšā spožā lieliskā gaismā laistījās asfalts un drebēdamas un mānīdamās skrēja ēnas, zem kājām čirkstēja stikli, plaušām nācās arvien grūtāk elpot deguma dūmus un karsto, sauso gaisu.

„Vai mums vēl tālu ko iet?" Žanīna ar rūpēm jautāja. Ārsts kavējās atbildēt. Ugunsgrēks pazīstamās ielas bija tā pārvērtis, ka viņš vairs neorientējās. Kā viņam tā Žanīnai bija sajucis arī laika un attāluma jēdziens. Viņi saskatījās. Bet nekāds cits atrisinājums nebija iespējams — no degošās pilsētas daļas bija jāizkļūst. Dažuviet viņus aizturēja policisti — kaut kur dziļi zemē ieurbusies, neredzama un glūnoša, steigā provizoriski ar laktām un sastatņiem norobežota, gulēja nedetonējusi bumba. Varbūt tas bija vislielākais cinisms, kas šajā karā bija jāpieredz — šīs bumbas ar laika degļiem, kas sprāga tad, kad to vismazāk gaidīja, jo bieži palika iepriekš neatklātas. Viņi apjautājās, kā sauc šo ielu un gāja tālāk. Dr. Sabile pirmais novilka mēteli, karstums kļuva neciešams, tad viņa piemēram sekoja arī Žanīna. Ārsts ieskatījās viņas sejā — tā bija ļoti nogurusi un izmocīta.

(Turpinājums sekos).

V. PALMA

Sniedzu pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS LIETĀS

Tel. RI 3670 līdz plkst. 8.30 pr. p., pārējā laikā HU 9-7848

Piedāvāju:

MĀJAS TORONTO VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVĒLĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZŅĒMUMUS, VEIKALUS utt.

LAUKU ĪPAŠUMUS TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA PIE MANIS, PALĪDZU

AIZDEVUMU SAGĀDĒ NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G. UZ 2 GADIEM

Aizdevums līdz $500.00 bez proc. — uz 3 gadiem

M. J. CAMPBELL & Co REAL ESTATE Members of Toronto Real Estate Board

81 ERSKIN AVE, TORONTO

KVALITĀTE - IZPILDĪJUMS - APMIERINĀJUMS

Pērciet **C·C·M**

C.C.M. Bērnu velosipēdi

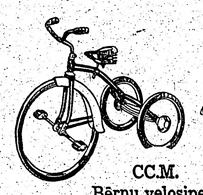

C.C.M. Bērnu velosipedi

C.C.M. ratiņi

C.C.M. slidas

C.C.M. divriteņi

26J

DV TEĀTRA KANADĀ

VIESIZRĀDE ST. CATHARINES

E. VULFA LUGA

„Svētki Skangalē"

svētdien, š. g. 8. novembrī, pl. 14.00, 43 Facer St.

Ieeja $1.50, $1.25 un $1.00

Skolēniem puscena, kara invalidiem un bērniem līdz 10 g. brīva. Biļetes iepriekšpārdošanā pie E. Saksa 83 Louise St.

(477) DV ST. CATH. NODAĻA

LNAK PROTEKTORĀTĀ

PROF. J. VĪTOLA PIEMIŅAS VAKARS

(Sakarā ar viņa 90. dzimšanas dienu)

7. novembrī, plkst. 7.30 vakarā sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto

Par prof. J. Vītolu referēs komp. **T. Ķeniņš**

KONCERTĀ PIEDALĪSIES:

Koncertdziedātāja **A. Vītole**, pianistes **M. Tūtere** un **E. Timermane**, dubultkvartets **Kalvis** diriģenta **J. Dzeguzes** vadībā un **Dainas koris** diriģentes **E. Freimanes** vadībā

Ieeja -1.00. Skolēniem ieeja brīva.

Viss atlikums par labu prof. Vītola dzīves biedrei.

Metropolitan THEATRE

346 COLLEGE IELĀ

Teksts angļu valodā

Sākot ar pirmdienu, 2. novembri līdz sestdienai 7. novembrim izrādes katru dienu plkst. 6.30, 8.30 un sestdien 2.30, 4.30, 6.30, 8.30.

Slavenā eksotiskā filma, ar uzņēmumiem no

MADRIDES, BARSELONAS un SEVIĻAS,

rāda sievietes dzīvi un mīlu, kas pieder katram un nevienam.

Slavens dziedātājs nonāk konfliktā ar sevi: dzeršanu, mīlu, kaislība un atturību.

DUBULTPROGRAMMA

Visi laipni lūgti apmeklēt

HAMILTONĀ

SAVOY THEATRE

š. g. 2., 3. un 4. novembrī, (no pirmd. līdz trešdienai) katru dienu no plkst. 1.00 nepārtraukti

VĀCU SLAVENĀS KRĀSU FILMAS DEMONSTRĒJUMI

Teksts angļu valodā

Rītma karaliene MARIKA ROEKK spēlē, dzied un dejo jaunajā vācu krāsu revijā ar PĒTERI PASETTI

DUBULTPROGAMMA

Visi laipni lūgti apmeklēt

DANIEL D. STOKAL

B.A.

Tienesis. Advokāts. Notārs

Runā slavu valodas

221 VICTORIA ST., ROOM 204

Birojā EM 6-1681

Mājās LY 5797, Toronto

AR 1. NOVEMBRI izdodamas trīs nemēbelētas istabas ar virtuvi. Zvanīt ME 6583, Toronto. (481)

IZDODAMAS divas vai trīs nemēbelētas istabas ar virtuvi Danforth — Greenwood rajonā. — HA 5026, Toronto. (489)

IZDODAMAS divas nemēbelētas vai mēbelētas istabas ar virtuvi un viena liela mēbelēta istaba Bloor — Sherbourne rajonā, 17 Linden St., Toronto. (484)

IZDODAMA nemēbelēta vai mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu vieniniecei -kam labā šatiksmes rajonā. GE 5564, Toronto. (482)

HIGH PARK rajonā izdodama istaba otrā stāvā, ērta satiksme, 39 Hewitt Ave, ME 3786, Toronto. (475)

IZDODAMA mēbelēta ist. High Park rajonā 2. stāvā ar visām ērtībām. Zvanīt JU 7944, Toronto. (470)

IZDODAMA liela istaba ar vārīšanas iespējām Danforth rajonā, piemērota 2 pieaugušiem. Zvanīt HA 6796, Toronto. (479)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

SPORTS

PAZIŅOJUMI

DV Sporta kopa sasauc pilnu biedru sapulci 22. novembrī, DV namā. Laiks un darba kārtība tiks paziņoti nākošā n-rā.

o

Svētdien, 1. novembrī, plkst. 15, 404 Bathurst St., Ukraiņu St. Vladimira zālē, DV Basketbola vienība spēlēs I meistarības spēli Kanadas svētdienu līgā ar dienvidslaviem. Visi laipni lūgti atbalstīt savus spēlētājus.

DV Sporta kopas valde

MONTREĀLAS SPORTA SVĒTKI

Montreālas Latviešu Sporta Klubs rudens sezonu ievadīja ar sacensībām volejbolā un basketbolā.

Sieviešu volejbolā spēkiem mērojās Kanadas meistars MLSK ar Montreālas otro labāko volejbola komandu — igaunietēm.

Spēle, kas vēl atstāja vasarīgu iespaidu, risinājās spraigi un dažu labu reizi parādījās techniski labi sniegumi.

Trīs setu partija beidzās ar latviešu 15:6, 8:15, 15:12 uzvaru.

MLSK sastāvs: Jansone, Grīnberga, Lukstiņa, Miķelsone un māsas Lasmanes.

Stabila savos vīriešķīgajos gremdējumos bija Jansone.

Vīriešu volejbolā MLSK pretspēlētāji bija viņu pēdējo sezonu sīvie konkurenti igauņi.

Pirmā seta sākums bija veiksmīgs igauņiem, kas panāca 11:1 vadību un setu beidza 15:11 savā labā.

Spraiga sacensība risinājās otrā setā, kad igauņiem gala rezultātā nācās atzīt latviešu 15:11 pārākumu.

Trešā setā dominēja latvieši, kuri bez lielas piepūles guva 15:9 uzvaru.

Ai, Dieviņi, kad es kļūšu
Jauna puiša līgaviņa?
Es paliku pērngadiņ',
Vēl palikšu šogadiņ.

Nopietnā precību nolūkā vēlos iepazīties ar intelligentiem kungiem no 35 — 45 g. veciem.

Dēku mekl. lūdz nerakstīt

Adresēt šī laikraksta kantorī

Tautu meitai

(478)

IZDODAMA mēbelēta istaba klusā mājā, tuvu satiksmei un veikaliem, uz vēlēšanos panzija un garāža. Zvanīt GL 6869, Toronto. (432)

IZDODAMA labi mēbelēta istaba 1 vai 2 personām ar virtuves un dušas lietošanu. Uz vēlēšanos arī garāža. Broadview — Danforth rajonā. Zvanīt RI 3670, Toronto. (462)

MLSK sastāvs: Kalacis, Palejs, Sprūdžnieks, Kalniņš, Klaiše un Trusis.

Nosvērtu darbību rādīja Kalacis.

Sieviešu basketbolā MLSK pretnieks bija TLSK basketbolistes, kas nebija baidījušās mērot tālo ceļu, lai sacenstos ar montreāliešu.

Visu pirmo puslaiku risinājās vienlīdzga spēle un puslaiks beidzās 17:15 MLSK labā.

Līdzīgs pirmajam bija arī otrais puslaiks, kad spraigā un intreģējošā spēlē rezultāts auga vienmērīgi.

Vēl pāris sekundes pirms spēles beigām rezultāts bija 32:32, bet pēdējā sekundē Bergholces tālais metiens deva TLSK laimīgu 34:32 uzvaru.

TLSK labākā spēlētāja nenoliedzami ir Tora, patiķa arī Rubles, Teteres, Bencones un Bergmanes spēles veids.

Ja TLSK „zvaigzne" ir Tora, tad Montreālas vienības rindās tāda ir kustīgā Audere. Patika arī pārējo delibnieku spēle un, pāri visam, sportiskais cīņas gars.

TLSK sastāvs: Tora 21, Bergholce 7, Tetere 3, Bencone 2, Apene, 1, Ruble 0, Hatīsa 0, Brikmane 0.

MLSK — Audere 12, Lukstiņa 10, Lasmane 8, Grīnberga 2, Jansone 0.

LATVIEŠU BASKETBOLISTU PANĀKUMI AUSTRĀLIJĀ

Austrālijas basketbola meistarsacīkstes risinās mazliet savādāk kā citās zemēs.

Beidzoties apgabalu vienību iekšējiem turniriem, ktrs apgabals no visām savām vienībām izrauga izlases sastāvu, kas tad, nesot sava apgabala vārdu, sacensas par Austrālijas meistarnosaukumu.

Viktorijas apgabala izlasi trenēja latvietis Andrejs Bērziņš un tās sastāvā bija latvieši basketbolisti Bumbērs, Raiskums, Šteinbergs un Baumanis.

Dienvidaustrālijas izlasē spēlēja Resnais, Luters, Dancis, Tiliks un Ozoliņš. Kā vienības treneris darbojās Eriks Erkēns.

Rietumaustrālijas sastāvā spēlēja Rings un Bernsteins.

Turnīrā uzvarēja Dienvidaustrālija, kas finālā pārspēja Viktoriju 58:52.

Trešās vietas iegūšanai Rietumaustrālija uzvarēja Jaundienvidvelsu 61:50.

Pēc turnīra tika izziņota Austrālijas izlase, kurā no astoņiem spēlētājiem puse ir latviešu — Bumbērs, Dancis, Tiliks un Raiskums. Par vienības treneri izraudzīja latvieti Erkenu.

Veras Keišes BALETA SKOLA TORONTO

Tālr. RA 1276

TAUTIETES, TAUTIEŠI!

Personas, kas ar zināmu naudas summu vēlētos piedalīties lielākā kooperātīva pasākuma veikalā, kuŗa darbību drīzumā uzsāks un kuŗā būs vajadzīgi

PIEGRIEZĒJI, DRĒBNIEKI un ŠUVĒJAS,

lūdz piedāvājumus adresēt šīs avīzes kantorim

Labojot un pērkot pie manis — tautiešiem atlaide

OSVALDS BARONIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto

Pieņemu labošanā visāda veida pulksteņus

Pārdošanā dažādu firmu jauni pulksteņi

Tel. LA 6139 (440)

Visāda veida

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, Ont.

DEJU STUNDAS

N. ŠVĀNEBACHS

1 FIRST AVE, TORONTO, ONT.

HA 6978 RI 5697

Kursi iesācējiem, labpratējiem un privātas grupas. Privātstundās pieteikšanās katrā laikā

Eglītis

Kaļķu ielas Eglītis atkal strādā!

R. EGLĪTIS

APAVU DARBNĪCA

Ortopēdiskie un modes apavi

1382A BATHURST ST. TORONTO

Tel. ME 9711 (506

SHAFER'S

DĀRGLIETU UN PULKSTEŅU LABOTAVA

Ātrs un garantēts darbs

372 College St., Toronto

Tel. RA 9746

K. WILES

REAL ESTATE

Member

of Toronto Real Estate Board

Biroji Toronto:

173 DANFORTH
2725 YONGE ST.
1460 YONGE ST.
3195 DANFORTH
1675 BLOOR W.
1338 LAKE SHORE RD.
2264 KINGSTON RD.

PIEDĀVĀ:

$7.500 EUCLID — DUNDAS 5 istabu māja, cietkoka grīdas, garāžas iespējas. Iem. $2.000

$10.800 DAWISVILLE — MOUNT PLEASANT 5 istabu ķieģeļu māja, cietkoka grīdas, garāža ar blakus iebraucamo ceļu. Iemaksa pēc vienošanās

$12.500 DAVISVILLE — MOUNT PLEASANT. 6 ist. ķieģeļu māja, cietkoka grīdas, garāža ar blakus iebr. ceļu

$14.000 OAKWOOD — VAUGHAN RD. 7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens apkure, garāža ar blakus iebraucamo ceļu

$16.00 EMERSON - BLOOR 8 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, moderna virtuve, moderna gaisa apkure ar eļļu, garāža. Māja ļoti labā stāvoklī, laba īrēšanai

16.500 ST. JOHN'S RD. — DUNDAS 7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāža ar privātu iebraucamo ceļu

Un daudz citu īpašumu visos pilsētas rajonos

PĀRSTĀVIS

ALFRĒDS MEIJERS

Active Associate Member

T.R.E.B.

1460 YONGE ST.

Tel. birojā PR 1197, mājās MO 8219. 49

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis. Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.50

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkā,

1. nov. plkst. 3.00 jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu Betlēmes baznīcā Bruklīnā.

Nujorkā 8. novembrī, plkst. 9.30 rītā dievkalpojums sv. Toma baznīcā Bronksā. Māc. A. Ozols.

Pl. 10.30 dievvārdi Hicksvillē. Māc. R. Zariņš.

Plkst. 3 pp. Betlēmes baznīcā Bruklīnā dievkalpojums ar Lāčplēšu atceri un dievgaldu. Māc. D. Grauds un R. Zariņš. Piedalīsies Daugavas Vanagu organizācija, dziedās DV vīru koris.

Plkst. 6 vakarā dievkalpojums Nurošelā. Māc. A. Ozols.

Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums Bruklīnā 22. nov. sākšies vienu stundu ātrāk, jau pl. 2 dienā.

Svētdien, 15. novembrī, plkst. 3 pp. Betlēmes baznīcā svinīgs dievkalpojums ar skautu un gaidu piedalīšanos. Māc. A. Ozols.

Trešdien, 18. novembra vakarā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums.

Detroitē (Mič.), Kristus draupojums svētdien, 1. novembrī, sv. dzes Reformācijas svētku dievkal- Marka baznīcā, 1045 E. Grand Blvd.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīsk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 66 College St., Port Arthur, Ont.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagārā 1. nov., plkst. 3 p.p. Pāvila baznīcā dievkalpojums.

St. Katerinā, 1. nov., plkst. 5 p. p. Kristus bazn. zālē Missijas vadības apspriede ar St. Catharines, Niagara Falls un Wellandas Bazn. pārvaldēm.

Londonā 8. nov., plkst. 4 p.p. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Niagārā, 14. nov., plkst. 7 vak., Pāvila bazn. 18. novembra dievkalpojums.

Vellandā, 15. nov., plkst. 1 p.p. Ungāru bazn., 18. novembra dievkalpojums.

St. Katarinēs, 15. nov., plkst. 4 p.p. Kristus bazn. 18. novembra dievkalpojums.

Londonā, 18. nov., plkst. 8 vak., Trīsvienības bazn., 18. novembra dievkalpojums.

Sarnijā, 21. nov., plkst. 6 vak., 18. novembra dievkalpojums.

Londonā, 22. nov., plkst. 4 p.p. Trīsvienības bazn., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South), svētdien, 1. novembrī plkst. 3.00 p.p., Reformācijas svētku dievkalpojums bērniem, plkst. 4p.p. pieaugušiem. Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes vakars. Izrādīs filmu par somu - krievu 1939./1940. gada ziemas kara cīņām. Tējas galds. Ieeja brīva.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

1. novembrī, Reformācijas svētkos, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Tai pašā laikā Bībeles skola bērniem baznīcas lejas zālē. Tūdaļ pēc dievkalpojuma, plkst. 5,30 baznīcas zālē Draudzes dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars ar literāriem un mūzikāliem priekšnesumiem. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $0.50. Kopīgas vakariņas.

8. novembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Tai pašā laikā Bībeles skola bērniem baznīcas lejas zālē.

15. novembrī, plkst. 4 p.p. Bērnu dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

18. novembrī, plkst. 8 vakarā Latvijas valsts svētku atceres dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

22. novembrī Mirušo piemiņas dienā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. Arī Bībeles skola bērniem.

29. novembrī, 1. adventē, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Bībeles skola bērniem.

Māc. E. Bērziņš (5833 — 45 Ave Red Deer, Alta).

Red Dīrā svētdienas skola katru svētdienu plkst. 10 rītā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Torvonto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Svētdien, 1. novembrī, pl. 3 pp., Kanadas Sinodes Luterāņu draudžu kopīgs Reformācijas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pl. 5 pp. draudzes vakars. Māc. A. Čopa referāts Okulto parādību problēma, Veras Leinvēberes klavieru priekšnesumi un Vasariņas deklamācijas. Kopīgas vakariņas. Piedalīšanās pret labprātīgiem ziedojumiem, darba nespējīgiem un bērniem brīva.

Māc. H. Kušīls (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tel. DE 8394)

Montreālā, debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

8. nov., plkst. 1 p.p. Lāčplēša dienas dievkalpojums ar dievgaldu karavīriem.

15. nov., plkst. 1 p.p. Valsts svētku dievkalpojums.

22. nov., plkst. 1 p.p. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

Bērnu dievkalpojumi pusstundu pirms dr. dievkalpojuma.

Kristīti: Liga - Vita Dekmeiere, Helmuta un Ilgas m.; Guna - Ingrida Zālīte, Jāņa un Lūcijas meita.

Laulāti: Egons Ziediņš un Dagmāra Trinītis.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.:

14. nov., plkst. 7,30 vakarā dievkalpojums. Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma.

Cornwall, Ont.

Kornvalē un apkārtnē dzīvojošiem latviešiem pirmais dievkalpojums Valsts svētkos.

Māc. A. Kerģis, 155 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel.: 3-3284.

Sadberijā, 1. novembrī, plkst. 14, Reformācijas svētku dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa bazn. Pēc dievkalpojuma Draudzes vakars ar referātu un dekl. un mūz. priekšnesumiem.

Iesvētīti un salaulāti: Olģerts Pļaviņš ar Irēni Jaunais.

Māc. E. Lange, Billings Brigde P.O. Box 66, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Lyon ielā Nr. 250.

1. novembrī, plkst. 3 pp. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar mācītāja referātu. Tēja.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C.).

Vankuveras latviešu draudzei 8. novembrī, pl. 5 p.p. dievkalpojums Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Pdince Edward ielas krustojumā.

Kristīti: Rita Gundega Ausma Reinholda, Mārtiņa Alfrēda un Ērikas Alvīnes meita.

Māc. Fr. H. Ruperts, 159 Maryland St. Winnipeg, tel. 35463. **Vinipegas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu stūrī.**

Svētdien, 8. nov., plkts. 2 pp.

UZMANĪBU!

pasūtinot divi uzvalkus,

vai kostīmus gada laikā, otru pagatavoju

PAR $35.00

PAR $65.00

varat iegūt pēc mēra šūtu uzvalku

J. GRĪSLIS

188 Davenport Rd.

Tel. MI 5295

Toronto

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONĀ UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI ĪEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U. C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

NODAĻAS: TORONTO, RICHMOND HILL, HAMILTON, LONDON, PETERBOROUGH, KITCHENER, SARNIA

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

VALTERA ZIEDIŅA GRĀMATNĪCA
— VECĀKĀ UN PLAŠĀKĀ KANADĀ

VALTERS ZIEDIŅŠ

NODAĻAS:
BRITISH COLUMBIA: Mrs. M. Ozolkalne, 460 E 6th Ave., Vancouver., B.C.
ALBERTA: Mr. M. Bērziņš, jun., 5833-54 Ave., Red Deer, Alta.
MANITOBA: Mr. P. Kamars, 383 Toronto Str., Winnipeg, Man.
ONTARIO: Mr. J. Dāvis, 49 Gladstone Ave., Hamilton, Ont.
Mr. L. Līdums, 27 Wiley St., St. Catharines, Ontario;
Mr. J. Augstkalns, 261 E Main Str., Welland, Ont.
Port-Arthuras latviešu ev.-lut. draudzes grāmatu galds, 66 College Str., Port-Arthur, Ont.
PĀRSTĀVNIECĪBA ASV: Mr. A. Kalnājs, 1521 N. Clybourn Ave., Chicago 10, Ill., USA.

Neviens no grāmatnīcas un nodaļu darbiniekiem nav bijuši profesionāli tirgotāji un tādi arī nekad nav vēlējušies būt, bet latviešu grāmatu, žurnālu un laikrakstu izplatīšanu trimdā atzīst par svarīgu pienākumu pret mūsu tautu.

VALTERS ZIEDIŅŠ,
218 Greenwood Ave., Toronto, Ont. Tel.: GL 8646

EKONOMISKĀKĀ UN POPULĀRAKĀ EIROPAS AUTOMAŠĪNA

VOLKSWAGEN

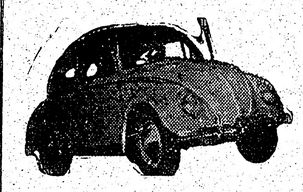

VIENMĒR KRĀJUMĀ LIMUZINI, KABRIOLETI, DAŽĀDA VEIDA PIEGĀDES VĀĢI UN AUTOBUSI AR 6000 JŪDŽU GARANTIJU. DARBOJAS AR GAISA DZESINĀTU MOTORU UN CITIEM JAUNINĀJUMIEM. LĪDZ 45 JŪDZĒM AR VIENU GALONU BENZĪNA! AR TIKAI $450 IEMAKSU. ŅEMAM ARĪ PRETĪ JŪSU LIETOTO AUTO.

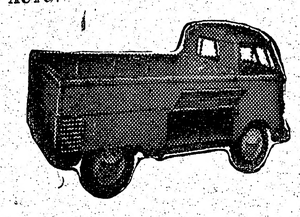

MODERN MOTORS LTD.

Pārstāvis Mr. W. GRAF
332 HIGH PARK AVE, TORONTO
TEL. LY 6828 un LY 7486

Grāmatu apgādā ASTRA
jau iznākusi ZENTAS MAURIŅAS eseju grāmata
PILSĒTAS UN CILVĒKI

Šī kultūras tradicijām bagāto Reitumeiropas pilsētu un izcilo mākslas personību raksturojumu un pārdomu grāmata tās daudzkrāsainās izteiksmes un dzirdās valodas dēļ būs tuva un mīļa katram lasītājam

Mākslinieka A. Nuliša vāka zīmējums

Kanadā un ASV iesieta $3.45, brošēta $2.75 tā ar M.O., ceku vai naudu aploksnē pasūtināma vai pērkama pie apgāda vad. ANNAS TICHOVSKAS, 129 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada
Tel. LL 8682. Grāmatu apgāds ASTRA

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

LOTUS PUĶU VEIKALS
854 BATHURST ST., TEL. KE 3884, TORONTO

Krāšņas līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu gaumē
Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes
Latviešu keramika un tautiskas lelles

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

Amaryllis Cosmetological Institute

ELZAS PĒRKONES VADĪBĀ

Ik dienas no plkst. 10—6, ar iepriekšēju pieteikšanos arī vakaros

Sejas, matu kopšana ● Ilgviļņi ● Krāsošana
Kalna saule ● Diatermija

61 CHARLES ST., W., TORONTO, TEL. RA 9011

REAL ESTATE BROKER
AKTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BORD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCIBĀ
AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ
FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS
OL 7561
1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS
GL 7516
179 Danforth Ave. Toronto

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

JAUNI PIEDĀVĀJUMI:

5.000 iemaksa ir viss, kas vajadzīgs, lai jūs iegūtu skaistu mūra māju MOUNT PLESANT — EGLINTON rajonā. 6 istabas, mod. virtuve, ūdens-ejļas apkure, garāža. Zvaniet austrumu birojā U. Priedītim.

$16.500 pilna cena EUCLID — COLLEGE rajonā, īres māja ar 9 lielām istabām + 1 soules istabu, 2 mod. virt., karsta ūdens apkure ar eļļu, $5.000 iemaksa. Zvanīt A. Liepiņam galvenā birojā OL 7561.

PACIFIC AVE pie BLOOR, dubultķieģeļu 8 ist. māja + saules telpa, atpūtas telpa labi iekārtotā pagrabā, ūdens-eļļas apkure, 3 virtuves ar izlietnēm, dubultgaraža, plats iebraucamais ceļš, $260.00 mēneša ieņēmumi un 2 telpas saimniekam, $5.000 iemaksa. Zvanīt P. Avotiņam galvenā birojā.

$19.000 pilna mājas cena DUNDAS — DOVERCOURT rajonā. 10 istabas, 3 virtuves, eļļas apkure, 2 garāžas, izdevīga izīrēšanai. Zvanīt austrumu birojā T. Ostrovskim, tel. GL 7516.

$16.000 pilna cena, YONGE — EGLINTON rajonā, tuvu jaunajam apakšzemes vilcienam, 8 istabu ķieģeļu māja ar saules ist., privātu braucamo ceļu un dubultgarāžu, karsta ūdens apkure, vannas istaba un divas tualetes, pieejama iemaksa, izdevīgi maksāšanas noteikumi. Zvanīt G. Stūrim austrumu birojā GL 7516.

ROGERS — SILVERTHORN jauna māja divi atsevišķi 3 istabu dzīvokļi, 2 četrdaļīgas vannas, 2 istabas pagrabā, visas mūdernās labierīcības. Zvanīt O. Perro.

18 istabu māja HIGH PARK rajonā, atsevišķa dubultķieģeļu ēka, liels dārzs un 4 garāžas, karsta ūdens apkure, apm. $6.000 iemaksa. Zvanīt austrumu birojā P. Galvānam.

100 AKRU liela farma 20 jūdžu austrumos no Toronto. 8 istabu dzīvojamā ēka, kūts 40 govīm, visu māja, elektrība, daļa zemes apsēta. Tuvākai informācijai zvanīt austrumu birojā E. Puķītim.

ED. TĪLMAŅA
pašapkalpošanās pārtikas preču veikalā
277 DUNDAS St., E., (pie Sherbourne)

dabūjama visāda veida gaļa un tās izsrtādājumi, dažādu maiznieku maizes, sieri, konservi, svaigi žāvēti zuši un daudz citu produktu

Sestdienās piegādājam mājās Tel. EM 8-8525 (87)

VIENĪGAIS LATVIEŠU VEIKALS TORONTO, KUR DABŪJAMI:

- miežu putraimi,
- smalkie un rupjie rudzu milti,
- rupji miežu milti,
- žāvēti zuši, tieši no latviešu zvejnieka

Visbāgātīgākā izvēlē eiropejiskas gaumes pārtikas preces, desas, zivju konservi, skābi gurķi, dažādu eiropiešu maiznieku maizes un cepumi. Pašu skābēti kāposti.

MĀRTIŅOS — ZOSIS

ARTURS ANŠMITS

pārtikas preču tirgotava,
274 Parliament St., Toronto, Ont., tel EM 8-2361

Preces izsūta uz visām Kanadas pilsētām un provincēm ar dzelzceļu vai pa pastu (366)

PIEŅEMU PASŪTINĀJUMUS
KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

Bagātīgā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas rudens un ziemas apģērbiem

Rūpīgs darbs, labākie piederumi, mērenas cenas

V. KUČĀNS

73 WESTMINSTER AVE, Toronto, Ont.
pie Roncesvalles ar Kinga tramvaju

KATRU DIENU NO 9—20,
SESTDIENĀS NO 9—14 PP.

PIRMAIS LATVIEŠU AUTO TIRDZNIECĪBAS UZŅĒMUMS TORONTO
(EDVARD'S CARMARKET)
874 DUNDAS ST., W., TORONTO

Piedāvā jums visu firmu automobiļus, kā jaunus, tā lietotus.
● Katrs auto garantēts ● Pērkot pie mums — dodam sešu stundu braukšanas apmācību par brīvu

E. D. ZEMĪTIS
Tel. birojā EM 4-6732, mājā RE 7869

G. SPOŅA
Tel. birojā EM 4-6732

O.E.CARSON

LIMITED REALTORS

490 COLLEGE ST., TORONTO PR 3313

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

AUSEKLIS JANSONS MĀJAS OX 8016

PIEDĀVĀ

6 un 7 istabu mājas lielā izvēlē ar $3.000 — $5.000 iemaksu MOUNT — PLEASENT — DAWISVILLE rajonā

BLOOR — DOVERCOURT 15 g. v. 6 istabu mūra māja ar ūdens apkuri. Centra gaitenis. Dubultgarāža, cietkoka grīdas, gaiteņos un uz kāpnēm tepiķi. Ļoti izdevīgas obligācijas un to maksājumi. Iemaksa $5.000. Pilna cena $16.500, ieskaitot mēbeles 3 telpām

HURON — RUSSEL, 8 istabu māja, karsta ūdens eļļas apkure, cietkoka grīdas visos stāvos, divas virtuves, arī garāžas iespējas. Pilna cena $12.800. Ļoti izdevīgs pirkums

KĀDĒĻ GAN NEPIEZVANĪT TŪLĪT???

OSVALDS INDZERS MĀJĀS HA 7881

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3168

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 8-5284
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igaunu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(697)

FRANK VASS, B.A.
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūri
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

Acu pārbaude Receptes
DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(pie Spadina Rd) birojā MI 9494

S. LOCĀNS
Izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās
LL 9053, Toronto

GARNEY & COMPANY

15 BARTON AV E., TORONTO 4

Šī jaunā tipa apkure ļoti piemērota pievienošanai līdzšinējai krāsnij, ja turpmāk vēlaties savas mājas apsildīšanai ogļu vietā lietot eļļu.
Tās pagatavošanai uzņēmums izmantojis zināšanas, kas iegūtas 120 gadu ilgajā pastāvēšanā.
Uz speciālu vēlēšanos varam Jums piedāvāt visjaunāko un ekonomiskāko zemspiediena, kā arī ikkatras citas firmas eļļas apkuri.
Neatlieciet šo pārkārtojumu uz darba sastrēguma laiku — rudeni, bet griezieties pēc tuvākas informācijas jau tagad pa
TEL. ME 2554, KO SNIEGSIM JUMS LATVIEŠU VALODĀ
Tautiešiem nomaksa līdz 2 gadiem un daudz citu priekšrocību